Ketabton.com

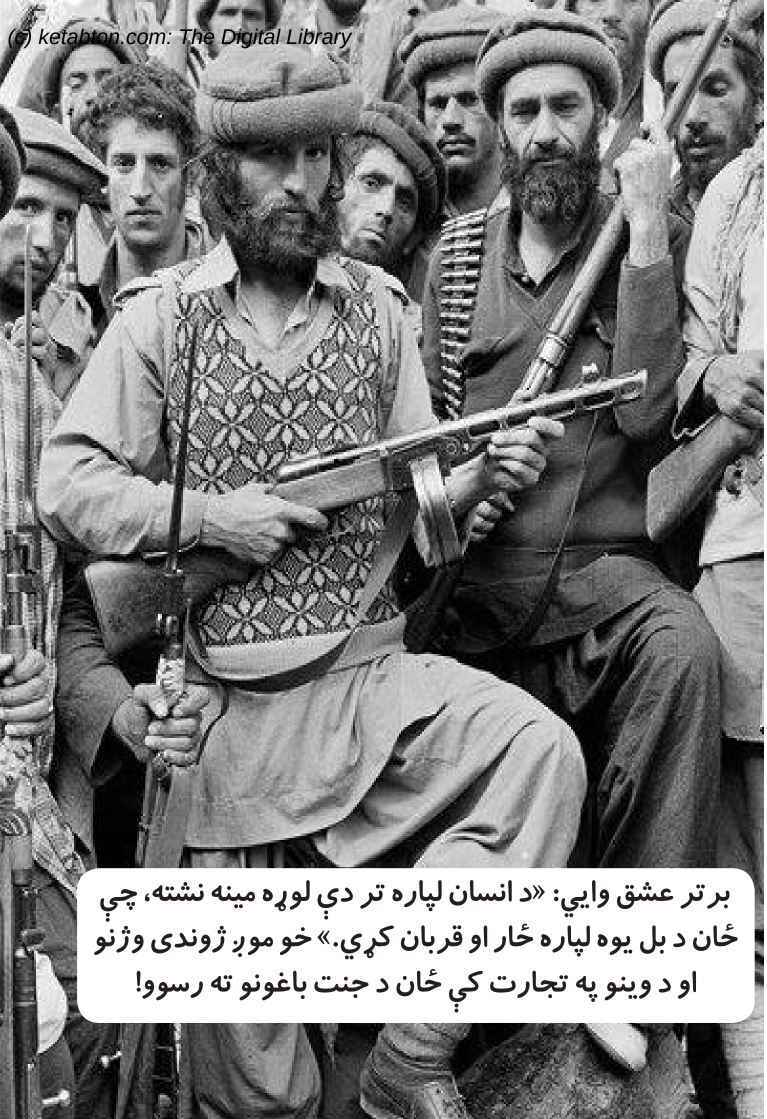

لومړی ګام

«ټول په دې فکر دي، چې نور وګړي او ټول بشريت بدل کړي؛ خو هېڅوک د ځان د بدلولو په فکر کې نه دي.» ليو تولستوی

«زه» سپيڅلی، «بل» ناولی!

لږ تر لږه نيمه پېړۍ کېږي، چې دلته د بل بدلولو کلچر پيل شوی! او دغه سپين خدايي کلی، د انسان–فرد د بدلولو مسلخ ګرځېدلی.
دلته هر «بل» زيات دی، «اضافي» دی او چړې زموږ غيرتي نښې دي!
دلته «بل» زيات دی! بل حق نه لري. بل ناروا او حرام دی. او دا له ماشومتوبه را زده کېږي!
پر ته زما له ډوله، زما له فکره، زما له رسم او رواجه، زما له اند او باوره پرته بل يو هم روغ نه دی، سړی نه دی او خدای ناروا کړی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ پر یو بل کانګې کوو. بل را ته ازغی دی. بل اور را اچوي.
بل ظالم دی، ناجنس دی، بدل دی، کچه او ناپاک دی!

د بل بدلولو باغ لنډ انځور

دا څو میلیونه په وینو سره قربانیان، زخمیان، عقلي او رواني ناروغان،
دا له خپل پلرني کور، کلي، ښار شخه شړل شوي انسانان،
دا د غچ او انتقام له اوره ډک بالفعل او بالقوه جنګیالان،
ټول ټول د بل بدلولو دوزخي فکر او فرهنګ هغسې راوړل لکه دا اوس یې چې راوړي!
دلته زوی انقلابي شو، پلار ضد انقلاب شو. بزګر ړیره خرېلې سرلوڅی معلم وواژه، په ضد کې یې بریتور ضابط، د ټانک په ګولۍ کلی او جومات نښه کړ.
دلته هر نوم، هر خېل، هره درجه انسان قاتل شو. او داسې هم کلی قاتل شو، هم ښار قاتل شو.
موږ یو بل د ککړ ذهن، ککړ فکر، ککړو اخلاقو، ککړ چلند او ککړ رواج په خاطر غندو، محکومو، وهو، وژنو...!
او موږ د خپل ذهن-باور له نظره بل د ککړ اند- باور په خاطر؛ د خپل «روا» او «مقدس» غضب په اور کې سوځو او تباه کوو!
وه نه وه! یو وخت زموږ د ادارې د وړتیاوو لوړولو او ادارې د پراختیا رییسه آریه نجات، زما د مشر زوی «بهرام امرخېل» په لیدلو سره هکه اریانه شوه او ویې وېل: «وفا صیب،بچه ات طرف تو نه رفته!»
زه وایم دا یې کمال دی، چې ما ته نه دی شوی!
زه «یو» یم! نوی ځلمی بهرام بیا ځانته «یو» دی! هېڅ «یو»، د بل «یوه» تکرار نه دی.
ځکه نو خلقت دومره رنګین او متنوع دی.

هېڅ «یو» په «بل» کې نشي تکرارېدلای!

تنوع خدایي لورینه ده. د فکر تنوع، د اخلاقو تنوع، د رواجونو تنوع، د اندونو-باورونو تنوع، د رنګونو او قومونو تنوع... او بالاخره د هر وګړي تنوع ددې شاهده ده، چې هر یو ژوند خدایي شهکار دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې مېرمنې وخندل او په خپلو تبصرو یې زموږ د څېرو، د افکارو، د خویونو او چلندونو تنوع ونه ځپله. او په دې سره زه یو هم او بهرام یو هم په خندا شوو.
موږ نړۍ، چاپېریال، انسانان د خپلې هېندارې دریځ ته را ټیټوو. هر بل باید هغسې واوسي، لکه زه چې یم.
ځکه نو اټکل کوم، چې لا ځان سم نه وینو. لا خپل «ځان» ته نه یو رسېدلي. ځکه به نو دلته په دغې افکارو، ایډیالوجیو، باورونو او خویونو را جمعه کړې ټولنه کې فردیت او تنوع سپېڅلي نه وي.
ځکه به نو ښایي د یوه یوه خدای را څخه خوشحاله نه وي!
په دا ډول ذهني- دوزخي فضا کې، هر فرد او وګړي چلپیا خوري؛
ځکه نو بیا زه هم چلپیا خورم،
زه هم د بل لپاره هومره نامقدس، ککړ، بد، خراب او ناولی یم؛ لکه هغه چې زما ذهن ناولی، ناروا او حرام را پېژندلی!
په داسې اند او باور سره هم «زه» او هم «بل» چلپیا خوروو. بیا نو هېڅوک نشته:
وېرېږم، دغه جګړه چې موږ متمدنو فکرونو-خویونو اسیر کړي انسانان یې کوو؛ د ټولوژني مبهم مانیفست نه وي!!!
اخلاقو او باورونو څومره تاوان رسولی دی! بل دې اوسي؛ خو چې خپل «فردیت» او «تنوع» حلال کړي! زما په څېر روا سړی شي!
زما افکار، زما اندونه-باورنه، زما عادتونه په ماته غاړه خپل کړي. خپل فکر، باور، اخلاق او عمل یې وګرځوي.
ښایي په دا ډول پوهه، عقل، اند او باور سنبال انسان، د ټول ژوند وژلو لپاره بس وي!
په دې ډول چلند سره دنیا تکراري شمېره ده.
ځمکه زما غټه شوې، پړسېدلې څېره ده،
وګړي له ما جوړ بتان دي.
زمانه زما د ساعتیرۍ ساعت دی.
آه، څه وکړم، په دا ډول کلمو انځورګري کول هم زور غواړي؛ دلته به دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هر انسان د ځان لپاره لاره ده او یوازنی حقیقت.
عیسي خپلو دولسو یارانو ته په خطاب کې ووېل:
«زه لاره یم او حقیقت.» خو هغه د مسیحا له اګاهی
څخه غږېده، نه د هغه عیسی له قوله، چې له انسانه
پر ته بل څه نه وه.»

دویم ګام

«تر هغو چې انسانان د ترلاس لاندې موجوداتو بېرحمه وژونکی وي، هېڅکله به سلامتې او سولې ته ونه رسېږي؛ دا ځکه: تر هغو چې انسانان د حیواناتو په ټولوژنه لاس پوري، یو بل به هم وژني. په حقیقت کې، هغه څوک چې د قتل او غم کر کوي، نشي کولای مینه او ښادي ورېبي.» فیثاغورث

د کپتان نیازمحمد کیسه:

کیسه له سره ثوره ور دمخه ده: نیازمحمد هم اول نمره او هم زموږ کپتان وه. هغه د بزګر بچی وه؛ خو له موږ غوندې خانزاده ګانو یې، د درس میدان وړی وه. ښایي د ښوونځي کتابچې او قلمونه به یې هم د هګیو په پیسو ؤ.

نیازمحمد پر موږ بد لګیده. ځکه هغه «بل» ؤ. اول نمره ؤ، کپتان ؤ، او د الجبر هر سوال ځواب یې په ذهن کې ؤ. کیمیا او بیالوجي هم لکه اوبه ورته وه. تاریخ او جغرافیا یې هم له یاده قصه کول. او همداسې نور کتابونه یې ټول په مغز کې وه.

هغه وخت هم ولاړ، هغه د میدان مرکزي لیسه هم ولاړه، هغه د نیازمحمد کپتانې هم ولاړه.

ما دولسم په غازي لیسه کې ختم کړ، کابل پوهنتون ته دت شوم او نیازمحمد په منده منده طب انستیتوت خلاص او بله ورځ ډاکتر شو. او دې مینځ کې انقلاب ځوانان خوړل، ترڅو څو تنو غیر پښتنو جنرالانو د ګوند، پوځ او پولیسو څلور پنځه لکه انقلاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساتونکي په قمار وواهل او بیا کابل د تنظیمونو شو او کلیو ته د سرو کابلیانو لارې خلاصې شوې او فاتحو کلیوالي ځوانانو هم په سکر بیستانو ونومول.
د نیازمحمد د ډاکترۍ کار و بار هم میدان ښار ته وکوچېد. نور نو ډاکتر دریشي غوړځولې وه، کمیس او پرتوګ سره له کابله میدان ښار ته په ګشت کې وه!
خو د بل بدلولو «زمرۍ» او «سور ملنګ» او یو عالم سړي ورپسې وه! هغوی د چا په ړېره پر ښوولو، پګړۍ یا پکول په سرولو نه بندیدل!
بیا یې ډاکتر نیازمحمد د کابل میدان ښار په لاره کوز کړ.
مور، خور او بل او بل، چې ځومره سر او تندی وواهه، خو د ولایت مقام ته، د جنګ له نغارو سره، را کوز شوي والي صاحب، په عرض ورغلې کورنۍ داسې ځواب کړه: «مور، خبر نه یو!».
بل وخت خور، ورور په خوب ویني. شهید ډاکتر وایي: «خورې! زه قوماندان (...) کوز کړم، بیا یې نښه کړم، بیا یې د ډاک په ازغو او خځندو کې کش کړم. راشئ! پکول مې د پلانکي ډبرې څټ ته پروت دی، چرمي بوټان هم ورو سپیانو شکولي او دلته ډاک کې پرې ایښي.»
مړی پیدا شو. نښې نښانې د نیازمحمد وې. کورنۍ، مور او خور زورور والي ته عرض وروړ. والي پلانکي را وغوښت. پلانکي هم د مخالفي جبهې جنګ ته روان وه، وخت یې کم وه؛ نو خبره ور یې خلاصه کړه: «اوس خو مې وژلی څنګه یې کوئ!؟ که مسلمان ؤ، مفت به جنت ته ولاړ شي که کاپیر ؤ، اوس به خپل نصیب ته رسېدلی وي؛ بې د هغې یې جهنم ځای ؤ، اوس څه ما وژلی، څه خدای ژوند ترې اخستلای.»
«قوماندان والي» هم دغې کشالې ته داسې د پای ټکی کېښېښود: «اوس نو شوي، زه خپل قوماندان نشم خپه کولای، اخر هغه چې بندي کړم بیا ته د هغه پر ځای جنګ ته ځې؟؟؟»
د سره ثور، سره اور دغه جوړ کړې قوماندان په خپلو ځوانو همسنګرو ملګرو کې «بل» نه لیده. هر یو دی ؤ. خو نیازمحمد «بل» ؤه. پیدا یې کړ او ختم یې کړه.
ښه، شرم دی، چې د قضاوت ګناه وکړم! خدای شته او هېڅ شی پټ نشي پاتې کېدلای!
دا کیسه به پر پرېږدو، او خپلې ته به را وګرځو.
زه چې په فکر کې غلط شم، او په ځان غمجن شم او د خپلو جیبونو او جایدادنو په تللو او نورو سره په مقایسه کولو شم، نو یو ګل په شان اولاد زړه ته را ولوېږي او ترپ په شُکر سر ټیټ کړم.
اولادونه مې ښکاره دي. هر یو یې ځانته ژوند، ځانته فکر او خیال، ځانته پېژندنه، ځانته رنګ، ځانته جهان، او ځانته سرنوشت لري.
نه یې قد له چا سره مقایسه کوم، نه څېره، نه عقل، نه لیاقت، نه عمر، نه سویه، نه خېل او قوم، نه ځواکمني او شهرت!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو یې هم د مقایسې وړ نه دی. ځکه چې د ځمکې پر مخ «یو» هم له بل یوه سره د مقایسې نه دی.
افغانستان د کم او زیات دېرش مېلیونه «انسان ګلانو» باغ دی. د نړۍ په نامه باغ بیا خپلو نژاد نژاد فصلونو کې، اووه اته میلیارده رنګین انسان ګلان غوړولي.
انسان د طبیعت ګلانو ته وتی دی. خو چا لا خپل «انسان ګل» نه دی پرانستلی. انسان ګل لا هماسې بې نومه، لومړنی، زوړ او قدیمي او هیر پاتې دی.
هر څه له ځانه پېل کېږي. زه هم ځانته را ګرځم.
زما اولادونه: یو یې هم په ټوله ځمکه کې نه پیدا کېږي. او د ځمکې پر مخ «یو» هم د بل یوه تکرار نه دی؛ ځکه یو یې هم د بل یوه–ولو که اوباما، یا اسامه، یا ماندېلا وي– پر ځای نشي کېدلای.
هر یو یې تر ټولو جګ قد، دنګه ونه، ښایسته صورت او ځانته د زړه دنیا دی؛ خو د هغوی په خوا کې هېڅوک نه په قد، نه په شخصیت او نه په اصلولۍ ترې ټیټ او کچه دی!
انسان په رنګ معتاد دی. داسې ایډیالوجیکي، اخلاقي، فکري، اعتیاد هم رواج دی. عادتونه او سنتونه خو بیا له یو بل سره د جنګولو تېل دي.
د انقلاب له اورونو پخوا، ها د شاه او سردار د زمانې وړې سوله او وچ امنیت وخت کې به، زما پلار سر کاتب محمد اکبر خان امرخېل، له کابله چینایي رنګه مجلې راوړې. پلار یوازې په پاړسي میرزایي ژبه کې «سرکاتب» وه او نورې ژبې نه ورتلې! مجلې یې له خپل ورور بللي، کلیوال تر کاڼو او ختګر محمد ظاهر سره، چې ټولو به باچا باله، پیتاوي ته کتلې او زما ابو به هم ورته کورت بټه باندې کړې وه.
زما خو بیا بیخي له لوست او لیکه توبه وه، خو رنګه عسکونه مې ښه ایسېدل. او چې نوبت به راغی مجلې به مې پاڼه پاڼه اړولې! په رنګه پاڼو به مې لاس را کشاوه! حتا دغه عکسونه به مې بویول. وېره را سره نه وه، چې په سره اعتیاد به واوړم!
دا مجلې د کمونیستي چین په عسکري رنګ ډکې وې. بزګر عسکر، زده کوونکی عسکر، معلم عسکر، مامور، سرمامور، رییس، وزیر، رهبر هر یو عسکر، عسکر او قوماندان هم عسکر، یو مخ شپږ، اوه سوه میلیونه نفوس عسکر، تا به وېل، چې ټول چین یوه عسکري قشله ده!
وروسته، چې ښار کې معلمان وزیران شول او کلي کې ملاصاحبان قوماندانان شول، او پلار هم ښه وګڼله، چې د اعلیحضرت تر بیا راتللو پورې د پلرونوم کابل کې وساتي، نو زه مکتبی هم له کورنۍ سره را کابل ته شوم او بیا په یوه رنګ کې ونښتم، څو چې د عقل غاښ راختوت او زه پوهېدم، چې د چین عسکري رنګ، د بل بدلولو د دوزخ رنګ دی. او دوزخ همدا دی، همدا دی...!
دومره زه ګډه وم؛ تاسو څه فکر کوئ آیا زړه مو را سره مني چې هدیرې د بل بدلولو اند و باور جوړ کړي؟؟؟
نور خبرې هم شته نو تر بل ګامه به دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هغه سړي په دفاعي دریغ کې څرګنده کړه: «موږ ډېر رنځېدلي یو... ټول وایي، چې حقیقت له بیانه لوړ دی.
ربازار تارز ووېل: «هغه چې ته وایې حقیقت لري، خو حقیقت تل ؤ. نه له چا زېږېږي او نه له منځه ځي.
زما دوستانو تاسو باید پوه شئ، چې هر یو د خدای تعالی د عشق او رحمت د سمندر یو څاڅکی یاست.
نو له تاسو غواړم، ای زما ښو دوستانو، چې د ځان دننه د هغه په لټه کې اوسئ، او دعا وکړئ، ستاسو کنډولې دومره ډک کړې، چې مینه ترې څخه څپې ووهي.»

«ټول د خدای تعالی په لور په سفر کې دي»
تبتي راهب

دریم ګام

بیا خپله پوښتنه را اخلم: آیا زړه مو را سره مني، چې هدیرې د بل بدلولو اند و باور جوړې کړې؟؟؟
یو څه به له شخصي تجربو در سره شریک کړم:

د خواجه صاحب لمونځ!

داودخان، د حکومتي زغروالو ټانکونو او د بګرام هوايي ډګر میګ الوتکو را چپه کړ، خو مکتبیانو ته خدای مظاهرې او مارشونه په لاس ورکړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نويو، ځوانو رهبرانو نسل، د ګڼو مارشونو، ولوله ناکو بيانيو سرې ورمې، او د لور او بېل له وسلې سره، د ډول اتڼ ته د بزګرانو چپه او راسته اتڼونو او غاړو اچولو، مور، هم وتخنولو او د پلرو له «ښه کوه، بد مه کوه!» نصيحتونو، د تل لپاره را جلا او دغې نوې لارې ته را واوښتو او ډېر ژر د انقلابي بيرغونو او شعارونو په جوش او خروش کې را تازه او د مبارزې په ميدان کې د «ګرم شه لا ګرم شه! يې د آزادۍ لمره، يې د نيکمرغۍ لمره...» سرود ته ودريدو.

نور نو تاريخ په منډه وه. بدلون راوستونکو معلمينو د «مادي برابرۍ» د بنسټګر خبره په وار وار را تکراروله، چې «انقلاب د تاريخ اورګاډي دی!»

اټکل کېده چې دوه درې کلونو کې به فيوډالي افغانستان، د «کور، ډوډۍ او کالي» د مساوات په جنت بدل شي! ځکه نو په همدې سره خوله نوې ځوانۍ کې، د زړو خانانو او ملکانو: لکه وکيل حفيظ الله امرخېل، او ملک عبدالظاهر، او خانداني ملايانو، لکه لوی خواجه صاحب له مخې بې سلامه تېرېدو. نور نو ځوک ددې وه، چې دغو نيمچه ځوانو سازمانيانو ته د زړو وختونو خبره بيا را ياده کړي.

زمور، همزولي هم په عادت او په چلند رنګارنګ وه. د انقلاب په کار کې ځني تيز، ځنې پڅ او ځني بيا ډېر تېز وه.

هغه نميچه دنګ ځوان، چې زه يې دلته صديق نوموم؛ بيا ډېر تېز وه! ټوله ورځ يې په خان او په ملا او د کلي لوی خواجه پسې را اخيستې وه. بالاخره يې راپور ورکړ، چې «لوی خواجه اشرار دی!»

– څنګه؟

– ما په لمانځه وليده!

لوی خواجه صاحب، د اکسا اداري نامعلومو بندخونو ته ولويد؛ خو د يادي اداري د وخت لومړی مرستيال، ډګرمن محمد يوسف امرخېل په امر، د صدارت له توقيفځي را خوشې شو او اوس هم لمونځونه ورکوي او خلکو او يوسف خان په خپلو دعاګانو کې يادوي.

دا بله يې هم واورئ:

فلقي کورتۍ

اوس نو غرونه او غارونه او لېرې ځنګلونه، د حکومت له کنتروله وتي وه. شپه شپه به د خزاندار عيسی خان له کلا لېرې، د موشکوش او سه صد و سه برد توپک يو نيم ډز او غرپ پورته کېده. زه به د ميدان درې، د خزانه دار صاحب د کلا په برج کې ناست وم او مزدورانو او بزګرانو ته به مې زړه له غمه شين شين وه! ذهن کې به ځان سره لګيا وم، چې د ارتجاع دې کور وران شي، چې د فيوډالانو د سود او سلم د اقتصادي ظلم د بيا رواجېدلو لپاره بزګران داسې، غرو ته خېژوي او په ناپوهۍ کې يې د جنګ اور ته ور اچوي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور نو واليان، ولسوالان، رييسان او مديران شوي معلمان، له كلاشينكوفونو سره ګرځېدل. مكتب هم تش لاسو مكتبيانو په ګزمو ساته! زه به هم د بزګرانو كورونو كې ډكو دسترخوانونو آوار ېدلو، د هغوی د زامنو او لوڼو مكتبي كېدلو او په درې سوه درهمو واده كولو د فرهنګ د عامېدلو په اميد، كلا كې پروت وم.
اخر يې د ميدان مركزي ليسې ته-چې اوس د ذكر الله شهيد په نامه نومول شوې وه-د اردو يو T 54 ټانک راوست او په دې پولادي جنګيالي يې، د شپې او ورځې لخوا مكتب ساته. د ورځې به سازماني مكتبيان په متو باندې، د انضباطانو له سرې پټې سره، په مكتب ګرد را ګرځېدل؛ خو اصل زور د ټانک وه او قدر يې هغه وخت موږ ته معلوم شو، چې بله ورځ له ليسې وكوچېد! په سبا چې ورغلو، نو ليسه توره ايره شوې وه. چپړاسيانو ويل مولوي... په څو ټنو اوربوز ټرلو موږ وتړلو، بيا يې په ليسه تېل واچول، ګوګړ يې ور ولګاوه، او نور په خپله مخه پسې ولاړل.
ليسه راكډه شوه ميدان ښار ته. نور نو غرو ته ختلي ملايان او بزګران، په معلمانو پسې پټ پټ را كښته شول. نن شپه د ده په كور جنګ، سبا د هغه درمند سوځېدلی، نن پلانی مكتبی له كوره وېستل شوی، بل سبا يې د پلاني خان يا ملک زوی اګسا پلچرخي ته اچولی.
دې كې يې زموږ يو معلم، چې دلته يې زه د (دوست محمد) په نوم يادوم؛ له كوره وويست. معلم چا ونه ليد چې څرنګه، چا او په څه ډول قانون او طريقه محكمه كړ؟ موږ ته احوال راغی، چې معلم يې د كورتۍ د اوږده چپه ګردن په خاطر «خلقي» ثابت كړی او په همدې نغده ګناه يې تبره پر سر ور اړولې!!!
له دې كيسو څخه نه غواړم چا ته د دار رسۍ يا د برائت وثيقه جوړه كړم. خدای تعالی چې شته، د بنده ګۍ په حال كې «بنده» به د څه شي قضاوت وكولای شي؟؟؟
څوک خبر دي، چې له جسمي مرګ وروسته به د معلم ورځ ښه وي، كه د هغه، چې ورځ كې يې د نخاس په اندازه سړو پر ستونو، د خپل غضب چاړه را كشوله!؟
بركت يوسځ.

يادونه:

له ټولو هغو ځوانانو او مشرانو او همزولو څخه چې په يو ډول سره، له يادو شويو فكري-باوري لوريو سره ګډ حسي- عاطفي درد او تړاو لري، عذر غواړم او په ټينګه سره تكراروم، چې ددې كيسو له راوړلو څخه زما مقصد يوازې او يوازې زموږ د ګډ درد(د بل بدلولو تراجيدي) انځورول دي، چې افغانستان كې يې له ميليونونو وګړو ژوند، سلامتيا، شخصيت او خوشحالي اخستې ده او لا هم دغه دوزخ زموږ پر فرديت را چاپېر پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

«داسې زه په دې جهان کې د بشر لپاره پردی يم، هغه ما ته نه ګوري ؛ بلکې قدرت ته يې د خبرات ستر ګې نيولې دي.»

څلورم ګام

«تېولې طريقې پر خدای ور ختمېږي، نو مه وارخطا کېږه، چې بل نه غواړي خدای هغسې ووينې، لکه ته يې چې وينې، يا ژوندی استاد ستا په ستر ګو نه وينې، يا دنيا ته په بل نظر ګوري... ټول د خدای په لور په سفر کې دي.»

بل بدلول له کومه را پيدا کېږي؟

دا کيسه له وړکتوبه را سره پيلېږي. له هغه وخته چې «ښه» او «بد» را پېژندل کېږي. اوس په دې باور يم، چې زه «ښه» روزل شوی يم، بل «بد»!
زموږ روزنه- فکر، باور، عادت، رسم او رواج- هرڅه ښه دي او د نورو بد دي.
زما «ښه» ما ته يا له پلرو او نيکو پاتې دي يا مې له معاصرو ايډيالوجيو او راز راز باورونو او مانيفستونو څخه را قرض کړي او اوس مهال زه د داسې ښو بار کشوم، چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما له فردیت سره بیګانه دي.
دا ځکه چې زما د فردیت په رګونو او اعضاو کې، د ټولنې او کتلې د فرهنګ له ارشیف څخه د یوه مړه کالبوت ذخیره کړې وینه را تزریق شوې.
دغه «ښه» او «بد» چې په ما کې ظاهر شوي، زما ذاتي ذایقې نه دي غوره کړي.
زما ښه له هیرو وختو را پاتې دي.
زه په ډېرو لرغونو ذهنتوکو ډک یم.
له ما د بل مرام ټوپک جوړ دی.
زړه چاړه، او زوړ د جنګ بیرغ، زما د اشغال شوي وجود په لاسونو کې، د یوه مړه کالبوت، د تزریق شوي فرهنګ، ننګ او ناموس دی.

زه په کبر کې کبروالا په ما کې

زه به اوس ځانته متې را بډوهم. د پاسوالو، د شپني یا غرمني خوب په دمه کې په ځان ننوځم او تر څو مې «ځان» نه وي زېږېدلی، شی به ځان کې نه پرېږدم!
څه بد خوب مې لیده! د بل پر ضد هره خبره، هر کار او هر اقدام را نه په خوب کې وشول. انسان په وینه ژوندی دی او زه یې په پردی وینه چالان کړی وم!
زما او یوه زراعتي چرګ، زما او یوه فارمي خوسي، غوایي، آس...څه توپیر شته؛ دواړه د معاصرې انساني اګاهۍ مادي، حسي، ذهني او رواني «قدرت» او «شهرت» لوړې داسې مصنوعي مصنوعي، ډبل ډبل او ځاناخبره میدان کې خوشې کړې یو.
هغه لرغونی، هغه د «عتیق» د زمانې، چې کبر کې پروت وه؛ مړ نه وه؛ مړ زه وم، چې د ژوند وینه را بدله شوې وه او د مړي خیالانونه را په کې په غورځو پرځو ول!
هغه ښه، چې ما یې ببرغونه او شعارونه وړل، ټول مړه وه! او زه د مړو نصیحتونو ته په بیګاره عادت شوی وم.

زما فکر که اوبه شوې ډېره!

په لوړه وایم: دا ډېرین تبرونه، مسي سکې، جوهر داره چړې، او د غرڅو په پوټکو خامک دوزي شوې د بخت او اقبال پیل او پای منترونه، زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ماشوم وجود سره اړخ نه لګوي.

په ډاګه وایم: معاصره تکنالوجي هسې د مخې پرده ده؛ موږ اوس هم په ډبرو کې اخته یو! ځانته مو معاصر ډبر پیر جوړ کړی. ډبره زړه ده، د کبر نښه ده، ډبره زموږ فکر، اند او باور، رواج او عادت د زریزو لپاره ساتي.

ښایي زموږ فکر او ذهني ګانه اوبه شوې ډبره وي، چې د مغز د حجرو په بڼه استحاله شوي.

وګورئ، ډبره په زړه کلکه ده که زموږ فکر او مغزي متاع؟ ډبره چې وسله شي، نو یوازې د چا سر ماتولای شي، خو ذهن، چې باروت وپېژندل اوس اصلي ټولوژني ته، د تخنیک او صنعت په لاسو دامونه جوړوي.

ذهن په ټولو قتلونو ککړ دی. د هر قتل څټ ته یو روزل شوی ذهن او باور ولاړ دی.

ذهن مو دومره په «ډبره» مېبن دی، چې ډبره په هرڅه کې کاروو. حتا مېزونه او څوکۍ، د سپکې ارچې د لرګي پر ځای له ډبرو جوړوو. ډبره مو د مېز د سر ښایست دی.

کېدای شي یو ځل دا پوښتنه شخصي کړو، چې ولې ډېری څه له ډبرې جوړو او لوړې بیې په ډبرینو اجناسو ورکوو، لکه چې ذهن ډبره ده؛ خو د مغزو په شکل.

عجیبه ده! زه ددغو ښو، چې اوس را ته په باور او هرڅه بدل شوي، په اړه هېڅ شخصي انتخاب یا تجربه نه لرم.

ولې بل بدلوم؟

- ځکه چې زه سپېڅلې بل ناولی دی،
- ځکه چې زه اصیل بل کم اصل دی،
- ځکه چې زه برحق او بل ناحقه دی،
- ځکه چې زما فکر، نظر او عمل الهي امر دی، د بل د خنځیر او شیطان دی!!!
- ځکه چې زه د پلرو په دود ځم او بل د خپل تللي پلار فکر-باور په ځان کې جوړ او دود کړی،
- ځکه چې پلرو داسې نصحیت راته کړی،
- ځکه چې زما په بل زړه خوږیږي،
- ځکه چې زه جنتي، بل دوزخی دی،
- ځکه چې زه متمدن، بل وحشي/بربر دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ځکه چې بل را باندې ښه نه لګېږي،
- ځکه چې د بل فکر، باور، رسم او عادت او هرڅه غلط دي!
- او ځکه چې...

قتل د ډارنو هنر

اخر دا ولې؟ دا ولې؟؟ دا ولې؟؟؟

ځکه چې دروغجن شولو، خپل حقيقي مينه ګر خدای تعالی مو قهرجن معرفي کړ! ناريې مو کړې، چې والله که يو هم پر بېږدي! والله چې له سر او مال سره خو مو سره اور ته واچوي! والله چې...

اوس خپل غږ را منعکس شوی او پخپله د خپلې وېرې ښکار ګرځېدلي يو؛ ځکه نو بريت غټ غټ پر بېږدو، تپانچه او کتاروزمې په ډډو را ځړو! او د عکسونو- يادګارونو له لارې په راتلونکو نسلونو پاچاهي کوو!

لاړ شه، په بشري تدوين کړو، باورونو او نظرياتو يو نظر وکړه! يوه له خپل ذهني- رواني خدايګوټي زرلاسی مار جوړ کړی! بل ښکرور څهارپای په خپل معبد کې ايښی، بل بيا ځانته دومره ويرونکی دروني تصوير ترې جوړ کړی، چې د نامه په اخيستلو سره يې، ژامې کړپېږي!!!

دا له وړکتوبه ويرول شوي غټان دي، چې د خپل ماشوم هويت د له لاسه ورکولو په ماتم کې، خپل غچ له بل څخه د هغه د «اصلاح» کولو په نامه اخلي!!

دومره غټې خبرې سره به يو څه دمه شو: برکت يوسئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد.»
حافظ

پنځم ګام

«حقیقت هېڅمهال، هېڅ کتاب کې نه ځایږي.»

ذهن دې فدایګوټی

انسان اسیر دی، ذهن پاچا دی.
ذهن قانون دی.
ذهن غیر مسوول او واجب الاحترام دی.
ذهن ټولواک دی.
ذهن له نیکۍ ډک دی. ذهن ځمکنی او آسماني برائت پانې په واک کې لري.
ذهن د انسان د ټولې هستۍ فاتح دی.
معاصر انسان ذهن جوړ کړی او موډ کړل.
د انسان ټوله اصلي هسته (خپل یا خود یا self) په ذهن خرڅه شوې.
«زه» په ذهني خوندونو معتاد دی او ددغه اعتیاد له مخې ذهن پر سر سپور دی.
دانسان تلپاتې ژوندی هسته «اروا»، د ذهن د ځاننا خبرې دیکتاتور په اسارت کې ده.
زموږ ټولې معاملې، دعوې، قضیې، مسئالې د ذهن په لاس کې دي. ذهن تر ټولو
برتر قاضي دی.
انډیوال او یار او دوست را ته ذهن انتخابوي.
مسلک او کار مو د ذهن واک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند جوړه، د کورنۍ طرز مو ذهن ډیزاینوي.
د جامو، ویښتانو، موډلونو ستایل ذهن را ښیي.
خوراک او څښاک ذهن را زده کوي.
راشه درشه، ښه او بد مو ټول د ذهن په وس کې دی.
او ټول ژوند مو د ذهن په لاس کې دي.
ذهن د کولو او نه کول امر او اجازه صادروي.
ذهن له ستر ګو پټ حکومت دی. موږ د ذهن په غوښتنه سوله او جګړه کوو.
ذهن زموږ د ټولو کړو وړو امیر او بادار دی.
ذهن لویه بلا ده! هر دلیل ذهن را جوړ کړی.
موږ په خپلو مقدسو ذهني دلیلونو مړي کوو، مړي خښوو او نور مړي جوړووو!
«زه» د ذهن سرباز دی. ذهن چې څه غواړي، انسان هسې غړېږي، هسې امر کوي، هسې خلک بدلوي...
او چې په خوله نشوه، ذهني مکتبونو او باورونو «قانون» جوړ کړی. قانون زه ته حق ور کړی! ددې حق او قانوني خوندیتوب په چتر کې
هغه هر بل رانیسي، بند ته یې اچوي، آزادي ورڅخه اخلي،
چې په دې هم وا نه وښت؛ بیا یې په سوک بدلوي.

قتل ذهن پیشیینې کړاو بیا یې وپنځاوه

په سوک چې بدل نه شوه، په لور، په ډبرین تبر، یا په جوهر داره چاړه او یا په عتیقه توره یې ټټر او سینه ور څېرې.
اوس خو ذهني اختراعاتو کار ډېر آسانه کړی: ټوپک، تپانچې، ماشینګنې، توپې، توغندې، الوتکې...هله هله هله... آټم او نیوترون او
هایدروجني بمونه؛ ټول د ذهن هوسونه دي چې د تقدیس په اوبو سوچه شوي نفس تر امر لاندې، دا نور ټول انسانان بدلوي!
دا مو پاېښت دی. دا مو دوام دی! او د پلرو پلرو له وخته راپاتې قانون او ټول قانون ساتونکي یې ددغه سپېڅلي عتیقه فکر عمري «عسکری»
ته وتي دي!
انسان غوښن، نرم موجود دی. خپل افکار او باورونه په نرمه لهجه وايي او تفسیروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د معلم او ملا، تیوریسن او رهبر دبدبه خپلوي او خلک د خپلو افکارو په کوډو کې را ایسار او بند ساتي.
داسې انسان ډلې، سازمانونه، ګوندونه، اتحادیې او بلاکونه جوړوي او په نورو ډله ییز برید وروړي.
بیا معاملې کوي. بیا اوربند کوي. بیا جزیه ورکوي. بیا له سره یرغل کوي. بیا ولسونه ماتوي، ملکونه او پاچاهۍ نیسي، غنیمت او سره او سپین راټولوي.

انسان له خپله لاسه!

انسان په ذات آزاد دی؛ خو ور باندې را چاپیره بندیخانه یې د خپلو فکرونو- باورونو غنې (جولاګک) ور باندې را اوبدلې، را تاو کړې!
انسان لا ځانته وز ګار نه دی. انسان نور جوړوي. نور بدلوي. نور ښه کوي.
انسان د اصلاحاتو مامور دی.
انسان نور بدلوي. «انسان- دوزخ» همدا دی!
انساني ذهن له دومره دوزخ تکثیرولو سره سره لا هم لګیا دی: نوي معماری، نوي ښارونه، نوي سرحدونه، نوي چین دیوالونه جوړوي او اوږده زمانه، د فلسفې یا عقیدې د خدایګیو په نامه، خپل خوبونه په دفترو او کتیبو کې پټوي او کشیشي ملایانو ته د دنیا او اخرت جوازنامه ورکوي!
حقوقي اداري زما تر امر لاندې دي. جنګیالي داسې زما فکر- وینا اسیر کړي، چې زما د «اور!» په قومنده، نه وچ ګوري نه لامده!
ځمکه په خپلو ټولو تیلو او غازو او آټومي انرژۍ کې سوځي.
او آسمان هم د ټولو واورو، بارانونو او ږلیو په شکل کې، د لوی مینه ګر، عاشقانه اوښکې، په پټو او باغونو را څڅوي!
او مور په افریقا کې لمر وخوړولو او په سایبریا کې کال دولس میاشتې واورو وسوځولو!
او چاړه په لاس، د خپلې ذاتي وچې د مخالفې وچې، د ژوند په ښکار را وتي یو!
هدیرې زمور دوزخي عقل خوړلې د آدمیانو بې ساه کلي دي.
هر قتل ته چې ګورم وایم نه چې ما کړی!
هرې اوښکې ته چې ګورم، وایم نه چې ما تویه کړې؟
ځکه چې د غم دوسیه، د «انساني کارنامې» په نامه، د سرنوشت په ارشیف کې خوندي شوې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه باید، د تاریخ په اوږدو کې، د لوړ شوي غرور-افتخار، ویاړ، حماسې- له هسکه لاندې را وغورځم.
غرور- چې موږ ورته د عزت لقب ورکړی- باید دومره اره شي، دومره سوکان وخوري، دومره لغت لغت شي، چې بیا یو ځاځکی وینه زما په ژبه رانشي،
چې بیا یو دانه اوښکه پیدا نشي،
او ژوند د زړونو، ذهنونو، حواسو، عواطفو...د خندا کړس او کړوس په سر واخلي.

له ما زاړه لاس واخلئ!

هومره ژوندی علم نه یم، چې زده شم.
داسې څه نه لرم، چې زړونه مو ور باندې راشنه شي.
دومره هم نه یم خاوره ایره شوی، چې د غړ تر نغري لاندې مې «سمندر» ښکاره شي.
خو:
ځینې دومره کولپ (قفل) شوي، چې غواړي، زما د «زه»، یا بل یوه «زه»، د فکر- باور په شوق کې، ځانونه بم کړي، واسکټ کړي، او ځان د مافوق سرعت نور راکټ په وسیله، د ثوابونو جنت ته ور پورته کړي.
مطبوعات، رسالې او کتابونه هم زما په افکارو سره دي. او زه د ډیناسور په هډوکو خط خط پاتې لرغونی سرود!
دا ډول زه، د بې نومه او بې نښانه فرعون په څېر، د خپل نفس خدایي جوړوي.
ټول سړي بدلوي.
ټول ګلستان-افغانستان بدلوي.
له ایره کړي ګلستانه د باندې وځي، ټول ګل ګل جهان بدلوي!!!
او ایډیالوجیست زه، یو سړی هم په خپل فکر او دریځ او خپله خوښه آزاد نه پرېږدي.
هغه ګڼي، چې «ښایست» زه یم. «ښه» زه یم.
«متبرک» او «جنتي» زه یم. «شریف» او «اصیل» زه یم.
زه «حقیقت» یم. حقیقت په ما کې «پای» ته رسېدلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه «دايمي کلام»، «دايمي پيغام»،
او «دايمي نجات» فقط زه يم.
نو جهان زما د توري په وړاندې حلاله وينه ده.
وينه به تر هغو بهيږي،
او زما د توري په شرنګ به بهيږي،
او لا به سېل کېږي، څو چې ټوله ځمکه، ټول نفوس، ټول نور اويا زره قومونه زما د باور د «غنمو» درمند راوړي!
وګورئ، سوله څومره آسانه کار دی! ټيکاو څومره آسانه لاسته راتلای شي! وينه تويېدل څومره ساده ختميدلای شي!
خو چې ټول زما رنګ خپل کړي:
زه چې په هر نر او ښځه کې،
هرې وينا او هرې خبره کې،
هرې ليکنې او هر فرمان او قانون کې،
هرې فيصلې او محکمې کې،
يوازې ځان ووينم؛ نو بيا بيغمه اوسئ، «زه» هيڅوک نشم وژلای!
که دا نشي منلای، يو ځل يې تجربه کړئ. زه هره شېبه په خپل دغه لوظ ولاړ يم.
به به! «زه» موجود دوزخ دی. «زه» ټول د تصور وړ دوزخ دی.
که د دنيا پر مخ يو څاڅکی تېل هم پاتې نشي، او يوه لمبه غاز هم موندل نشي، او حتا لرغونې چقمقي ډبرې هم ټولې مصرف شي؛ نو داسې
کرخت موسم کې هم «زه» د زرهاوو زرهاوو دوزخونو لپاره اور لري.
د بل بدلولو ذهن دومره لنډ نه خلاصېږي!!!
تر بل ګامه به يو څه دمه شو!
برکت يوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم ګام

«لومړی ځان ترلاسه کړه، چې د خدايي مینې څراغ دې تل روښانه دی؛ وروسته بیا د دنیا کارونه کوه.»

لږ تر لږه څلوېښت کلونه کېږي، چې د هېرو د عصر او د رنسانس د عصر، د فکر سوداګرو، دلته د بل د بدلولو دوزخ سور کړی. دا بازار د قصابۍ مسلخ دی. دې بازار کې د هر بل انسان شخصیت، هویت، فکر، خیال، ایمان، شرافت او بالاخره فردیت، چاندماری شوی او چاندماری کېږي.

د ذهني مخربو نفسانیاتو ژبه:

زما کړه وړه ټول قانوني دي. یوازې زه د بخښنې سرچینه یم.
زما امر د حقیقت له کوره راغلی. زه د حقیقت مبلغ، ترویجګر، ساتونکی او قضاوتګر استازی یم.
زه باید وساتل شم. زه باید لا څواکمن شم. زما شاوخوا باید د ساتونکو دیوال روان وي.
د ځمکې د شتو قبالې باید زما په نامه شي. د ژوند انرژي زما د فکر د کالبوت وینه ده. ژوند باید زما د فکر پلي کولو لپاره مصرف شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه چې زما فکر او باور کامل دي او له یوازینۍ منبعې را سپارل شوي.
دا چې ذهن کې د یوه فکر - باور رامینځته کېدل او ډېره کېدل له څه لارو، او څه ډول تر سره کېږي؟ دا باید راوسپړل شي.

ذایقې روزل کېږي

په ماشومتوب به مور زړه راباندې خوړ، چې ولې غوښه، کوچ، ژېړ غوړ...نخورم!
ما به د خپلې ماشومانه ذایقې روژه یا په سپینو غټو وریځو او مستو ماتوله او ور سره مې هګۍ او شړومبې هم ښې اېسېدې، خو د ژړو غوړو او کوچو یا د پسه د وازدې بوی به چې راباندې ولګید، بیا چا په دسترخان نشوم کښېنولای!
مور به راپسې سر ګردانه وه او ګاونډیو ته به یې زړه تشاوه، چې «انور، څه شي ته خوله نه وروړي! اخر زه څه وکړم!؟ بې له مستو او شړومبو په بل شي ځکه هم نه کړي! اخر سبا به یې کولمې وچې شوي وي! بیا یې زه د پلار جواب په څه شي ورکړم!؟»
د آغالالا ښځې، یا د حاجي کاکا ښځې به ورته وېل، یو ځل به دې ملاکاکا ته بیولی وای!
د ملاکاکا د دم او دعا وختونه هم تېر شول او پر ما هم ماشومتوب داسې د یوه کاغذي فرمان په څېر تېر شو. د ژوند په مینه ګره سپینه پاڼه کې ټول خپلې خوښې ته پرې ایښې وم، چې څرنګه راته طبیعي، آسانه او په خوښه بر ښېي، هسې انتخاب وکړم. خو ابو زه غټ پټ او سور او شین غوښتم.
د ماشومتوب جنت هم ولاړ. هغه میدان، ها د خزانه دار عیسی خان د کلا نوم هم ولاړ! ها د غوا کوچ او شودې هم ولاړې!
«آبو» هم ولاړه! زه هم ځوان او پسې دومره په عمر سپین شوم، چې اوس د سر وېښتانو رنګ ته ناست یم؛ خو اوس ډېری خواړه، حتا ځینې هغه خواړه، چې له ګاونډیو ملکونو افغانستان ته راغلي، په آسانی او خوند سره خورم.
دا بدلون څرنګه رامینځته شو؟ زما ضد ناکې ذایقې څرنګه خپل عادت بدل کړ!؟ د وسلو یا د سرو او سپینو زرو د کوم انقلاب د فرمان کار وه، که د جراحۍ پر میز عملیاتو، زما ذایقه دومره ډېرو ناآشنا خوړو ته آماده کړه!؟
نه! نه ذایقه عملیات شوې، او نه هم ما د کوم فرمان له مخې دغو خوړو ته تابع کړې؛ بلکې ما خپله ذایقه داسې روزلې.
ما په دې باندې په پوهېدلو سره، چې راز راز سابه، میوې، لبنیات او نور خواړه بدن ته ګټې لري! د هغو په خوړولو پیل وکړ. ذایقې لومړیو وختونو کې عکس العمل ښود، خو ورو ورو آرامه شوه، عادت شوه او اوس له دې ټولو خوړو خوند اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې ښکاري چې ذايقې ابدي نه دي؛ بلکې روزل کېږي.

فکرونه-باورونه، «ښه» او «بد»، «اخلاق» او بداخلاقي هم داسې مادي- زماني دي.

هغسې چې ماده زړېږي، شيان، څېرې زړېږي، زمانه هم تېرېږي؛ او په دې مخ په زړښت روانه مادي زمانه کې، دا شيان هم زوکړه، ځواني، زړښت او تمامېدل لري؛ خو وېل يې يو څه وخت غواړئ!

تر بله ګامه به لږ چرت ور باندې ووهو!

پر زړونو مو برکت شه!

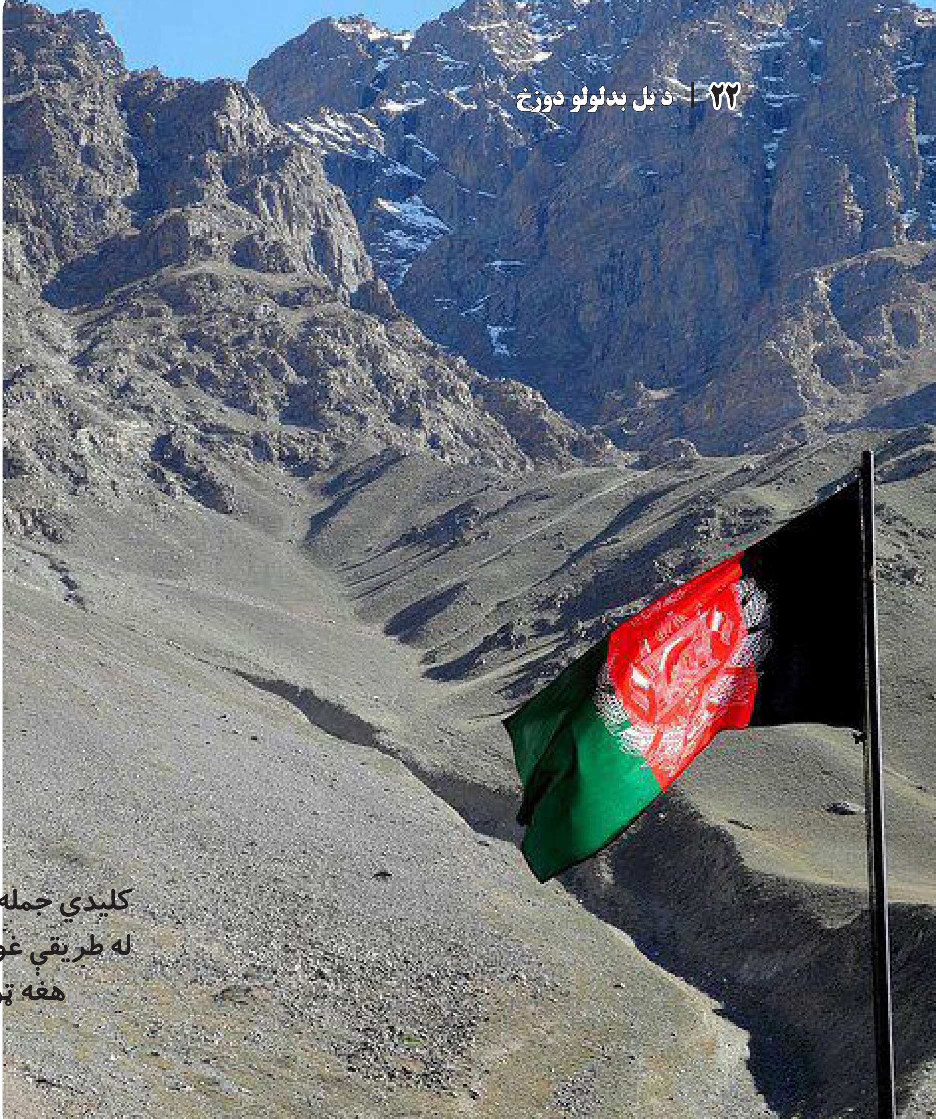

کليدي جمله: «د عشق طريقه، د خرد او فهم له طريقې غوره ده ؛ ځکه چې په عشق سره، هغه ټول په لاس راوړلای شي.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

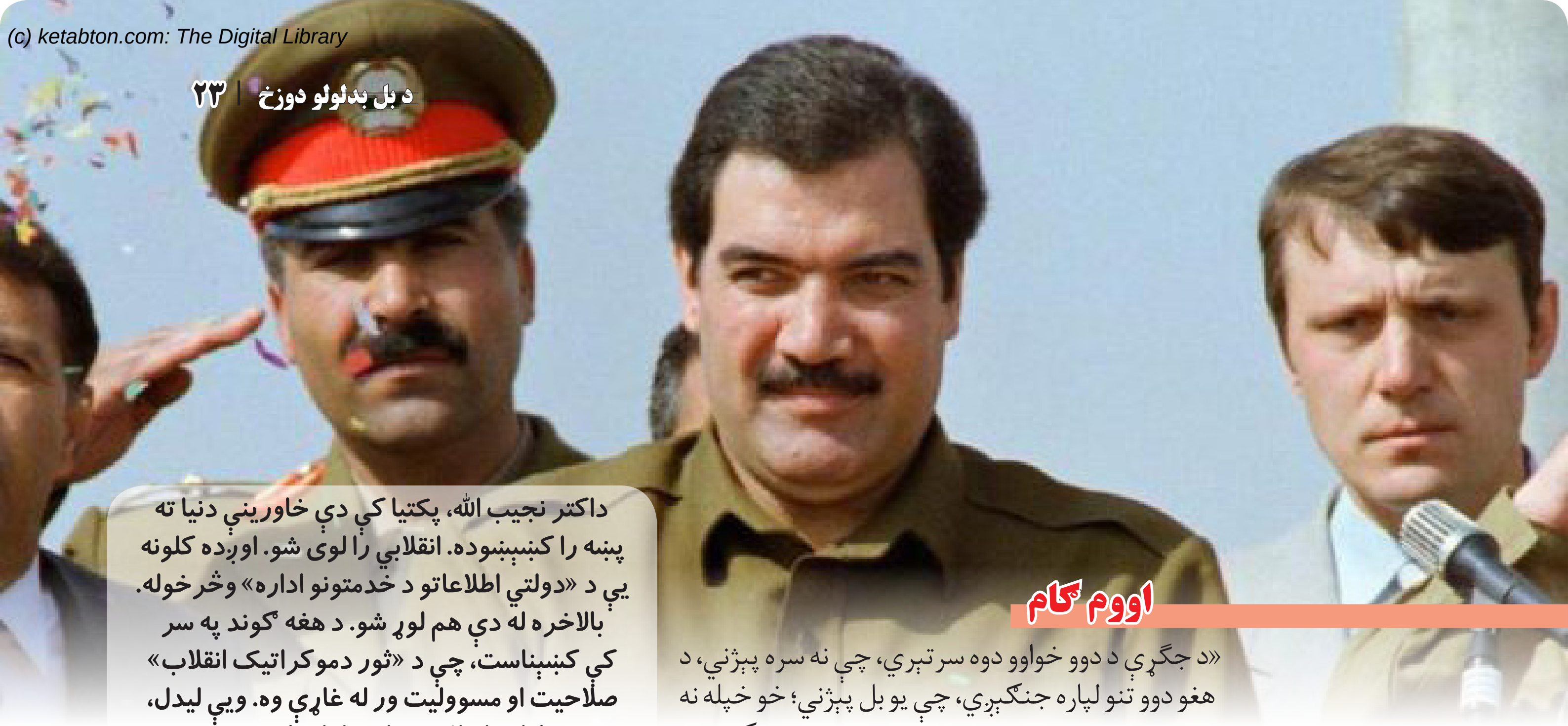

اووم ګام

«د جګړې د دوو خواوو دوه سرتېري، چې نه سره پېژني، د هغو دوو تنو لپاره جنګېږي، چې يو بل پېژني؛ خو خپله نه سره جنګېږي.»

ماشومتوب کې به کله ناکله، د مور بیا، بیا وېلو په سودا کې واچولم، چې زه به کمزوری را لوی شم! همزولي به–چې ډېر ژېر غوړ، غوښې، وازدې او کوچ خوري– زورور، هډور او غښتلي پهلوانان را غټ شي!! بیا به زه هېچا سره د جنګ نه وم!!!

د پارتبازۍ او چاکوکشۍ دوره

څلور، پنځه کاله له ما مشر د تروری زوی مې، محمد حکیم–چې اوس د ملي پولیسو

داکتر نجیب الله، پکتیا کې دې خاورینې دنیا ته پښه را کښېښوده. انقلابي را لوی شو. اوږده کلونه یې د «دولتي اطلاعاتو د خدمتونو اداره» وڅرخوله. بالاخره له دې هم لوړ شو. د هغه ګوند په سر کې کښېناست، چې د «ثور دموکراتیک انقلاب» صلاحیت او مسوولیت ور له غاړې وه. ويې ليدل، چې د مساوات انقلاب د بل بدلولو ناسور دوزخ دی؛ نو له دې کشف سره یوازې سر میدان ته راووت، چې د ټولو سرونه، مالونه او د ژوند طرزونه د «ملي روغې جوړې» په ببړی کې، د چوپیا او آرامۍ برزخ ته وباسي؛ خو خپلو جنرالانو، د انقلاب د تیوریسنانو په هڅونه، له واکه لېرې او د آریانا څلورلاره کې د پانسۍ کېدلو تر شپې پورې بدرګه کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړن دی- ښوونځي کې تر ما یو صنف دمخه وه. دا هغه وخت وه، چې له بهره راغلي سیاسي ایډیالوجۍ، مکتبونو ته په ښکار راوتې وې؛ ځکه نو «ګوند، ګوند بازۍ» او «پارت، پارت بازۍ» وې! ځکه نو زه هم، د تروروزي په پارت کې شامل شوم.

د هغه ترور بیا کابل کې واده وه، ځکه یې نو د کابل نوآباد ختیځ کوڅې وروستي سر کې، د شپې ځای درلود. هغه به له کابله بکسپنجې او هشت تقه چاکوګان راوړل او موږ اخیستل. ما هم یو غټ چاکو را ونیوه. دغه چاکو برنجي پوښ کې پټ وه، چې په خاص فنر سره به یې تیغ دباندې راوت.

اوس نو میدان مرکزي لیسې ته هم د سرو او شنو سیاستونو خوشبویۍ راننوتې وې. مکتبیانو به مظاهرې کولې، چاکوګان او بکسپنجې به یې ګرځول او دغو په ظاهره ملکي ټولیو او کنډکونو یو بل ته تور او بربنډ درلود؛ خو نوره قومنده یې د هم رنګه معلمانو په لاس کې وه.

دا د یو بل بدلولو د دوزخ پیل وه. دغو ایډیالوجیکو ټولیو او کنډکونو کې د فرد رنګ ضایع کېده، او ټولو ګډ رنګ خپلاوه.

د عصر مانیفستې او ایډیالوجیکي ماڼیو ته سړی ننوت؛ خو هلته په «توده» او فکري «پرګنه» بدلیده.

ایډیالوجي او عقیده یې، بې شکله خوړونکې وه.

دغې ګېډې له ټول نفوسه کالبوت جوړاوه.

دلته وګړی د فکر، احساس، عاطفې، غریزې، ارادې او حتا روان له پلوه خلع سلاح کېده.

او د فکر او باور په تارونو، د ایډیالوجۍ او عقیدې د آرماني انسان، تر امر او ارادې لاندې اېل کېده.

ځکه نو سره خوله ځوانانو په آسانه منله، چې «تره کي او ګوند روح او جسم دي!»

ځکه نو سید داود تړون، ځان د سرو ګولیو مخته ور وغورځاوه، چې د انقلاب ستوری ژوندی پاتې شي!

ځکه نو د یو مدرسه خوانه ملاصاحب په فتوا، زما او ستا زوی، ورور او کلیوال، د واسکټ اورونه په خپله سپینه سینه تړي او ځانونه په اوداسه د امریکایانو، یا داخلي فوځیانو او پولیسو، او نیکتایي داره ړېره خریلو ډالري معاش خورو او نورو عوامو مینځ کې الوزوي، چې جنتیان ژر جنت ته او دوزخیان ژر دوزخ ته ور واچول شي!

حیف راځي له دومره قضاوتونو څخه!

خو دا ولې؟؟؟

زما یې د چا په ژوند څه؟

زما یې د چا پر فکر- باور څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما يې د چا پر ډک او تش دسترخوان څه؟
زما يې د خلکو په خپلمنځي او رضاکارانه، «عادلانه» يا «نا عادلانه» اقتصادي او اجتماعي اړيکو څه؟
زما يې د چا په جنتي کېدلو او دوزخي والي څه؟
زه ولې د خدای په خدايي کې ګوتې وهم؟
زه ولې د سرنوشت په سرعت کې ګوتې وهم؟
زما ولې د چا «جنت» ته او د نورو «دوزخ» ته لېږلو لپاره بېړه ده؟
څوک به وي، چې تر خدای تعالی دې زياته لورينه، زياته مهرباني او زياته مينه له يوه، يوه «روح» سره ولري؟؟؟
له ما د څه شي پوښتنه کېږي؟
او که زه وينې تويې نه کړم، د خدای تعالی په ابدي پادشاهۍ کې به څه کمی يا زياتی راشي؟
لږ که سر ګريوانه ته کوز کړم، نو ښايي د خپلو ذهني، وحشي، نفسي ښامارانو نارې، سورې را په غوږ شي!
ذهني نفسانيات عبارت دي له: کبر، شهوت، تړلتيا، طمعې او خودپرستۍ څخه!
کبر (غرور) مې دادی، چې ځان «من» ګڼم نور چارک، پاو، خورد، مثقال...!
يو شهوت مې دادی، چې د وينو د ويالو په خاص موسم کې، د جنت حورو او غلمانو او د شرابو ويالو ته ور تيرېږم!
تړلتيا مې داده، چې غواړم هم «شهيد» شم، هم «غازي» شم او هم «روغ او سلامت» کور ته راشم. او داده، چې «اول ما، بيا مې مور او پلار، بيا مې خويندې ورونړه، بيا مې ښځې/مېړه، بيا خواښې خسر...او اخر کې دا نور دله ګان!!!
طمعه مې داده، چې يو ځانمنلی سړی (رهبر، امير...)، يا د مړو کبرونه واسطه کړم، او پرته له عملي امتحانه، هم په ځمکه کې او هم په آسمان کې، لوی منصب تر لاسه کړم،
خودپرستي مې: «تر ما اتل نسته! په هند او سند او په کابل نسته! تر ما اتل نسته!!!»
عذر کوم، فقط غواړم خپل د عمرونو زخمونه دلته په ګډه کشف او که خدای تعالی غوښتي وه، خپل دايمي رنځ له ريښې درمل کړو.
بس تر بله ګامه به تول پر دې نيمه نظرونو يو څه دمه ونيسو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

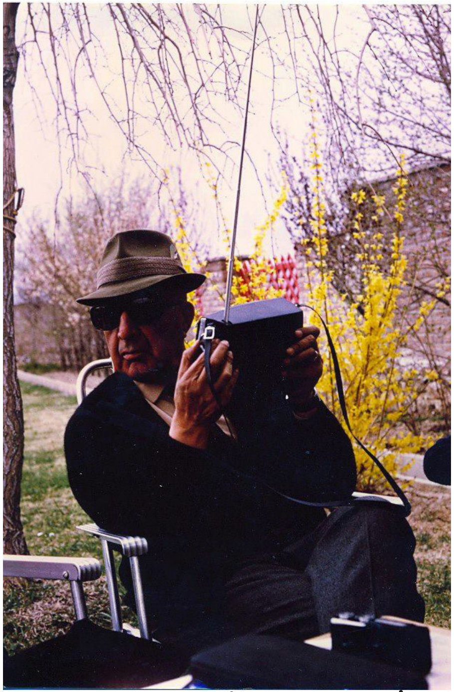

څه به نه وایم: انځور ته به غوږ شو!
(...) سکوت ټول هغه متن دی، چې یو رنګه ګز ګز په خبرو راځي او کتابونه ور څخه متر کېږي. سکوت د غږ ساه ده. بې ساه غږ مړ دی!

اتم ګام

«انسان باید کوښښ وکړي، چې د خپل ذهن او جسم بادار شي... او له خپلو همنوعانو سره مهربانه او جوړ واوسي.»

تر بم ژوري کریغې

تر ګام اخیستلو د مخه، زما شخصي عذرونه!
زړه مې غواړي، له دغو کلمو ووځئ او ووځو!
غواړم، په دغه سنګي خط سره پل واخلو او اخر ځانونه د خالصې پوهې سمندرغاړو ته وباسو!
نو تاسو یې هم را سره ولولئ؛ خو پر ځان پورې یې مه تړئ.
ځکه چې زما لپاره ژبه، د نسبي پوهاوي وسیله ده.
دغه ژبه، په هر صورت یوازې کریغې جوړوي! او غواړم دا کریغې دومره اوچتې کړم، چې تر هر بل بم نه ژورې ولاړې شي او د اوږدو زمانو له ډېلو خیرو لاندې ویده «ځان» را ویښ کړي!
نو زه حق لرم، ته حق لرې او هغه حق لري، چې په خپلو تجربو سره، د ذهني واکمنۍ په مانۍ زلزله ګډه کړي،
او زموږ او ستاسو د وجود دننه، خوداګاه برخه (روح) را ویښ شي
او موږ ټوله لاره، ټوله مصافه د ځان دننه کشف او په مینه ګر، نڅاه ډوله حرکت سره وړاندې ووهو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي!
چا وېل چې په درياب کې ګوهر نشته!؟»
خو دا غوټې به د ځان دننه وهو؛ د وجود د کيهان سمندر دننه دی؛ خو چې دومره زړه را په کې پيدا شي!!!
اوس د خپل روان ګام خبره:
په ايډيالوجيک حکومت کې، د ذهني پاړوګرو، په تيغ بنديو سره، د فرد فرديت- ښه ده ووايم شخصيت- قصاص کېده او در ګرده کېږي.
دلته آزاد انسانان، د ايديالوجۍ په سرفو کې ذوب کېدل (او کېږي) او له هغوی (سازماني ډله، کتله، رمه، ګله او خېل) جوړېدل او جوړېږي!
دلته هرچا له خپلې خولې نفس کاږه، هرچا په خپله خوله خوړل او ښنبل کول، هر چا په خپله خوله خبرې کولې، هر څوک په خپلو پښو روان وه، هر چا په خپلو لاسونو بل له ستوني را نيوه او را نيسي يې...
خو دغه پښې او لاسونه، دغه سترګې او غوږونه، دغه خولې او ذهنونه او حتا احساسات، په مرموز ډول، د ايډيالوجۍ په (نو) او کولمو پورې تړلي ول.
او هلته په سر سر کې، يو ځاننا خبره پاړوګر ناست ؤ! هغه فکر کاوه. هغه تصميم نيوه. هغه امر ورکاوه!
همداسې، د مکتب په دوره کې، شرايطو ته په کتلو سره، ايډيالوجيو خپل سر تيري په چاکوګانو او بکسپنجو سنبال کړل؛ خو ما له دې شوقه چاکو ګرځاوه، چې همزولي مې ومني. همزولي را ته د نارينه په سترګه وګوري؛ خو د حزبونو د کارو بار لا نه وم.
ګونديان له ورايه معلوم وه. د هغوی د هر يوه ډبل يا سلايي په شان نري بريتان ددې نښه وه، چې څوک دی او د چا د بدلولو لپاره ګوندي امر ته منتظر ولاړ دی؟
هغوی زورور وه. د مکتب او ادارې وس نه پرې رسېده.
بيا داود خان مباشتنی آزمويني راوو ښتې، او د دوی تبليغات لا په لمبو شول. يوې خوا خپل مکتب د «ارتجاع، امپرياليزم، فيوډال، ملک، سي ای يې، امريکا...» په اور بلاوه. بل سازمان په «سور استعمار، کمونيزم، شوروي، کاجې بې...» بل د څه شي، بل د څه شي مړي له کبرو را وېستل او شرمول!
د خولې شعارونه وه او په دې خاطر د ثانوي دورې هلکان، په ډله ييز ډول، د يو بل بدلولو ته ستراتيجۍ او تکتيکونه جوړول او هغې ورځې ته ور نږدې کېدل، چې د سردار په لاسونو جوړ جمهوري نظام نسکور او د بدلون بيرغ په ارګ ورپوي.
نور به دمه شم. تاسو دې نيمه نظرونو ته يو څه دمه شئ!
زما ټوله ليکنه دې ستاسو هر يوه له فردي تنوع او شخصيت څخه زار شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماشوم لپاره د چرګ آذان، د پشیانو د ناوې د سر خپرې، د سپېڅلو سپینو وریو ور ښمین غړونه، د مرغانو وړیا ساز او سرود، د مور او پلار د خوب خر بدل...ټول لویه دنیایي سمفوني جوړوي. ماشومان نه وېرېږي؛ ځکه خدای چې شته؛ نو سړی له څه شي وو ېرېږي؟

نهم ګام

«خدای مینه کوي، او له خپلو بې پروا مینه ګرو په کلکه ساتنه کوي. او ورو ورو هغوی د ځان په لور ور کاږي او جذبوي.»

د ایډیالوجۍ او بې ژونده باورونو جال

ژوند او عملي تجربې وښووله، چې ایډیالوجي ژوند هدف نیسي. ایډیالوجي ژوند دښمنه ده. ایډیالوجي د هر دا ډول قتل مسووله ده.

ایډیالوجي او وچ باور، ځانپرست او خودمحوره دي.

ایډیالوجي او بې ژونده باورونه، د حقیقت بت کول، د بت

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي لمانځل، دودول او عادت ګرځول دي.
دا په ظاهره پوهه، رڼتیا، عقل، منطق خو په معنا کې وچ باروت او سوزنده جهل دی.
دا د بل بندولو، زورولو او وژلو اخلاق دي. موږ د یو بل بدلولو په دوزخ کې، یو د بل په وینو سره پړه ولاړ یو او لاهم ځیني شته، چې باور لري، د بل بدلول؛ د سرنوشت اراده ده او باید ټول استعدادونه، اختراعات، وسلې، ښکاره او پټ امکانات، د بت-باور په مزدورۍ او برده ګۍ کې وي.

موږ د عادتونو مریان

یوه ورځ خبره را نه ټولګي کې خطا شوه. د رخصتۍ له زنګ سره، خپل ټولګیوال غلام حضرت-وروسته د څارندویو افسر شو او په غلام حضرت پخپلسر مشهور شو- ګوښې ته کړم. ګېډه یې را لوڅه کړه. وېل یې «باخبر چې ما څو چاکوګان خوړلي! چې بیا دې زه ولیدم، صنف کې نېغ نېغ نشې؛ له ما به ځان ساتې!!!»
په دې ورځې پوه شوم، چې د چاکو ګرځولو او چاکو وهلو د کار سړی نه یم. بس چاکو مې د لاندې کلا آصف ته، چې سترګه یې د باروتو په اورلوبه کې له لاسه ورکړې وه؛ ورکړ او هغه یې پیسې د مکتب په کتابونو را خلاصې کړې. څو ورځې په احتیاط ګرځېدم؛ خو ورو ورو مې عادت بدل شو، او پوه شوم، چې زه ښه وم؛ نو ټول ښه دي!
د چاکو عادت مې پرېښود. داسې هر عادت بدلېدای شي.
فکر، دریځ، چلند، ډول، جامې هرڅه داسې دي.
سنګار او د خېرې، وېښتانو لړل او نه لړل او ډولونه یې ټول داسې دي.
کورنی ژوند، د کورونو ډول، د کورونو مهندسي، لارې، ګودرونه، سړکونه، باغونه، میله ځایونه، ورزشونه، راشه درشې، جشنونه او نمانځغونډې، د برکت ځایونه او سړي، او څېزونه،
ادبیات او موسیقي...دا ټول څکه راباندې ښه لګېږي، چې ورسره عادت شوي یو.
دغه سپېڅلي پلرونو راکړي، او خپله د هغو له مینځه، اصله او اصالته نه خبر یو او نه څه شخصي تجربه ورځخه لرو.

ژوند د ماشومانو دی

«ماشومان که د مشرق یا د مغرب دي- د ژړا او د خندا انداز یې یو دی» ساېل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ځانونه ماشومانو سره مقايسه کړئ. ګورئ، هغوی نه موږ په شان خواږه خوري، نه هسې جامې اغوندي، نه هسې راشه درشه پالي، نه هسې احساسات ښيي،

نه زموږ له خبرو، او عقلي - منطقي بحثونو خوند اخلي

او نه زموږ د سپېڅلو عادتونو او څيزونو څه خيال ساتي!!!

ماشومان پټ پاچايان دي.

هغوی په زړونو دومره شتمن او ماړه دي، چې بې تخت او تاجه پاچاهي کوي.

هغوی ته پوړنده پيتاوی، د وياله غاړه، دښته، د شتوتلو پټۍ، د خره د شاه سپرلۍ، منډې، ځغاستې، خنداوې...هرڅه د باچاهۍ بې شانه تختونه او تاجونه دي.

د ماشوم لپاره ټوله ځمکه د پاچاهۍ تخت دی.

ماشومان ژوند کوي؛ خو په هېڅ شي زړه نه تړي، په هېڅ شي عادت کېدل نه مني.

ماشومان په دومره خبرو نه خلاصېږي، نو تر بله ګامه به يو څه ساه واخلو!

په زړونو او زړورو خيالونو مو برکت اوسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقيقي تسليم: «نفس بايد له هرڅه لاس واخلي؛ تر څو روح وکولای شي، له خپلو (مادي، عاطفي او ذهني) پوټکو او غلافونو ووځئ، او د بشپړې آزادۍ په لور لوړ شي.»

لسم ګام

له دې کوڅې يې
ځراغونه هدېرې ته وړي
کورونه قبرونه لري
ومان نيازی

د اسماعيل قصه داسې هم جوړېږي

اووه، اته کاله دمخه، چې ملي راډيو تلويزيون کې، د نجيب روشن د رياست په زمانه کې، هلته په کار لګيا وم. يوه ورځ د تلويزيوني خبر په ځانګه کې، په دې اُورونو-انقلابونو غرېدلو، چې اروانباد کبير عمرزي دا کيسه ميدان ته را واچوله او موږ يې ور باندې چوپ کړو:

هلمندی بابک، د کلي او تربرو پيغورونو تنګ کړ، او مخ په کابل يې را واچول.

بابک، له کابله مخ په ګرديز ور ولويد. ددغې کيسې «اسماعيل» يې، د حکومتي اردو په يوه اطرافي کندک کې پيدا کړ. له دومره سترړيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته يې لاسونه ورکړل، چې اسماعيل يې مچ کړي. شپه يې هم په قشله کې ور سره واړوله، خو په دې شرط چې کلي ته به ورسره ځي، او پلار به يې واده ورته کوي!
اسماعيل، له ټولې کنډک ته، له کنډه غونډ ته...همداسې د امرونو سلسله تکميل کړه او له پلار سره، کلي ته د واده په رخصتۍ ولاړه.
سپين، يا غنمرنګی، ږيره خربلی، ځوان وروسته له وختو کلي کې کښته شو.
چا پېژانده او چا نه پېژانده. خو کلي کې دا خبر لکه باد داسې تيت شو:
«خبر ياست که نه؟ پلار يې خپل ضابط اسماعيل زوی کلي ته را ورساوه!!!»
اسماعيل، يوه يوه همزولي ته کتل او اوبه کېده. ښه وه، اخر په کور کې له دومره ستر ګو ګوښه شو!
شپه شوه. ډوډۍ وخوړل شوه. ملا د لمانځه آذان وکړ. پلار خپل ضابط زوی، په ښايسته سپينو کاليو کې، په جومات را ننويست. له دې سره ټولو مخونه له آمام را واړول، او حکومتي ضابط ته يې کتل.
اسماعيل شرم نيولی وه، او ځان يې وروستي صف کې برابر کړ. ښه ؤ دې وخت کې قامت شروع شو او کلي ته راغلي ږيره خربلي ځوان، په خوشحالۍ لاسونه د غوږو نرميو ته ور پورته کړل.
جمعه خلاصه شوه. ځوان مسافر غوښتل، چې پورته شي له کليوالو مشرانو او همزولو ځوانانو سره په غاړه ستړي مه شي وکړي؛ خو د قومندان پلار سړي پرې را تاو شول. اسماعيل يې سوټ بوټ وتاړه. پلار چاړه را کښله او د ستر ګو په رپ کې يې ځان له دې غمه ښغمه کړ. يو شغغغغغ شو او د تکبير نارې پورته شوې. دا کار د پلار قوماندان په دې خبرې سره ختم شو:
«جهاد بايد له ځانه پېل شي!»
آه! لږ به ددغه زرغون درد له جاري اور سره چوپ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوولسم ګام

«مه پر پړده، چې د نورو افکار، حتا زما...تا په حرکت راولي، او د هغوی په افکارو پسې مه ځه. ددې پر ځای خپل زړه ته غوږ اېښوول زده کړه. ژر به زده کړې، چې جسم او ذهن مو په يوالي کې دي او هغه مهال له ټول ژوند سره يووالى درک کوې.»

زموږ «اسمعيل» خو خپلې مادي جامې (کالبوت) له لاسه ورکړې، خو روح الهي سپرغۍ ده. او دغه د غږ او رڼا د اقيانوس مسافر څاڅکى نه مري او نه يې څوک اسيرولاى شي.
روح نه څوک بند ته اچولاى شي او نه يې ژوبلولاى شي.
نوزړونه بايدډاډه اوسي، چې الهي سپرغۍ به له اوږدو سر ګرانيو، آزموېښتونو، او تجربوو روسته، د ځانپوه موجود په توګه، خپل آسماني کلي ته ستنېږي.
نو راځئ يوه شېبه ماشومانو غوندې له اند ېښنو سپک شو.

ماشوم د حقيقت خالصه څېره

ماشوم د حال زماني اوسېدونکى دى. هغه ته حقيقت هره شېبه ژوندى

موږ ماشومان په زوره له لاسه نيولي، چې لويان شي! ماشومان د لوېدلو په خطر ور روان دي. خو شاهد يو، چې په دغه «لوى ځان» نشو ماشوم کېدلاى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی.
ماشوم هستي او نیستي یوه ګڼي.
هغه ته ځمکه الهي باغستان دی، او آسمان په دغه باغستان را چاپیره کېږدی دی.
د ماشوم د سپین او خالص عقل په تله کې د ژوند پاچا، د ټول ژوند او ژوندو باغوان هم دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم چې د سرو زرو کانونو باندې ودروې، خو د هغه ستر ګې، حواس او زړه د بوډۍ په ټال کې الوزي را الوزي.
ماشوم زړه لرونکی دی او زړه په کې پاچا دی. هغه نه د نصیحتګر پلار کوي، نه د ملا او نه د هغه ډاکتر، چې راغلی او ورباندې د ایچ ای وی او ایچ ای څه شي واکسین لګوي.
ماشوم زړه ته تسلیم دی او زړه یې خدای ته پرایښی. تر ماشوم بل زړور نشته.
ماشوم ته د یوه پاچا کېدل او د بل باغواني، د اوبو په شان آسانه دي.
ماشوم ته ځمکه کور، آسمان یې چت، ستوري خدایي څراغونه او سپوږمۍ خدایي ناوې ښکاري.
او لمر د ژوند لوی باغوان ګڼي.
ماشوم ته دوزخ او جنت، د کور تنور او باغچه یو شان برېښي؛ فرق یې نه کوي.
ماشوم ته دغه شېبه رښتیا ده. هغه هر چېرې چې دی، هغه یې وطن، هغه یې جنت دی.
ماشوم ملائکې او ګاونډ باغ کې په خندا شنې پېغلې، یوه له بلې ور کې همزولې ګڼي.
ماشوم ژوند حلال ګڼي او له ټول ژوند سره مینه حلاله تر سره کوي.
ماشوم هرې څېرې، هر تفاوت، هر راز فکر-باور خاوند ته خاندي، هغه له هېڅا نه وېرېږي؛
ځکه نو ماشوم د هېچا د بدلولو نیت او عمل نه تر سره کوي.
ځکه نو ماشوم له بنده آزاد دی.
ځکه نو د ماشوم وژل په هېڅ فکر او باور کې نه ځایېږي.
ماشوم ژوندی حقیقت دی؛ ځکه نو د حقیقت اولاد هم دی.
حقیقت یې پلار دی، مور یې دی، ژوند یې دی، شېبه او زمانه یې دی،
حقیقت یې د ستر ګو او بڼو په شان دی،
حقیقت یې د شاهر ګ په شان دی.
حقیقت یې د ستر ګو تصویر دی،
حقیقت یې د خولې غږ دی،
حقیقت یې د اورېدلو آواز دی،
حقیقت یې شېبه شېبه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم همیشه په حقیقت کې دی.
ماشوم ته د کلي او کور دیوالونه، د هیوادونو پولې، د زندان پولادي دړې، پنجرې،
ځنځیرونه او زولنې، او روزل شوي زندانبانان، ټول اضافي دي.
ماشوم مور ته د دوه روپیو نه دی. دومره ساده ګي او بې پروایي یې، هېڅ فکر او فلسفه زموږ لویانو زړونو او فکرونو او حواسو ته نشي را کولای.
ماشومان دومره زړور دي، چې لویان شي؛
خو «لوی» دومره بې زړه دی، چې بیا هېڅکله نشي «ماشوم» کېدلای.
حقیقت د ماشوم هم عمری دی. ځکه په زړښت کې د ماشومتوب سهوې او خطاووې خوږې را یادوو او خپل مړه زړه ته، په دې خاطرو سره، سیروم ور تېرو.
ماشوم د هستۍ په اندازه دی، او «زه-لوی» یوازې د ځان په اندازه!
ماشوم له هر ژوند او هر ژوندي سره ژوند کوي؛ ځکه بې زمانه دی؛ خو لوی هر بل ژوند ته له رسیو، چړو، تپانچو، لاسي بمونو او له اوره ډکو واسکټونو سره ولاړ دی، ځکه په عمر تنګ دی. لوی یوازې په خپل ذهن کې ژوندی دی. او نور ژوند ته مړ دی.
ماشوم ژوندی شخصیت دی؛ خو لوی! لکه په انتحار کې د الوتي بدن یو میلیون تیتې عضلې، هډوکې، غړي، نه ویلې ارزوګانې او نورې راز راز برخې!
آه! څومره راُ سره وسوځېدلي په دې سوځنده عکسونو، چې زموږ لویانو د سرنوشت په تابلو را ځړ بړي! [1]
لږ به د زړه په کور کې دمه شو!
لویه خدایه! لږ مو زړه را ماشوم کړې!

---

۱ - زه ډېرې مهال د قصابۍ دوکان کې، ټوټه ټوټه ځوړند پسه، وزې... ته ګورم او د هغه د برخې برخې شوي بدن درد، په خپلو حواسو کې تجربه کوم. پسه د مخلوقاتو تر ټولو د شریف موجود د ذایقې هوس، شل برخې کړی: تنه په یوه چنګک، زړه او ځیګر په بل بل چنګک، لاسونه او پښې دباندې له کلې سره، د ګردې لرګینې غولې پر سر ایښې، او ستر ګې آسمان ته حېرانې نیولې: وای وای انسانه ته میوه خور وې، غوښه خور شوې!
دې ته په کتو سره، ښایي زه د خپلو ټوټه ټوټه اعصابو، افکارو، احساساتو، وېلو او نه وېلو عواطفو، رواني او دروني رنځونو...په پاشلې حالت ویر نیسم. ښایي ډېری نور غټان هم زما په شان پاشلی ذهني، رواني، عاطفي وضعیت ولري؛ ځکه د ژوند خوند را نه کډه کړې؛ ځکه نو د ماشومتوب د شوتلې او مالګې خوندونه په خوب هم نه وینو؛ ځکه نو بوتلې اوبه هم مور ته د وبالې د خړو او ککړو اوبو خوند نشي راکولای!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دولسم گام

«د بل وګړي د آزادۍ له پېلېدلو سره، زموږ آزادي ودرېږي؛ دې ته د مسوولیت واټ وای.»

ماشوم مغزلوڅي حقیقت

د ماشوم سترګې، حواس او زړه په ژوند را ټول دي. هغه یوازې ژوند ویني، یوازې په ژوند پوهېږي، او یوازې ژوند کوي؛ ځکه خاندي، بې پروایي کوي، او که د مور د ټول عمر د سرو او سپینو غوټه په لاس ورشي، نو د دوه روپو په اشپلاق یې ورکوي.

ماشوم، انساني ذهن جوړ کړي شیان، په دوه روپیو سودا کوي.

ماشوم له حقیقت سره ښنګ پر ښنګ، خوا په خوا او حتا یو ځای اوسي. حقیقت سره لوېږي، غوږېږي او د حقیقت د یوه بخرکي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

شان اوسي.
ماشوم ته حقیقت تک سپین او داسې دی؛ لکه د سهار ژېړې لمر،
لکه د تورې شپې سپینه سپوږمی،
لکه د سین شین شوږس،
لکه د ژرندې د ډبرینې میچنې ګرځنده حرکت،
لکه خپله خندا او ژړا یې،
لکه د مور مچه یې،
او لکه د ځمکې پر مخ، د ژوند میلیونونه رنګینې او متفاوتې خېرې.
د حضرت مسیح دا خبره بیا را په زړه شوه، «چې ماشوم نشې جنت به ونه وینې!»
ماشوم ژوندی دی، تر او تازه دی. ماشوم یو دی. ماشوم یوالی لري. ماشوم په ټول ځان او «یوه ځان» پوه دی او واحد ځان اوسي.
ماشوم ژوند کوي او لویان ژوند تېروي.
ماشوم «ژوند کول، ژوند باندې پوهېدل او ژوندی اوسېدل» یو ځای تر سره کوي. خو لویان یوازې د ژوند سېل او ننداره کوي!
ماشوم د ژوند کامله ننداره ده. ماشوم د حقیقت ژوندۍ نښه او څېره ده.
ماشوم حقیقت حاضر ګڼي. ځکه چې ماشوم په هېڅ شي باور نه لري.
ماشوم حقیقت کې داسې حل دی، چې حتا ذهن کې یې نه ساتي. ماشوم د حقیقت اوسېدونکی دی.
او بالاخره: ماشوم مخ لوڅی حقیقت دی.
ماشوم په ځان پوره دی. له پوهې، حافظې، عادته پاک دی.
ماشوم د هېڅ شي په اعتیاد اخته نه دی.

د قومندانانو د شورا فیصله

بالاخره پر شمال د را خور جنرال په خودمختاری سره، د اسلامي انقلاب په خس او خاشاک مالامال سېل، د «ثور دموکراتیک انقلاب»، په وچه او خړو نیولې پلازمېنه (کابل) را واوښت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې سره، پر کابل را سپرې څلور واړه لارې خلاصې شوې. له پلچرخي، سنګ نوشته، کوتل تخت، او کاریز میره، کلیوالي ځوانان، چې کلونه کلونه یې، د کابل آرمان کاوه، ټول د «الله اکبر» له نعرو سره، آزادانه په کابل را ننوتل.
په کابل کې بېرغ بدل شو. دریشي پوشه وزیران، او رییسان په کورو کښېناستل، خو ځنې یې له پکول او پټو سره، د نویو فاتحانو مبارکۍ ته ورغلل. له راډیو افغانستانه د جواد غازیار، «مجاهد مجاهد...!» ترانه پورته شوه. پاکستانۍ څوارلس منی بوجۍ اوړه او پاکټي غوړي، منډویانو ته را ورسېدل. د کوپون مغازې بندې شوې. او آزاده موسیقي، تلویزیوني پروګرامونه، د ښځو عکسونه ، او عسکري دریشۍ بندې او له کابله ورکې شوې.
موړ کابل کې بند پاتې «کمونستي بقایا»، اوس د نویو فاتحانو تر شک لاندې، کلي ته ولاړو.
د مېدان درې، د چاریکې سیمې، د حزب اسلامي تر زرغون بېرغ لاندې ساه کښله. زما د مکتب دوری ټولګیوال، عبدالرقیب، اوس جهادي لوا مشر وه. غاړې مو سره ورکړې؛ خو زړونه مو سره ونه تخنېدل، خبرې مو سره وکړې؛ خو د کرکې، ځانپالنې، او فکر–باور دریځ، د ولیو مینځ کې مېړیان را خوشې کول.
بله ورځ کلي ته د ملاکاکا له مرکز څخه مکتوب راغی. ضابط آمان، چې نصب دوسته مجاهد قومندان وه، خلک خبر کړل او په شپه شپه کې یې ټول، پټ په پټه په «قول» واړول او خوندي یې، کابل کې خپلو کورونو او کورنیو ته را ورسول او په دې توګه څوک د قومندانانو شورا ته په لاس ورنغلل.
د مکتوب محتویات:
جهادي قومندانانو شکایت کړی، چې له کابله راغلي کسان، سین کې لامبو وهي، وېښتان رمنځوي، کورتۍ په اوږو اچوي، په پولو ګرځي...
وار دې دمې دی! ټول مکتوب به په بل ګام کې خلاصوو!
پر زړونو مو برکت شه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیارلسم ګام

«ځني موارد داسې دي، چې يوازې د څه
وخت په تېر بدلو سره، هغه زده کولای شو.»
هارولد کلمپ

د قومندانانو د شورا تورونه:

له کابله راغلي دولتي مامورين، واړه منصبداران، عسکر، مکتبيان او پوهنتونيان، په دې ګناه تورن وه، چې د ماموريت او رسمي کار د وخت کورتۍ اغوندي، سين کې لامبي، وېښتان رمنځوي، د پتو په پولو کرځي او بله يې دا چې کورتی په اوږو اچوي!

امير او قومندان په پاڼه دستخط کړی وه، چې ياد ياغي باغي کسان راتول او د «ملاکاکا مرکز» ته ور وخېژوي، څو ددغو ناروا حساب ورخخه واخيستل شي.

دا د بل د بدلولو د دوزخ يوه وړه او هېره کيسه ده، خو مور او تاسو انقلاب او ايډيالوجۍ سوی نسل، په سلهاوو او زرهاوو داسې نورې کيسې او خاطرې په ياد لرو، چې د بل د بدلولو د کار دوزخي اتلانو، د آزادو او خپلواکو انسانانو په ژوند، آزادۍ او بالاخره د هغوی په سر او مال باندې څه راوړل!!

غزنيوال اجمل سلطاني، چې د بل بدلولو اورونو يې پلار په ځان لاهو کړی، کيسه کړي، چې غزني او اندړو کې يې ځنې کسان يوازې په دې جرم، چې جيب کې قلم کرځاوه، د مرګ تيارو کندو ته ور وغورځول.

په هرحال د مجاهد او شهيد آمان شخصي مېړانه وه، چې ټول روغ رمټ کابل ته را واوبنتل او څه مهال د قومندانانو له شورا پټ شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قوماندانانو د شورا غوښنه برخه، هغه ځوانان وه، چې همزولي يې زياتره د پلرونو د عسكري او ملكي نوكريو او يا هم د مناسب كورني اقتصادي او اجتماعي حالت له مخې، د څو شپو په تمعه كابل ته كډه شول. د ارباب غريبداد په سرلشكرى، د بابا له غره را كوزو شويو موش کُش او يازده ټكه ټوپكوالو وړه بلوا هسې پلمه شوه، او ټول ميدان له حكومت څخه ياغي شو.
دې سره، د تاريخ د پاڼو په اوښتلو كې، د كابل په وجود، د ای اس ای د قوماندانی د «ستراتيجيكې ژورتيا» د نخشې له مخې، يوه په بله پسې زر چړې ننوتې.
په كابل د جنګ ځنګل را تاو شو.
په كابل كې لوړې انګولا كوله.
په كابل، د الله اكبر له نعرو سره، كتار كتار سكر بيست او سكر چهل را كوزېدل او په ګناهګارو او بېګناه ښاريانو يې خولې لګولې.
په حيرتانو كې، چې د نجيب په حكومت ټک وشو، نو د حكومت د غټ جنګي ماشين صاحب صلاحيت جنرالانو يوه خوا بله خوا لارې جوړې كړي او دې سره كابل غاړه كښېښوده او خپل ماتې خوړلي، منتظر با معاش و بې معاش مدافعان يې، په ټيټو سترګو بېرته كليو ته ور پر ېښوول.[1] اوس نو خدای د مرميو او بمونو په كړس او كړوس كې را لويو شويو جهادي قوماندانانو ته موقع په لاس وركړې وه، چې د كمونستي حكومت د واک پر كلونو كې، د خپلې مرګ ژوبلې په هره پېښه كې، دغه ور په ياد شوي همزولي، چې د هغوی د خيال او تصور په دنيا كې به، ړيره خريلي او چنګ چنګ بريتونه د ټانک پر سرونو ګرځېدل، اوس په بيغمه زړه تصفيه كړي.
ددغو كابلي شويو همزولو ګناه دا وه، چې دموكراتيک نظام تر بيرغ لاندې يې زده كړې بشپړې كړې وې، مامورين او منصبداران شوي وه، له روس صفته حكومت څخه يې معاشونه او امتيازات اخيستل!
هغوی ړېرې خريلي، ښځې يې مخ لوڅې د خپلوانو ودونو او د غم او ښاديو محفلونو ته تللې راتللې، لوڼانې او زامن يې د پخو تعميرونو مكتبونو ته تلل راتلل.
او اصلي خبره داچې: د دوی كندوان او كورونه له روسي اوړو، غوړيو، زراعتي چرګانو او څه شي او څه شي ډک پک وه او كلي خوب او خوراک د ميګ الوتكو د بمونو په ډم او ډوم كې كول. او اوس يې د دوه ميليونه شهيدانو... ميليونونه معيوبانو، كونډو، رنډو تاوانونه غوښتل!!!
دا زلزله هم د مغلوبينو په سرونو او كورونو او مالونو تېره شوه! هر چا خپل كار وكاوه. څوک وژلي، څوک ټكولي، څوک يې د دوست او تربور

---

[1] - ددغې خبرې د سپينولو لپاره، د پاكستان د پوځي استخباراتو د رييس جنرال اختر عبدالرحمن كتاب «كابل بايد بسوزد/كابل بايد وسوځي» ولولئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مخې سپک او بې عزته کړي... خو د چا چې طالع برابرې وې، او د چا خبره عقل یې کار کاوه، نو د معاش په پس انداز یا مکروریانونو کې د خپل اپارتمان په نیمه بیعه خرڅولو سره یې ځانونه روسیې، هندوستان او تاجکستان او ځنو یې حتا آروپا او امریکا ته ورسول.
یوه دمه به واخلو!

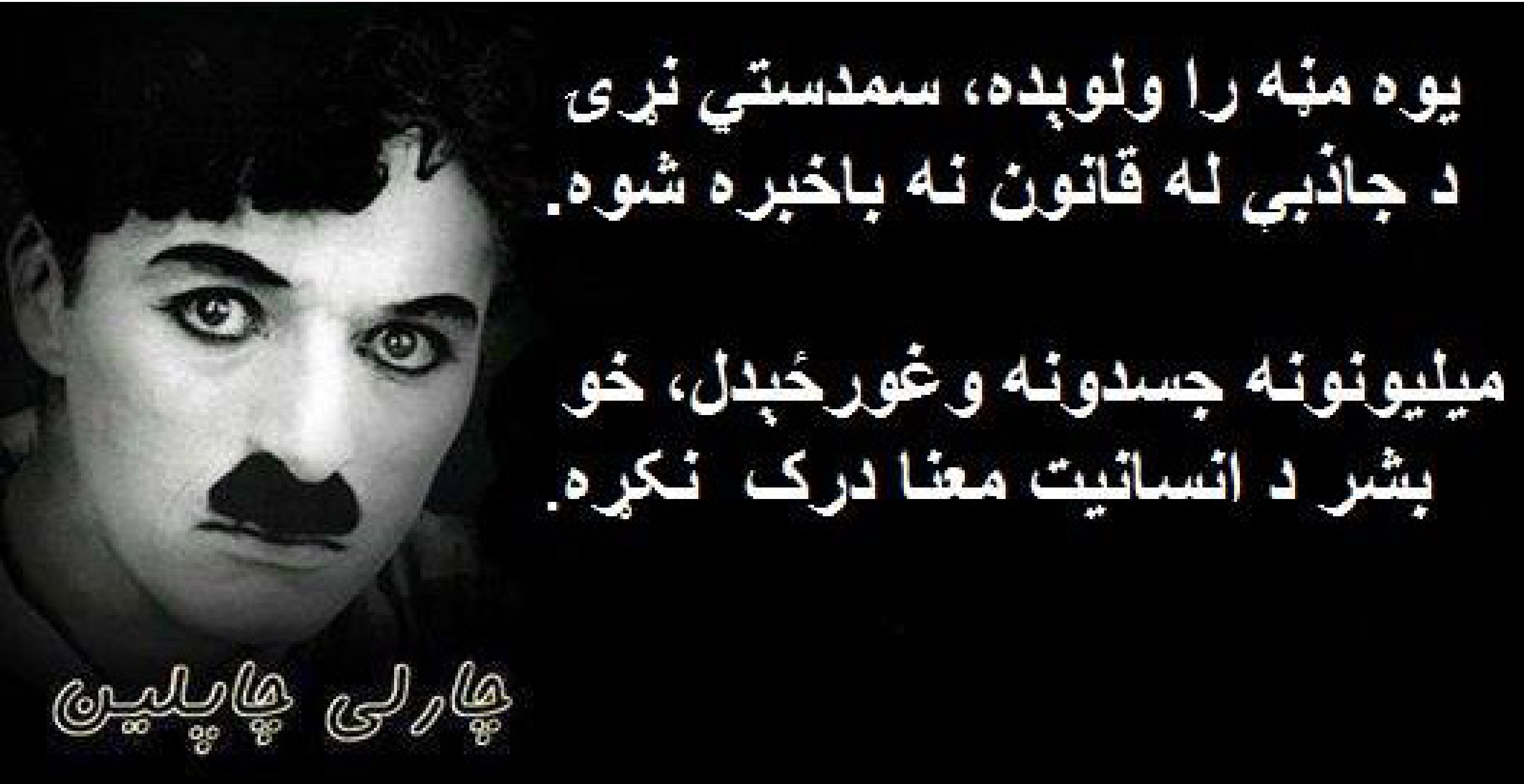

(c) ketabton.com: The Digital Library

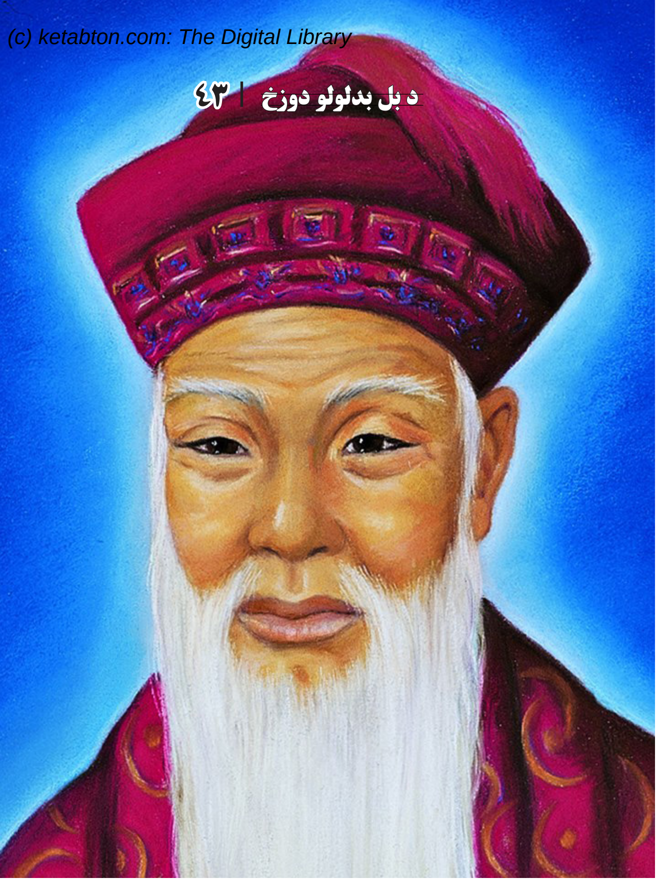

«له هغه څه چې لرئ يې راضي واوسئ؛
او ژوند څرنګه چې دی، جشن ونيسئ.
کله چې درک کړئ، هېڅ کمی او نقص نشته
ټوله دنيا به ستاسو وي.» لايې تسه.

ځوارلسم ګام

«عشق يې بخښي، قدرت يې اخلي.»

لږ تر لږه دادی شاوخوا څلوېښت کلونه کېږي، چې پر افغانستان د بل بدلولو د دوزخ سور اور بل دی.

دا اور موږ خپله بل کړی.

دا اور له هغې ورځې بل شوی، چې زما ذهن کې دې فکر ځای نيولی، چې زه غوره يم بل بدل دی.

دا اور لا ځکه پر موږ را ګډ دی، چې زه او زما فکر، چلند، اخلاق، رواج، دود–فرهنګ اصيل دي، د بل راته بدل او ناچله بر ښيي.

دلته که د کارګر او بزګر سور نظام راشي، که امريکې کي روزل شوې ډموکراسي،

دلته که خلافت ټينګ شي، يا ملتپال د قدرت پر آس سپاره شي،

نو بيا هم اور بل دی، ځکه چې موږ ځانونه، د خپل کړي اصولي فکر–باور، اخلاقو، فرهنګ او تمدن ځانګړي عسکر حسابو؛ نو د بل بدلول زموږ ورځنی کار او بار دی.

لويان؛ د حقيقت کاغذي قبرې

حقيقت له ټول بشري عقل، تفکر، ايجاد او پاللو مشر او بر دی. او ماشومان د حقيقت په عمر دي. ځکه يې سترګې، ليده کاته، خنداوې، منډې او لوبې، د روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتي سرنوشت، د سږي مخې ته ږدي.
دا ژوندۍ الهي نښې دي او دغه خدايي نښې نه دي عادت شوي.
زموږ «ښه» د ماشوم سپين او له عقله وحشي ذهن ته لکه چرس او سره شراب داسې دي. او موږ هغوی په خپلو مقدسو چرسو، بنګو، هیروینو او شرابو معتادوو.
آه! لکه، چې ټول عقل معتاد دی!؟
موږ ماشومان په را لوېدلو سره، دومره په زوره په خپلو خبرو، ویناو، نصحیتونو او رواجونو عادت کوو، چې دا یې په یوازیني فکر، باور او چال چلند واوړي.
موږ له ځانه یوه تکرار دنیا پر ېږدو.
موږ له ځانه تکرار انسانان پر ېږدو.
زموږ ښه په ګل ګل ماشومانو کې متناسخ کېږي او دې سره د «نوي» ماشوم زوکړه، بیا بیا څټ ته غورځي.
موږ دومره تنګ نظره یو، چې ژوند ته د یوې بلې خبرې، یوه بل فکر–باور، یوه بل اخلاق او رسم او رواج اجازه نه ورکوو. موږ خپل بچیان، او خپلوان او د خپل او ټبر نسل په خپل تکرار بدلوو.
ځکه د زړو شیانو لپاره جنګېږو!
ځکه زړې حافظې را په کې حکومت کوي،
ځکه موږ د ژوند په خوند هېڅ نه پوهېږو؛
او دا ځکه، چې:
موږ ژوند نه کوو؛ بلکې ژوند تېروو!
ځکه نو هرڅه، چې خورو، نو مالګه یې پېریانو وړې. هرڅه چې څښو نو خوند یې نشته. هرڅه چې ګورو، نو زړه مو ورسره آرام نه مومي.
موږ هرڅه ګټو. هرڅه پیدا کوو. هر هر څه زیرمه کوو. خو داړه مو له زړه او ژونده ګډه کړې!
موږ څه شي پسې سر ګردانه یو؟
یو څه به له زړه سره دمه واخلو!
ګوندې که زړونه او ذهنونه مو د حقیقت په اقیانونس کې یوه غوټه ووهي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ژوندی نړۍ لید دی.
مینه ژوند پنځوي.
مینه د لومړي کور په لور قطعي لاره ده.

پنځلسم ګام

می بخور مصحف بسوز آتش اندر کعبه زن
ساکن بت‌خانه باش مردم آزاری مکن»

موږ «ځان» پسې سرګردانه یو. له موږ ځان ورک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د «بل» عادت اشغال کړي یاستو.
موږ د زړو او پردیو عادتو مستعمرې یاستو.
له تاسو سره مې شریکه کړه، چې یو د پنځلسو- شپاړسو کلو سازماني ځلمکی، څرنګه یو د لمانځه په تور اکسا ته قلمداد کوي!
په دې هم سره خبر شو، چې د ذکرالله شهید د لیسې ښوونکی، فقط د کورتۍ د غټ چپه ګردن په خاطر، د خپل ډول صحرایي محکمې لخوا، سور کاپیر ثابتېږي او خندانه ځواني یې تر ډبرې لاندې کېږي.
او بیا د یوه مشهور جهادي تنظیم، د قومندانانو شورا، له کابله کلي ته ورغلي پخواني رېره خریلي، په ولیو د کورتیو اچولو، و ښتانو رمنځولو، لامبو وهلو او د پولو پر سر ګرځېدلو په تور، ځانګړې غرنۍ محکمې ته جلبوي.
خدای خبر څومره خدایي عاشقان به د خدای د نوم اخستلو په جرم، د نفس پرستو بنیادمانو د غضب خوراک شوي وي؟ (نه پوهېږم په دې او دې ته ورته د نورو د بدلولو په اورلنو مرکزونو کې به څومره سپېنې آسماني څېرې خاورې ایرې شوي وي؟)
موږ په ناخبرۍ توګه د یوه زاړه-ښایي مړه- تعهد لپاره، د ژوند نعمت مصرفوو.
دلته، د جنت په دې ورکه ځمکنۍ څنډه باندې ذهني اګاهۍ- ښه ده ووایم انساني اګاهۍ- د ژوند سوځولو دوزخي کورې ګرځېدلې، چې هره شېبه، هره ورځ او هر وخت د «بل» په شخصي او فردي عقیده، باور، فکر، طرز، سلیقه، ډول، مورال... د قهر او غضب اورونه ور بلوي!
دلته نېږدې هر مکتب، فکر-باور د ځانپېژندنې او حقیقت سرچینې موندونکې په دعوې سره، په ځانناخبري ډول په خودپرستي او باطني غرور پېښه کړې او ځکه نو له خپل ذهني چاپېریاله بهر ژوندی نړۍ، د بت- فکر پلي کولو لپاره، روغنیات یا د سوند مواد ګڼي.

ځار ځار له خپلوا کو ماشومانو شمه

ماشوم د انسان په لاس او عقل جوړ شوي فکرونه، اندونه-باورونه، فرهنګونه او تمدنونه، د وچ کاغذ پر مخ د مشرانو غلط کارونه ګڼي.
د ماشوم ژوندي احساسات او عواطف د حقیقت له سرچینې را بهېږي.
هغه او حقیقت سره خپل دي.
هغه له حقیقته پیدا شوی.
حقیقت یې پلار دی، مور یې دی، حقیقت یې له شودو ډک تی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقیقت یې آسمان دی. حقیقت یې ښنو لاندې هواره ځمکه ده.
حقیقت یې سترګو کې هر موجود تصویر دی.
حقیقت یې خوب دی. حقیقت یې ویښه ده.
حقیقت یې د زړه غوښتنه ده. حقیقت یې د خولې خپلسرې خندا ده.
حقیقت یې وړیا ډوډۍ، اوبه او هر شی غوښتل دي.
هغه حقیقت د هرڅه پلار بولي.
ماشوم ته ژوند او د ژوند بېلیونونه څېرې، د حقیقت ډول ډول ننداري ښکاري.
ماشوم د روا هستۍ هستوګن دی. ماشوم هرڅه حقیقي او روا بولي. دا د خالصې مینې ننداره چې دی.
ماشوم ته مینه وړیا ده.
هغه هر شی ځای پر ځای غواړي او تر سره کوي! ځکه یې لوڅې ډډې، لوڅې میتیازې، لوڅې مچې په شهوت کې نه ځاییږي!
ماشوم لوڅ او زړور خدایي مینه ګر دی.
هغه په عشق ډک دی. ځکه نو دنیا، څېرې، وګړي، څېزونه، ښایستونه، آوازونه...هر هرڅه خپله روا مینه بولي.
ځکه نو دغه خدایي مخلوق د بې قیده او شرطه مینې، بې پروا مینه ګر دی.
هغه ایډیالوجۍ، اندونه-باورونه، چې د بل د بندي کولو، تړلو، له آزادۍ محروملو، وژلو او تباه کولو په خیال کې دي، څومره خدایي دي؟؟؟
موږ ته د خپلو خولو او خیرو بوی عطر دي او د نورو ګلابي څېرې او طبیعي عطرونه راته د شیطان په میتیازو ککړ بربښي.
موږ په ځان عادت شوي یو.
موږ د یوه رنګ زیارتونه یو؛ خپل رنګ. موږ کې خپلې زړې ذهني او عادتي څېرې زیارت شوي دي.
موږ په خپلو ماتو ګوډو افکارو، اخلاقو، عادتونو، رواجونو، رسمونو...د روسو له «ټولنیز قرارداد» لوړه بیعه ړدوو!
«که څوک تله د انصاف په لاس کې درکړي /خپل ټټو او د بل آس به برابر کړې.» حضرت رحمان بابا
یو څه به بې خبرې ځان ځان سره دمه شو!
ګوندې که را څخه ورک ماشومتوب، د زړه له کومې ګوښې آواز را وکړي!!!

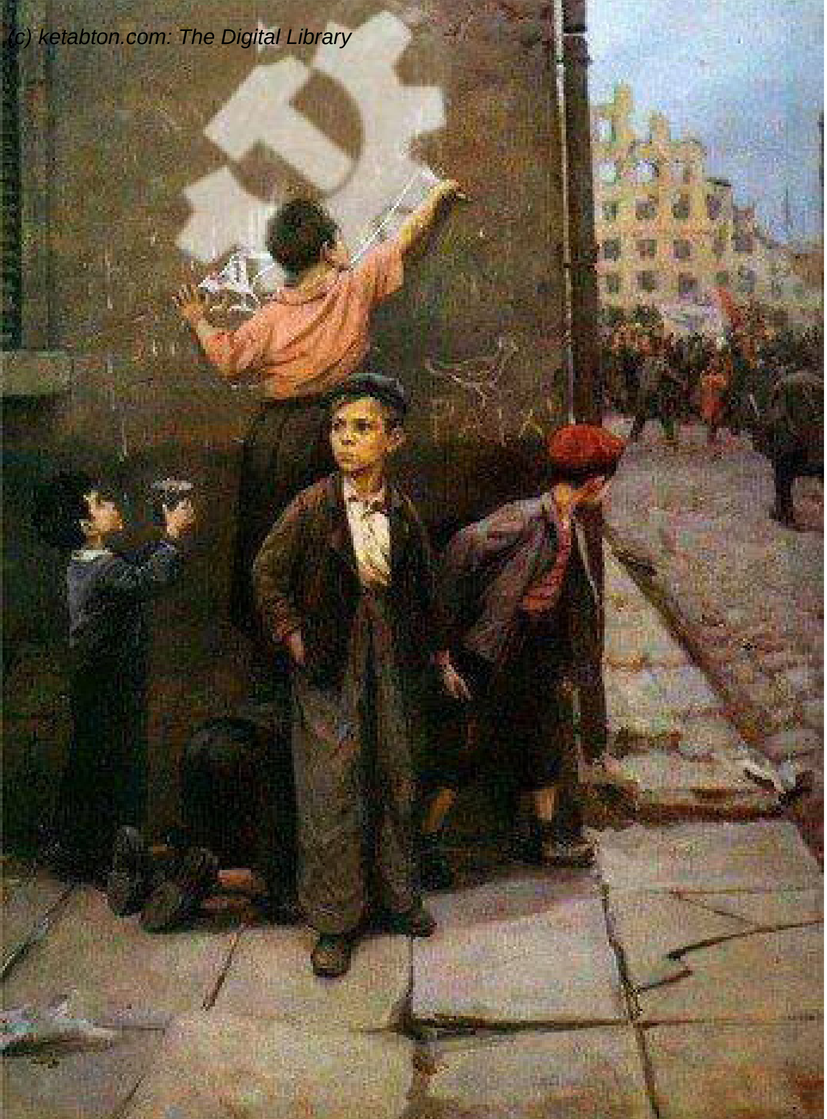
(c) ketabton.com: The Digital Library

شپاړسم ګام

« هېڅ بینادم، مکان او یا کوم شی کامل نه دی...څومره آسانه ده، چې د بل تفاوت ته د خطا په سترګه وګورو. موږ د «سم» او «ناسم» په اړه د خپلو عقایدو په بند کې اسیر یاستو.»

د بل بدلولو حاکم اخلاق، په ملي او نړیواله کچه، د زیاتو ورانیو، قتلونو، غمونو او دردونو لامل شوي دي. د بل بدلولو، د انسان شرافت داغلی دی. دې فکر شریف انسان په یوه غاصب، نیواکګر، زندی کوونکي، قاتل او ورانونکي حیوان بدل کړی دی.

د بل بدلول، د جګړو مور دی. له قدیمه را هیسې، بل بدلول پر ذهن حکومت کوي؛ ځکه نو ذهني-مادي مذهب هم بڵل کېدلای شي.

بل بدلولو لومړی ذهنونه او فکرونه لاندې کول -او اوس یې لا بېدریغه لاندې کوي- او وروسته؛ لکه له وښو لاندې اوبه، په حکومتي مرکزونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یرغل وروړي.
دې جګړې واکمن فکرونه، مادي-ذهني مذهبونه، اخلاق، رواجونه او تمدونونه، پخپلو سرو او وسلو سره را نسکور کړي او نړولي دي.
د بل بدلولو د هر نوی عصر په پېل کې، د وخت د زورور مادي-ذهني نابغه کوډګر، په زورورو احکامو سره، انساني اګاهي مغلوبه کړې او له دې سره یې خپل سرې او سرتیري، خپلې وسلې او ټانکونه، خپلې سرچیني او خاوره، د زاړه او له موده لوېدلي ذهني- مادي مذهب او واکمنۍ او له ښې وتو فرهنګونو پرضد ور اړولي او دې سره د نړۍ محتوا او شکل په نوي ښکیلات او زبېښاک کې وژلي ودربدلي.
له دې مادي- ذهني اوښتون سره به راټوله شوې انساني، کلتوري، اجتماعي او حتا اقتصادي سرمایه نړېدله او ددې پر کنډوالو به د فاتح فکر او باور بېرغ ودرېده، شکل کېده او د هر څه ظاهري حالت به جوړېده.
بیا نو نوې نمانځنې رامینځته کېدې. نوي شوالیه او سرداران نمانځل کېدل. د وژل شویو لویو وینو تویونکو زیارتونه او متبرک ځایونه جوړېدل او تویې شوې وینه، د قلم له لارې، د تاریخ کتابونو ته ننوته. او اینده ماشومانو د خپل ډول کله منارونو روایت، د حماسې په نامه لوسته او په ډله ییزو ترانو کې زمزمه کاوه.
نه! نه کېږي! څه شی دي، چې افشا کېدل یې مخکې له وخته دي. دا کار لویه بیعه غواړي!
زما وجود د «قتل» بندولو چیغې وهي!
نو ورکه دې وي د مرګ رسۍ، یا چاړه، یا توره، یا توپ، ټوپک، الوتکه او هغه وژونکي واسکټونه، چې ګل مخو اوولس، اتلس او شل کلنو ته، د تویې شویو وینو په وزن، نالیدلې ناوکۍ، د بې مړي جنازې په اوله شپه، بې ټنګه او ټونګه په لاس ورکوي!
له هغې ورځې چې انسان د «مسوولیت» او «رسالت!» او «نجات!!» او څه او څه په نامه، د بل بدلول پېل کړي دي:
له هغې راهیسې یې سپین خدایي طبیعت اوښتی!
له هغې را په دې خوا یې جنتي څېره سپیره شوې!!
له هغې را وروسته، هغه د فکر غلام دی او غواړي دغه غلامي په ټوله ځمکه جاري او د تل لپاره دود وګرځوي!!!
له ټولو ذهني دلاېلو چې تېر شو،فقط ځان تر پوښتنې لاندې راولم!
راځئ، خپله یې تجربه کړو، خپلې پوښتنې ته هغه ځواب ومومو، چې زړه کې مو له سترګو او حواسو پټ دی.
آزادي او ځان موندنه مو سرنوشت اوسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوولسم ګام

«هرڅه تېرېږي...يوازې خدای دی چې بدلون نه مومي. مورږ ټول مخ په يوه مقصد سفر کوو. يوازې لارې مو سره توپير لري.»
تلپاتې لار

اکبرجهاد
دې دمه کې يوه پوښتنه نه وه، بلکې پوښتنې را په کې په چيغو شوې:
که د بل د بدلولو کار او بار، چې احزابو او سياسيونو په ټيکه اخيستی، نه وه- نه وي- آيا بيا به هم وينه تويې شي؟
آيا زندان کې به څوک پاتې شي؟
آيا ځوانان به مو ځوانيمرګان شي؟
آيا کرکه به داسې د زړه ښايستونه را خوري؟
دا او ډېرې داسې نورې پوښتنې د ميليونونو افغانانو پوښتنې دي. دا د نړۍ د هرې ايډيالوجۍ او د ذهني او رواني باورونو ځپلو ملکونو د ميليونونو انسانانو لپاره پوښتنې دي! دا پوښتنې هم زما او هم د هر بل انسان پوښتنې دي. او هم له ما او هم له هر انسان څخه مطرحې پوښتنې دي!
نو د پوښتنو د ځواب مرکز زما دننه دی. ربښتنی ځواب زمورږ هر يوه خپل ځواب دی. نو راځئ خپله دغه طلايي برخه په خبرو راولو!
زه، ته، هغه! هر يو، سره له دې چې د بل بدلولو دوزخ، ژوند او هستي را سوځولې، له دې سره سره، بيا هم په يو ډول نه يو ډول سره، د بل بدلولو، ذهني او عملي دريځ کې ښکېل ياستو!
زه که غواړم د بل بدلولو له ذهني او عملي دريځه آزاد شم؛ نو بيا د ځاني، کورني، اجتماعي، کلتوري، محيطي، قشري، حتا کاري-مسلکي خونديتوب له بيمې محروميږم!
نو دا اکبر جهاد دی.
دا د اور له سيندونو تېرېدل دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د سر او مال مرګ دی.
دا ځان، مال، عزت، هویت او شخصیت په اوبو کې خوشې کول دي.
څکه نو د ژوند د ټولو پوښتنو ژوندي او تازه ځوابونه زموږ په خپل تقدیر کې ویده دي!
زه خو دلته په دې اوږده لیک کې دادی لګیا یم؛ غواړم ځان دقیق په هېنداره کې ووینم:

انسان د خپلو تالیفاتو غلام

موږ خپلو تالیف کړو قوانینو، اخلاقو، رواجونو...تېر وېستلي یو. دا پټې وسلې دي. دا لومړنی بې غږه تپانچې دي.
دا نه پېژندونکي زهر دي.
دا د ځان په لور وېشتل شوي توغندي او هېدروجنې، نایتروجني بمونه دي.
موږ د روا دلایلو په سپرونو او ډالونو مجهز یاستو.
موږ یوه فکر-باور ابل کړي یو.
موږ ذهني اسیران یاستو.
موږ د بل په زندی کولو، وهلو، دربولو، شړلو، وژلو او سوځولو سره، له خپلو ذهني نفسانیاتو سره له اصلي جګړې ښخه تښتو.
بیا وایم ذهني نفسانیات دغه پنځه دي: شهوت، قهر، طمع، تړلتیا او ځانپالنه!

موږ د غم نېشیان!

موږ ارمانجن یو. موږ د پلرو پلرو زخمونه، ژړاوې، غمونه، واویلاوې، آهونه، او د زړه سوزونه ځان کې را ټول کړي. یوازې لوحه مو نشته، کنه موږ زاړه، عتیقه موزیمونه یاستو. موږ د غم په نېشه اخته یو. موږ تیت او پرک یو.
زړه مو له ذهنه تښتي!
حواس مو له بدنه منډې وهي!
عواطف مو په حرامو ښکلاو پسې خونونه کوي!
پښې او لاسونه مو د ګېډې او شهرت اورتون ته، د بل له کورونو، په سوله او په جنګ، په واسطه او چشمبندی خس او ذغال را تښتوي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د روح خو هېڅ درک نه لګېږي!
«روح» یاد ته نه راځي!
په «روح» نه د ملا، نه د عامي سر خلاصېږي!
واااااا...ی! زه روح یم که دا دوه توته، له ختهو جوړ انسان شکله زیارت؟
که زړه را سره دی، نو ژاړم به، ژاړم به، ژاړم به...تر خپله خدایه، تر خپله خدایه، تر خپله خدایه....
لویه خدایا! که د غرېدا او استدلال عادت نه وای؛ حقیقت به څومره ساده وه!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پوهېږم دغه انځور د څه شي په لاسو ما ته را ورسېد ؛ خو زه يې ونړولم.
«موري مه ژاړه، له دي وروسته نه وايم، چي وږی يم!»
اريان يم، چي ددغه جنت مخي سترګو ته په کتو سره خرڅکه لمبه نه شوم، ايره نه شوم او له خپل همزولي نسل- چي بل بدلول لوی ثواب ګڼي- بيخي ورک نه شوم؟ دا ماته جنت دی، سور سوزونکی ؛ خو مينه ناک جنت.
يوه قصاب لاس دغه ماشوم له ژونده پرې کړ ؛ خو له خدای تعالی څخه به يې څوک پرې کړي؟؟؟

اتلسم ګام

«خدای هغه څه دی، چې ته باور ولرې. هېڅ انسان د خدای د هستۍ په اړه تېروتنه نه کوي؛ خو يو انسان هم په سمه توګه نه پوهېږي، چې دده پېژندنه له خدای څخه څه شی ده؟ د خدای په اړه هېڅ راز او رمز نشته؛ خو داچې هغه، هغه څه دی، چې هر روح باور لري، چې واوسي. دا د خدای معما ده، څکه نو ټول د خدای د لويوالي او عظمت په اړه د خپلې پېژندنې پر اساس، سره په شخړه او لانجه کې دي.»

زه يم زمرررررررر...)

علم په مورړ کې ختم دی. پوهه او باور په مورړ کې ختم دي.
اخلاق او شرافت په مورړ کې ختم دي.
دنيا او اخرت په مورړ کې ختم دي.
حقيقت په مورړ کې ختم دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د ټولې هستۍ او نیستۍ څېره او ننداره یم.
زه په وګړو کې شهزاده یم. زه د ټولو سلطان یم. زه واکمن او زړور او یوازینی یم.
دنیا د اغزو کرونده ده. نور وګړي اغزي دی. په فکر او باور راته زهر دي.
او زه یم زمری، پر دې دنیا تر ما اتل نشته، بل په...
زه د خپلو دروغو بت یم. دروغ ما جوړ کړل او دروغو زه جوړ کړی یمه.

وګړي د لاس او ږدې او لنډې ګوتې

زما دویمې مورنۍ انا، چې د میدان دره کې زموږ د هستوګنې د سیمې یعني چارېکې، د چارکلا څلورو واړو کلیو مشرانو او کشرانو به «ببو» بلله؛ په ښځتوب زړوره نارینه وه. هغې هم کور کاوه او هم یې د پټي بار پورته کاوه. هغې ته به چې چا د بل د نادودې شکایت ور وړ؛ نو ویل به یې:
«ښه وګوره! آیا دا د لاس ګوتې سره برابرې دي؟ بنیادمان داسې دي! خبر دی ته ګذشت وکړه!!»
ببو به له خپلې تمثیلي فلسفې وینا سره، د خپل لاس خلاصه پنجه او اوږدې او لنډکۍ ګوتې سړي ته خلاصې ونیولې.
د لاس په ورغوي او ګوتو یې نه د نقالو مکتبیانو په شان، د الجبر فرمولونه یا د کیمیا معادلې کښل شوې وې، او نه د سخات یا سرسایې د طریقې د ملایانو میم زورما ټوله زما...خو خلاص لاس یې هر انسان په خپل ځای کښېناوه.
ببو دغه فلسفه په خپل اویا- اتیا کلن عمر موندلې وه. خو دغې ساده تجربي فلسفې سړي ته دا ورښووله، چې انسانان په قد او په وزن او په قوم یا ژبه برابر بدلای شي؛ خو په مضمون او معنا نه!
انسانان به په مکتب او مذهب یو وي؛ خو په فکر او ذوق نه!
هغوی په یوه ځای، یوه تمدن کې ګډ ژوند کولای شي؛ خو په چلند او اخلاقو به جلا جلا وي!
انسانان به په یوه نسل کې، یوه مدرسه کې، د یوه کتاب درس ته کښېني، خو اګاهي به یې سره متفاوتې وي.
انسان ښايي له ډېرو شیانو ناخبره واوسي؛ خو زیاته ناخبري یې له ځان څخه ده.
انسان د برابرۍ په شعار ډېر آسوده کېږي؛ خو نه پوهېږي، چې هم خپل شخصي حق او هم د نورو فردي حق تر پښو لاندې کوي.
انسان هرڅه چې ده، د فردي اګاهۍ وضعیت یې دی. او دا د انسانانو د تفاوت اساسي برخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ببو اصلي اشاره، دا ګاهي له مخې د انسانانو متفاوتو دريځونو ته وه.
انسان تر هرڅه دمخه «فرد» دی. او دغه فرديت د هغه د ګاهي وضعيت را منځته کړي. نو په دې اساس، د «برابرۍ» عمومي شعار دلته خپل مضمون بايلي؛ ځکه انسانان دا ګاهي متفاوتې سطحې دي!
د کليوالي ببو يوې خبرې «آيا دا د لاس ګوتې سره برابرې دي؟ او بنيادمان د لاس ګوتې دي.» خروار خروار معنا زموږ پر خوبولې، سترې او پټې انساني اګاهي را شيندلای شي:
«بنيادمان د لاس ګوتې دي. آيا د لاس ګوتې برابرې دي!؟ داسې هر سړی فرق کوي. ځوک لږ پوهېږي، ځوک ډېر پوهېږي. ځوک په يوه فکر او خيال وي، ځوک په بل فکر او خيال وي...!»
موږ اعداد شمېرو. په يوه کې يوازې يو ځای پېژني. يو فکر فقط يو فکر دی. يو باور فقط يو باور دی. د يوه لاس ګوتې هم داسې دي. پنځه واړه ګوتې دي. خو ګوتې دي؛ نه «ګوته»!
پنځه واړه ګوتې له غوښنو عضلو او هډوکو جوړې دي؛ خو هره ګوته جلا کار، جلا شکل او جوړښت، جلا سرنوشت، او جلا استعداد او شايد هم جلا خودا ګاهي لري. ځکه نو دا «ګوتې» دي!
وګورئ! يو مذهب فقط يو مذهب دی؛ ځکه چې يو ډول اخلاقي-عبادي اصول لري.
يوه مذهب کې مېليونونه وګړي شامل دي؛ نو د يوه مذهب د پيروانو شمېر، د مذهب شمېر نه شي ور زياتولای. ځکه ټول د يو ډول اوصولو تابع او فرمانبردار دي.
خو انسانان رنګ په رنګ دي. متفاوت دي. د لاس د ګوتو په شان مختلف استعدادونه، واکونه، مسووليتونه، کارونه -او تر ټولو مهم- هر يو خپل خپل برخليکي ذخاير له ځان سره لري.
انسانان خپلواکې اګاهي دي. هر انسان د خپلې فردي آزادۍ او مسووليت خاوند دی.
ببو، چې ما به «ادې» بلله؛ ولاړه! اوس يې کالبوت د ميدان درې، د خواجه اسحق ولي له زيارت ور بر، د لوړې غونډۍ په خاروينه ډډه، تر دوو ښځينه شناختو لاندې پټ دی او اروا يې د ناليدلو دنيا ګانو په سفر تللې! خو د خبرې زور يې نه سره ډيالکټيک ور مات کړای شو او نه د معاصرو بنسټپالو افراطي او يا معتدل تفسيرونه او تاويلونه د هغې له ساده فلسفې زيات زړه ته تازه اوبه ور کولای شي!
دې فلسفې ته به په بله ورځ بيا راګرځو.
اوس به يو شېبه خپلې اګاهي سره دمه شو!
په خپله فردي ازادۍ کې شنه اوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم ګام

«د آزادۍ لپاره کار مه کړه؛ بلکې آزادي دې باید د هرې شېبې کار پابله واوسي.»

وړو کی ذهن او ساده حقیقت

مرید له استاد څخه وغوښتل چې په حقیقت یې سر ور خلاص کړي!

استاد ووېل: حقیقت ساده دی.

وېل یې خومره ساده؟

ځواب یې ورکړ: دومره ساده، چې تصور یې نشي کولای!

د شاګرد ذهن زما په شان ټول عمر مادي-ذهني فلسفو ور ډک او تنډ کړی وه؛ پوه نه شو! بیا یې استاد وپوښته:

«دا څنګه ساده دی، چې زه -حتا زه- نه ور باندې پوهېږم!؟

استاد ووېل: «ته یو کار وکړه: ځان د حقیقت له ذهني انځورونو تش کړه! هغه څه دې چې د حقیقت په نامه، ذهن کې ټول کړي؛ ټول لېرې وغورځوه!! له دې سره به حقیقت ستا تجربه شي. ته به حقیقت په شخصي توګه ومومې او ووینې!

موږ اصیل او ساده حقیقت، تر یو من کاغذونو، یو خروار نظرونو، فکرونو، فلسفو لاندې پټ کړی.

حقیقت هماغه ساده او ماشومانه سپین عقل دی. هماغه بې جهته، بې تعصبه ذهني موازنه ده.

زموږ جګړې ښایي د یوه ذهني-مادي حقیقت لپاره وي! یا ښه ده ووایو، د حقیقت د ذهني شویو نښانو په خاطر وي. څکه د دین او باور، د فلسفې او بشرپالنې، د تمدن او لیبرالیزم تر بیرغ لاندې د وینو ویالې رواني دي. او بشر ورځ تر بلې عصري جنګیالی جوړېږي!

«بنیادمان د لاس اوږدې او لنډې ګوتې دي» دا زما د «ادې» د ژوند ټوله فلسفه وه. او خومره ښه وه. خو موږ او زما ورور، پلار، نیکه او کشر نسل کله دې فلسفې ته رسېدلې یو؟ موږ لګیا یو چې د لاس (چې ملت دی) ګوتې ټولې په یوه اندازه وړې یا اوږدې کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګړي د بوډۍ ټال په رنګ دي. زما د فکر-باور رنګ دنیا لپاره جګړنه مدرسه ده. دنیا زما دښمنه ده. دنیا زما لپاره غم دی. دنیا د تربره سنګر دی. دنیا بل بدرنګه کړې...

بیا زه یم...

زه دنیا مغلوبوم. دنیا ځپم. نور بنیادمان:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک وژنم، څوک په لاسو، څوک په پښو ګوډوم.
څوک بندیانوم. څوک ځان سره یرغمل ساتم!
اه! څه وکړم! غم غم مو د بل بدلولو دوزخ دی.
آه، دا شر له کومه شو؟ خو اول دا چې شر څه شی دی؟؟؟
شر، د روزل شویو او دود شویو ذهني-مادي باورونو محصول دی. ځکه نو «زه» وايي:
«زه یم زمرررر...ی پر دې دنیا!...»
د بل د بدلولو دوزخ دومره توري او کلمې وسوځول، خو خبره یې اوږده ده! راځئ دلته به یو څو پوښتنو ته ور لنډ شو:
آیا رواجي او ځانپالی «انسانیت» او خودمحوره «شرافت» یې په بیعه لوړ دی که یو خاخکی وینه؟
آیا که زموږ ټولو کورونه د الماسو او سرو یاقوتو له خښتو ورغېږي، د نیازمحمد او دوست محمد او په دې لیکه څو میلیونو نورو له ژونده محرومو شویو انسانانو د ژوند بیعه به پرې کړي او په څه شي به یې پرې کړي؟ ښه ده، چې زړور شو او د بل د بدلولو دوزخ له خپل ذهن، زړه، احساساتو او عمل څخه وباسو.
موږ باید د ځان دننه، له تیارو ډکو خوندي کړو صندوکونو باندې زلزله ور ګډه کړو.
باید په لوړه مینه ګره چیغه سره ټولې کړکې، ځانغوښتنې، شهوتونه، تعصبونه، مادي-ذهني طمعې، په جعلي مفاخرو او مړو فکرونو پورې هر راز تړلتیا او د ځان تاییدولو تر پردې لاندې، خپلې رب النوعه څېرې او کانې افشا او بربنډې کړو.
لویه او په ژوند او ژوندو عاشقه خدایه!
د قتل فکر راڅخه واخلې!
د قتل احساسات او عواطف راڅخه واخلې!
د بل د بدلولو فکرونه، ایډیالوجی، اندونه او باورونه را څخه واخلې!
آه، ډېر وچغېدم، یو څه به دمه وکړو!
ګوندې که مینه ګر شو. مینه پوره ثواب ده.
ګوندې تر هغې د خپل فکر-باور دننه، د نفساني سلطنت نښې تشخیص کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلم ګام

«خو هغه چا لپاره چې د حقيقت د اور پدلو وس لري، زما يوه خبره هم معما نه پاتې کېږي. کلمې حقيقي دي او تلپاتې.»
ربازار تارز

زه دوزخ، بل دوزخ!

کلونه وړاندې چې کابل کې، بي بي سي سره همکار وم. يوه ورځ ولسي سندرغاړی عبدالله مقرى دفتر ته راغلی وه. هغه عجبه د کار خبره وکړه:
« هر يوه، يو څه کړي! نو ښه ده، چې هر يو بخښنه وغواړو!»
ښايي د سندربول مقري د وينا کلمې او جوړښت به بل ډول وه؛ خو دغه يې مفهوم وه. له هغې ورځې مباشتې او کلونه تېر شول؛ خو موږ دې بلوغ ته نه يو رسېدلي، چې له يو بل څخه عذر وغواړو.
بې ژونده فکر–باور زموږ زړونه او ذهنونه راوچ کړي.
موږ ګرځنده جادوګرو بتانو انتر منتر کړي يو.
موږ وچ او جامد او بت شوي فکر، د بل جنګ او جګړې ته را اېستلي يو.
ځکه په بل په تنګېږو. بل موږ په غوسه کوي. بل را ته دوزخ دی.
بل زما دوزخ دی؛ زه د بل دوزخ يم: حساب مساوي شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل زما هېنداره دی.
زه هېنداره کې «ځان» وینم؛
خو هېنداره را ته دوزخي بڼې ښکاري.
خو هېنداره یوازې مخې ته ولاړ سړی یا شی منعکسوي!
منعکس شوی او بربنډ شوی زه یم؛ بل مازې هېنداره دی!
بل کې دوزخ وینم؛ ځکه دوزخ زه یم.
زه راته آشنا متن لوستلای شم.
یوازې را زده شویو معلوماتو باندې پوهېدلای شم.
زه یوازې له خپلو ذهني معلوماتو څخه غږېدلای شم.
زما چلند خپل ذهني معلومات را جوړوي.
نو مخکې تر دې چې زه بل «بد» ووینم، دغه «بد» مې لرل.
کله چې بل وینم، خپل بد را په زړه شي؛ بیا بل بد وینم. خپله بدو باندې تږنه یم؛ خو چړې د بل په ګیډه ورمنډم؛ ځکه بل زما هېنداره دی.
زه په بل کې (خپله هېنداره کې) د خپلو بدرنګه، تورو او لرغونو اورونو لیدلو (سکندر، ناپلیون، هټلر، چنګیز، ستالین، زئوس، میلاسوویچ او خپل سره او شنه، او تور سپهسالاران) جوړ کړی او د شیطان کار ته ګډولی یم.
زه په ذات کې، د خپلو بدرنګیو فاتح یم، خو اوس ادرس را نه غلط شوی:
مخ په چپه روان یم. او په دې قضاوتو، محکومولو، بندیانولو او وژلو سره، شېبه په شېبه د خپل ابدي «ځان» له دروازې لېرې کېږم، لېرې کېږم، لېرې کېږم... څو چې د عشق یو ژوندی سلطان په مخه راشي، د خپل ختې ته پرې ایښي ځان په لور را ته ډیوه شي او د نجات سندره شي!
که ځان ته سر ور دننه کړم؛ نو ښایي تهوله بدرنګي، کچه توب، او بدي ځان کې، خپل تل او ضمیر کې را شنه ووینم! او پوه شم، چې اور دننه دی، جګړه دننه ده، د جګړې میدان او ځای دننه دی. او زه عمرونه عمرونه په غلط ادرس کې، له غلطو هدفونو سره جنګېږم.

نوی ژوند، نوی پیل

زما په موندنه او فکر دا اساسي جګړه ده. دا د ټول عمر جګړه ده او په دې جګړې سره یو وګړی پر ځان لاسبری کېږي. یو وګړی خپل اصل وجود مومي، او یو وګړی په خپل اصیل جوهر ژوند پېلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا نوی ژوند دی. دا تازه پیل دی. دا د خدای تعالی په لور د ورستنېدلو ربښتینی هوډمن او ځانخبری مزل دی.
نو ځکه داسې ګڼم چې که یو بل د زړه له کومې ومنو.
یو بل ته ورور شو، خور شو، پلار شو او مور شو... او دې کار سره یوه بل ته سوله شو.
بیا بل زما ښایست ګرځي، زه د بل ښایست ګرځم. بیا حساب برابر شو. بیا ټول خلقت برابر شو. بیا ټول ژوند په معنوي حرکت برابر شو.
بیا هر مزل، هره لاره، هر لاروی فقط خدای تعالی ته رسېږي.
بیا هره لاره، د هر چا استثنایي لاره، خدایي کور پورې نښتې لار ده.
بیا هره لاره خدای تعالی ته رسیږي. بیا هر یو د خپل آسماني کور لاروی دی.
بیا نو بد نشته!
بیا نو شیطان بې وطنه کېږي.
بیا نو هره وینا شعر کېږي.
بیا نو هر حرکت په ژوندی نڅاه بدلېږي.
بیا نو هر تصویر د پرښتو خدایي ښکلا بلل کېږي.
بیا نو هر نفس، هره ساه اخستل د خدای تعالی نوم ګرځي.
بیا نو هستي د سوچه، تازه، او حاضر حقیقت مقدسه ځمکه ګرځي.
بیا مور ټول سپین، ښایسته، لکه عاشق ماشومان داسې ژوند ته راوځو.
بیا مور چېرې نه ځو؛ ځکه ذهن جوړ کړی دوزخ را ته دروغ شوی.
بیا مور چا پسې نه ځو، څوک نه بدلوو، څوک نه «ښه» کوو؛ ځکه هر څوک په خپل ذات کې «ښه» دی.
بیا له احتیاج څخه وځو، له هېچا ویره نه لرو؛ ځکه چې وېره ذهني مخلوق وه.
وېره ځکه وه، چې زه په غلط ادرس کې، له غلطو هدفونو سره جنګېدم.
وېره ځکه وه، چې زما دښمن واقعي نه وه، ذهني وه.
وېره ځکه وه، چې زه برده وم او هوسناک ذهن بادار زما په زړه پښه اېښې وه.
په همدې به سره دمه شو!
ګوندې په بل کې د ځان بخښلو هنر بېرته را زده شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوویشتم ګام

«مینه، د مینې په غوښتلو په لاس نه راځي؛ بلکې مینه د هغه چا پر لور ورځي، چې نور ته مینه ورکوي.»

ژونده! زه عذر غواړم!

اوس وېره نشته؛ ځکه بیا څوک په خپل فکر-باور نه را جذبوم، ځکه خدای تعالی لرم او کامل «قدرت، پوهه او عشق»، له هغه سره په «اوسېدلو» کې موندل کېږي.

چې له خدای سره واوسم، څه کار به را پاتې شي؟

چې عاشق نه شم، هغه نشته!

چې پرته له توپیره، په ژوند مینن نشم، هغه نشته!

چې له ټول ذهن، حواسو، او ټول زړه او وجود سره عاشق نشم، له هغه بل ځای یم.[1]

عشق له کلمې لوړ دی. تر بري ژور دی. له ماتې بهر دی. عشق د خدایي ژبې ټول نوم دی. عشق ټول کلام دی.

د ژوندي کلام د استاد په وینا: «دې ژوندانه کې ډېره مهمه ده، چې یو څوک له ځانه ډېر را باندې ګران واوسي. څه یو انسان وي، یا یو کورنی حیوان.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه له جنته راوړې برخه

رښتیا چې زړه ژوندی وي، زړه واکمن وي، زړه پاچا وي، هرڅه سپېڅلي کېږي.
دا بیا زېږون دی. دا نوی ژوند او نوی ژوندون دی. دا له سره ژوندي کېدل دي.
یوه ماشوم ته پام شئ! هغه پرېږدئ، چې د خدای تعالی په دې سپېڅلې ژوندۍ دنیا کې، سپېڅلی او ناسپېڅلی سره بېل کړي،
هغه ته حق ورکړئ، چې د وګړو او خدای تعالی ترمینځ نبږدېوالي او لېرې والي جریب کړي،
هغه پرېږدئ، چې ځمکه او آسمان سره جلا کړي!
ماشوم دا یو هم نه کوي؛ ځکه ماشوم سپېڅلی دی، دنیا یې سپېڅلې ده.
ماشوم داسې خاندي؛ لکه د خلقت په زړه کې چې وي.
ماشوم ته په مرغانو ډکه فضا آسمان دی.
هغه، ځاله کې ناست مرغه هم د آسمان په برج کېویني.

١- مقري د ساده زړه خبره کوله نو زه د خپلې هرې هغې خبرې، هر هغه حرکت، هر هغه چلند، هرې هغې وینا، لیکنې، دریځ او هر هغه عمل په خاطر، چې د خدای تعالی د یوه آزاد مخلوق د فردي آزادی، شخصي قلمرو، او ګټو پر خلاف- ولو که په ناڅاهانه ډول- تر سره کړې وي، د زړه له کومې عذر غواړم!
زما په عذر او بخښنې غوښتلو سره یو، یو، یو... ژوند ژغورل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم د حقيقت ګاونډی دی. او زه هم په بيا زېږون سره حقيقت کې هستوګنه پېلوم.
ماشوم خپل جنت دی.
ستر ګې يې يوازې جنتي ښکلاوې، رنګونه، ښايستونه ويني.
غوږونه يې يوازې جنتي تراني اوري.
زړه يې مخامخ د الهي عشق او رحمت له بحره اوبه څښي.
خوله يې يوازې سپين، سوچه او ژوندي احساسات وايي، وايي، وايي...
تر هغو چې مشران يې زړونه، حواس او جنتي مستی، د عقل او اخلاقو په مسلخ کې ترې را وباسي او کبرجنو کتابدارانو ته يې وسپاري، چې مامور ملا، يا ملا مامور ترې جوړ کړي.

مرګ د ډارنو کلتور

ژوند زړور زړه غواړي او يوازې عاشق زړه زړور دی. او د عشق قحطي عظيم ډار او هغه بيا په انتحار پښنه رډي.
ځان وژل، ژوند نه کول، او له ژوند څخه مخ اړول، بې وسي ده.
تېښته ده او زموږ د نه پېژندلي درانه ډار لپاره پړونی دی.
ژوند د آزمېښت ډګر دی. ژوند مبارزه ده. ژوند زړورتيا ده. ژوند اتلولي ده.
د مرګ په جوړولو سره غازي کېدل څه ځواني ده!؟ زه او ته بايد د ژوند غازيان شو.
د ژوند غزا مېړه زړه غواړي.
ژوند د سختيو تجربه کول دي.
ژوند په لوړه ختل دي.
ژوند د غرونو له مينځه د لعل او مرجان را وېستل دي.
ژوند کار دی، زيار دی، زده کړه ده، آزموينه ده.
ژوند درد سر دی. ژوند د نامعلومو معلومول دي.
ژوند نوې لار، نوی حرکت، نوی سفر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند آسمان زده کول، آسمان ته ختل او آسماني کېدل او اوسېدل دي.
ژوند د حقیقت شرق ته تر رسېدلو پورې، پرله پسې لوېدل او را پورته کېدل دي، لوېدل او پورته کېدل دي...
دومره به لوېږې، چې لوېدل دې تمام شي.
دومره به پورته کېږې، چې هېڅ شي پورته پاتې نشي.
دومره به ځې، چې «هغه» ته هېڅ لاره پاتې نشي.
دومره به د ځان شمع بلوې، چې يو ځاځکې ماده، ذهن، احساس او عاطفه در پاتې نشي.
په داسې «هېڅ» کې به څوک پاتې شي؟ ووايه پرته له خدايه به بل څوک پاتې شي؟
هېڅ کې هېڅ نه شته پرته له يوه هغه څخه!
او دا ټول د خدمت لپاره، د الهي عشق لپاره او د الهي سپرغۍ (روح) لخوا، د خپلو ذاتي الهي صفتونو د خپلولو په خاطر تر سره کېږي!
او عشق بې تعريفه دی، يوازې په «آرامتيا، هوسايي، خوشحالي، اګاهي، بې طرفي او بې غرضي...» سره تمثيلېدلای شي.
نه! عشق بې کلمې دی.
عشق بې کلمې کلمه دی.
عشق الهي سرود دی.
ټوله هستي، ټول ستوري، ټول کيهانونه، ټول آدميان، خزنده ګان، الوتونکي، غرونه، سيندونه، د باران ځاځکي، د هر شي غړونه، دغې شپېلۍ پو کړي.
نو:
لويه خدايه! زړونه مو ستا شول، لږ د مينې، اګاهۍ او آزادۍ باران!
يو ځه ساه به واخلو!
بر کت يوسئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ویشتم ګام

نقل دی، چې ملنګ وویل:
هغه چېرې ولتهوم؟
ویې ویل: چېرې دې ولټاوه، چې ودې نه مونده؟
تذکره الاولیا، ابوسعید ابولخیر

انسان د نفسي ذهن په تیارو کې اسیر ګل

نشته داسې ګل چې له یو متنوع او په خپل فردیت را غوړېدلي انسان سره یې مقایسه کړم.

او د هر یوه بل فکر، باور، نظر او ژوند په شتوالي سره، دغه ټول آزاد انسانان، د خدای تعالی د ارادې په خدمتګارانو بدلېږي.

انسانان او ژوندي موجودات جلا جلا زړونه او غړونه دي او په دومره غړوره سمفونیکه دنیا کې، ژوند عجیب موسیقار جشن جوړېږي.

د بل په ښکلا سره د ځان ښکلا

د ژوند رود له الهي سرچینو را بهېږي.

دغه رود سپېڅلی دی. هغه پنځولی او هغه مطلق «ښه» دی؛

نو زه ولې دغه ښه رنګ نه خپلوم؟ ولې ښه په خپل فکر، باور او دریځ سره نه ځلوم؟

دغه عکس انټرنټ په لاس راکړ. دلته مونږ او تاسو یو ځوان وینو، چې د افغانستان د دولتي پولیسو یونیفارم یې پرځان دی. سرتېري، پولیس او استخباراتي کارکوونکي، وسله وال مامورین دي. خو تر دې عکس لاندې یې کښلي وه، چې یاد پولیس پنجوایي کې تر اوسه ۶۰۰ ماینونه خنثی کړي دي. پنجوایي ماینونو زه ځوانۍ کې ځپلی وم. ځکه دی را ته د ژوند یو مېړن ښکاره شو. دی ښيي، چې له ژوند سره مینه هر څوک کولای شي. برکت دې وي د ژوند پر مېړنانو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې د «کامل»، کاملي «ګاهې، آزادۍ او قدرت» لپاره لاره، مجرا، دریڅه، او همکار نه ګرځم؟
آیا له ابدي حقیقت څخه پرته بل ښه هم شته؟ آیا ددې ارزښت نلرم، چې د حقیقت شپېلۍ او سندره شم؟
د کلمې د ژوندي استاد په خبره:
«هر فکر، کلمه او یا عمل، یا زموږ کالبوت پاکوي، یا یې ککړوي.»
نو لویه خدایه! ته مو زړونه د حقیقت د مینې لیوني کړې.
ته مو زړونه او ذهنونه د ژوند لیدلو او پاللو، مرستې او همکارۍ لپاره، د قدیمي قدیمي ذهني میراثونو له خوسا خیرو او تیارو را خلاص کړې!
ته مو په ټول وجود له ژوند سره مینې کولو ته وزګار او چمتو کړې!
د ژوند او ژوندي حقیقت ښکلا او ځلا او مطلق ښه والی نشم ویلای. دا کار د ذهني ادبیاتو او ساینسي معلوماتو په وس نه دی!
حقیقت د زړه ژبه غواړي او د زړه ادبیات لا د کلام میراث خواره رب النوعه ګان، د ادبي صنایعو او فنونو شاهانه بازار ته نه ور پرېږدي.
دې بازار ته به د یوناني اسطورې له دروازې ور تېر پرې.
دې بازار ته ننوتل د مخورو دروازه بانانو په اجازې سره کېږي.
دلته به یا لرګینې پښې ځان پورې تړې یا به خپلې چنار چنار پښې اره کړې غورځوي.
دلته د مړو سرودونو او کتابونو د دودونو عطر دي، چې د تخلیق د ډولۍ شهزاده ګان او شهزادګۍ به ور باندې مسموم شوي، د واکمن فکر او دریځ بازار ته ننوځي.
زړه بې اجازې مېین دی. حقیقت هم په ټولو نظمونو، سرودونو، کتیبو، لوایحو، سنګ نوشتو، کاغذي متونو، او د وینډوز په جاوګریو مشر دی.
حقیقت بې اجازې شتون درلود او بې اجازې ژوند کوي او راتلونکې هم ددغه بې اجازې حقیقت یوه نندارہ ده.
حقیقت تر ټولو مشر پوه او مشر ذهن او مشر وجود دی.
حقیقت د انساني ذهن له اجازې پرته ژوندی و، ژوندی دی او ژوند به تل له الهي سرچینو له حقیقته ډک او مالامال راځي او بیرته ورځي.
حقیقت بې پلاره دی، بې موره دی.
نه فکر لرې او نه د یوه فکر مخالف دی. موږ په ذهني دبدبه، د حقیقت په ښکار پسې را وتي یو.
خو حقیقت ته ځان سپارل، ټوله سوله ده، ټوله فتحه ده. او حقیقت د هرڅه کمال دی.
نو د خبرو پر ځای به یو دمه حقیقت ته غوږ شو.

درویشتم ګام

«د بل و ګړي د آزادی له پېلېدلو سره، زموږ آزادي ودربږي؛ دې ته د مسوولیت واټ واي.»

بت شوې حقیقت

حقیقت کې یوازې آزادي، اګاهي او قدرت اوسېدلای شي. حقیقت زموږ په فردي آزادی، اګاهی او مینې سره تمثیلېدلای شي.

موږ د حقیقت مادي-ذهني کنډولي یاستو. حقیقت زموږ د اګاهی د کنډولي په اندازه را سره شته.

غوړېدلي اګاهي غوړېدلی حقیقت،

او متحجره، باورمنده، بشري تالیفاتو او عادتونو جوړه کړې اګاهي، هماسې زړه قدیمي او مرګ صفته اګاهي!

هر و ګړی د فردي اګاهی مظهر دی. موږ خپلې فردي اګاهی را په ډاګه کړي یاستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړه دې ومري. جګړن فکرونه-باورونه دې اوبه یوسي.
دا وګورئ. ټوپک یې چېرې دی؟ پولادي خولۍ یې چېرې ده؟
ټانک او الوتکه یې چېرې دي؟ له ده شاید خپل ټولي او کنډک هم ورک وي؛ خو ده یو ژوند په غېږ کې نیولی. کاش هغه ورځ راشي، چې وسلې په وسله تون کې پټې شي. او موږ ټول د ژوند مینه ګر خدمتګاران واوسو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اګاهي فردي انتخاب دی. ځکه نو حقیقت هم فردي دی.
وګړی حقیقت د خپلې اګاهۍ له قد څخه ویني، هغه بیانوي او په نورو تطبیقوي!
ځکه نو حقیقت د انساني اګاهۍ په خاوره، لرګیو، ژېړو، مسو او وسپنو سره بت شوی او اوس پر ځمکه باندې حکم چلوي.
مونږ ښايي د يوه بت شوي حقیقت بتخانه واوسو!
مونږ ښايي بندیخانې، زنځیرونه او زولنې، د اعدام او ګویتین رسۍ او ساطورونه د «بت حقیقت» راضي ساتلو لپاره جوړ کړي وي!
ښايي ډېری وینې تویېدنې د بت شوي، یا وچ او زاړه شوي، مړه خو «تاریخي» حقیقت په خاطر رامینځ ته شوي وي!

آزادي د فرد سرنوشت

خو: له دې ټولو ذهني –نفسي کوډو سره سره، آزادي د فرد سرنوشت دی.
آزادي دومره ډېره، ناپايه او له تصور دباندې ده، چې یو سر یې له «ما، تا، هغه» سره دی او بل سر یې د حقیقت په نو پورې تړلی. او وګړي ټول د حقیقت اولادونه دي!
آزادي د حقیقت له مدینې را پنځېږي.
آزادي خدايي ابدي کلمه ده.
«آزادي» په ټوله هستۍ کې، د خدايي کلمې په توګه لوړې ژورې وهي، تر هغو چې یو فرد د «صغیر حقیقت» یا «صغیر کیهان» په فردي اګاهۍ کې را ویښ شي.
دا نوی فرد دی. دا نه څوک بدلوي، نه څوک جوړوي، نه څوک مقدس یا ناولي کوي.
دا فرد یوازې ژوند، آزادي، اګاهي او مینه ویشي.
په داسې «نوي فرد» کېدلو سره یو انسان، یو ژوند ژغورل کېږي.
یوه فرد کې آزادي پنځېږي. او نوی فرد د آزادۍ په نا نوشته سپین کانال بدلېږي.
د فرد سرنوشت د خپلې فردي آزادۍ پوره تجربه کول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان هومره آزاد، چې کولای شي!

انسان آزاد دی، چې مادي شي یا معنوي شي.
انسان آزاد دی، چې ځمکه خپل پایتخت جوړ کړي یا په خپله فردي او نه تجربه شوې لاره، د آسماني پایتخت په لور الوت وکړي.
انسان آزاد دی، چې د ګېډې، حواسو او ذهن د اشتهاوو لپاره ټول ژوند مصرف کړي یا ځان د ټول ژوند خدمتګار وګرځوي.
انسان آزاد دی، چې بې قید او شرطه مینه ګر شي، یا د شهرت په ګټلو کې خپل زړه له لاسه ورکړي.
انسان آزاد دی، چې د انسان سوځولو بټۍ جوړې کړي یا د زړه له دریابه نوی تاج محل راوباسي.
انسان آزاد دی، چې دنیا په ځان او «ځان» د ذهني نفسانیاتو په شیطان وخوري!
او هغه انسان هم آزاد دی، چې ځان له مادي-ذهني خوبه راپاځوي، او ځان کې ټول جهان را ویښوي او د خلقت د فلسفې په اراده، د ژوند او ژوندو او د ژوند د نغمه ګرې سرچینې خدمتګار ګرځي.
دادی آزاد انسان! دادی د آزادۍ ځواکمن خدمتګار، دادی د ژوند د ټولو رڼاګانو او نغمو همزولی.
دغه نوی انسان پسې به یو څه لټه وکړو؛ ګوندې زموږ دننه تیاره برخه کې خوب وړی وي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سړی ايني نومېږي. د هندو ايني مذهب، نژاد او نسل له موږ څخه توپير لري ؛ چلند يې هم توپير لري. دلته زموږ «ژبې» څه اورونه وه، چې پر يو بل بل نه کړل!؟ خو ايني په ژبه باندې رسم باسي. هغه ژبه ښکلي کار ته وقف کړې. هغه تر دې مهال زر انځوره نقاشي کړې. ايني ثابتوي، چې موږ کولای شو، دغه ترخه ژبه همدا اوس خوږه کړو.

څلورويشتم ګام

«ته خپله د ځان مشکل يې. بايد پوه شې او مخکې تر دې چې د خدای راز درک کړې؛ پېل کې بايد د خپل کوچني «زه» راز کشف کړې. دا قانون د «ځان» دی او خدای قانون دی. ځکه نو تا ته وايم، تر هغو دې چې خپل دننه پټ «زه» فتحه نه کړې، او د هغه معما دې نه ده حل کړې، د خدای په لټه مه وځه.»

«اصل انسان»

انسان په خپل فکر، دريځ او چلند سره نوی پيدا کېږي. دا بيا زېږون دی. دا نوی او تازه انسان دی. دا شان لوړ او «اصل انسان» د بل نسکورولو د مکتب

(c) ketabton.com: The Digital Library

او باور له زولنو آزاد دی.
هغه هر بل ژوند او هر ژوندي ته د خدایي نښې په سترګه ګوري.
هغه ټول آزاد انسانان، د خلقت د آسماني شعر کلمې، استعارې، تشبیه ګاڼي، انځورونه او اهنګونه ګڼي.
آه! څه وکړو! دا معاصر، باشعوره، روزل شوی،
په څیره ښوی، په جامو ښایسته، په نوم سرلوړی،
په قوم، ژبه، نژاد، باور او تاریخ او هرڅه اصیل انسان ولې د بل له سر او مال څخه لاس نه اخلي!؟
ښایي ځکه چې موږ د اپلاتوني سمڅې هغه لرغوني سړي یاستو، چې د حقیقت تت سیوري مو په خپلو انساني اګاهۍ کې حفظ کړي!
بیا مو هغه ته پټ په پټه، د رب النوعګانو او خدایګوټو جامې، څېرې، شاخ او بربېت ورکړي او تر دې اوسه اوسه د هغو په خاطر، خپل او د بل سر او مال په قمار وهو.
د سمڅې د فلسفې له مخې، هر وګړی یوه شخصي اګاهي او یو شخصي حقیقت دی. له توازنه وتي حواس او ذهن، دغه شخصي حقیقت-هماغه د سمڅې په دیوال د حقیقت پروت تت انځور- په پرستش بدلوي او ددغه ذهني خدایګوټي په خاطر نه ځان آرام پرېږدي او نه بل څوک خپل خپل فکر، دریځ او باور ته پرېږدي!

د شخصي حقیقتونو سور ډګر

دا په جنګ سره میدانونه،
دا په ډاګ پراته بې تنې سرونه، او بې سره جسدونه،
دا جنګ ته رنګ کړي، خموش ولاړ زغروال ټانکونه،
دا د مېګ او اف ۱۵، ۱۶، ۱۷ ... اواکس او میراژ ډوله جټ الوتکې، ټول د فردي او بت ګرځولي حقیقت، په مکتوبه اراده جوړ شوي، چمتو شوي او پراخو نورو وینې تویولو او د نورو بدلولو آمر ته ولاړ دي.
حقیقت یو دی. حقیقت تازه دی، نوی دی، ژوندی دی او حقیقت همېشه او همیشنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زمونږ اګاهي، چې د پلرو او نيکونو د غوره اخلاقو په دم او دعا او د اوږدو شوګيرو د قصيدو په زور را کړل شوې؛ اصلي حقيقت-ژوندی حقيقت- نه ويني.

حقيقت شته؛ خو مونږ يې کتابتونو او موزيمونو او د قبرونو په لوحو او د معبدونو د خدايګوټو د مينجاورانو له خولې اخلو.

زمونږ اګاهی حقيقت ورک کړی، ځکه چې حقيقت په هېڅ راز حواسو او ذهن کې نه ځايږي، ځکه نو حقيقت د زړو نښو په بڼه، مونږ کې زيارت شوی.

هغه د ستر «رومي» د انګور، عنب... کيسه به مو اورېدلې وي!

ټولو انګور ياداوه، خو نومونه يې مختلف ورته کارول! او څو انسانان، په بېلابېلو ژبو کې د انګورو بېلابېلو نومونو سره په جنګ کړل.

څه ښه خبره ده: «خدای هغه څه دی، چې ته باور پرې لرې. هېڅ انسان د خدای د هستی په اړه تېروتنه نه کوي؛ خو يو انسان هم په سمه توګه نه پوهېږي، چې دده پېژندنه له خدای څخه څه شی ده؟»

دانګورو د نوم پرسر جنګ

انساني اګاهی حقيقت محدودوي. انساني اګاهی حقيقت لکه غوړ، پزه، ژبه داسې له اصلي سرچينې را پرې کوي.

زمونږ حقيقت، د «حقيقت» يوه ځېره ده. حقيقت په بېليونونو ځېرو وېشل شوی دی. هر وګړی يو فردي حقيقت دی؛ خو «کامل حقيقت» نه دی.

کامل حقيقت د ذهني-حسي اګاهی له محدودو بهر او آزاد دی، ځکه نو پر ځمکه د حقيقت ګليکانې دروغجنې دي.

يو څه دمه، يو څه به ورو شو!

اخر ټول حقيقت ته په مزل کې يو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ویشتم ګام

«د رستګارۍ ادعا مه کوه؛ تر هغو چې آوازې ستا پاملرنه ورجلبوي؛ تر هغې ورځې چې د بل ملامتیا، له خپلې هغې زیات ستا د اندېښنې وړ ګرځي، تر هغې د خپل «زه» پر مشکل لاسبرۍ شوی نه یې.»

حقیقت د جنګ مدرسه!

حقیقت ژوندی دی او په هر لور روان دی؛ ځکه چې هېڅ لور ته پر ته له حقیقت څخه هېڅ شی نشته.
خو حقیقت چې وچ شو، بیا نو مړی دی؛ لکه بې روحه انسان چې مړی دی.
ژوند د حقیقت ټاټوبی دی. هستي د حقیقت نداره ده. نیستي د حقیقت نه پېژندلې هستي ده.
حقیقت یوازې په ټول حقیقت کې ځایږي، لکه کائنات، لکه ځمکه، لکه آسمان، لکه ستوري، لکه د خدای تعالی ټوله خدایي چې د ژوندي حقیقت ځلېدلي حقایق دي.
لکه خدای تعالی چې په هېڅ شي نه بیانیږي، حقیقت داسې تر هر ډول ذهني بیان او عقلي تفسیر او استدلالي جادوګریو لوړ او بهر ودرېږي.
انساني اګاهي حقیقت برخه برخه غلا کړی او دومره مهال انساني تېر د حقیقت په وچو، بې ساه او بې ژونده نښو، د تقدیس لوحې لګولي او د خپل ډول کشیشان خپل کار وبار کوي.

جنګ دانساني اګاهي تولید

جنګ د نفس اولاد دی.
یاغي، له کنټروله وتلو ذهني نفسانیاتو (قهر، شهوت، مادي ذهني تړلتیا، طمعي او ځانپالني) حقیقت په شنه اوربدل کړی! په دا ډول فضا

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتزاز مې
پر انټرنټ ومونده.
له عکس سره يې کښېل
شوي ؤ، چې د پښتنو
پر يوه غرنۍ مېنه يې
د ښوونځي پاسباني
کوله. اعتزاز ځان هغې
غبرګ ته ور واچاوه،
چې واسکټ سره د
ګلځبرو ماشومانو
ټولګي ته ور ننوت.

کې، حقيقت د جنګ مدرسه ده!
انساني منظمو او متمدنو ټولنو، حقيقت مکتبي کړی او ددغه مکتب طلبه، د ژوند پر ضد جنګ ته په ډول او په باجه روان دي.
ژوند خدای تعالی پيدا کړی، خو معاصر باورمند او روزل شوی انسان، ژوند په کاڼو ولي.
خدای تعالی ژوند په بيليونونو او تريليونونو او...ځيرو او نژادو او رنګونو کې پنځولی، خو انساني اګاهی بل رنګ، بل فکر، بل باور، بل دريځ...نه مني.
انسان ته «بل» دوزخ دی!
د «روا» او «ناروا» پولې انساني اګاهی جوړې کړي.
انساني ذهن په دې مېښ دی، چې هر شی- حتا حقيقت- د شي په بڼه ووينې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذهن له زړه سره ضد کړي، چې خامخا به حقیقت په شکل، جسم، زمان او مکان کې خپل اوج ته ګندوي.
انسان دومره مهال لګیا دی، چې «حقیقت» د شي په بڼه تر لاسه او د خپلې خپلخانې، قبېلې لپاره یې ثواب ګټونکې میراث پاتې شي.
دغه د (قهر، شهوت، تړلتیا (وابستګۍ)، طمعې او ځانپالنې) په وحشي اژدهاوو ډک انسان، حقیقت – د حقیقت سیوری – خپل ملکیت ګرځولی.
دغه انسان، په ذهني – نفسي اسارت کې، بل فکر – باور او دریځ ناروا ګرځولی.
دغه باورمند موجود، ځمکه په «خپل» او «پردي» وېشلې ده. او پردي ته زین کړي آسان ساتي، چې د لوی قهر په یوه جګړه کې یې له ځمکې ورک کړي.

د اخلاقو کتاب!

انسان سره له دې، چې غاښونه یې د سبو او میو خوړلو ته جوړ دي، خو غوښه خور را لوېږي.
هغه پر ژوندي ستوني تیره تیغ را کشول، د اخلاقو په معتبره کتاب کې ځای کړي.
حیوانات د خپل فطرت او طبیعي اړتیا له مخې، د یو بل غوښې خوري؛ خو انسان، چې عقل یې، په کاغذونو کې ثبت شوې؛ د کلونو، قرنونو او زرګونو کلونو زړو تجربو، پوهو، احکامو او اخلاقو پړسولای او ډک کړی دی. همدغه ډول انسان د بل آزادي، ژوند او مال هدف نیسي او خپل یرغلونه، نیواکګری او غوبلونه، په جشنونو کې نمانځي.
انسان ولې سولې باندې د جنګ اور را کوز کړی؟
دا څه شی دي، چې له سپینو شودو را لوی شوی انسان، په قتل باندې پښه ږدي او قتل خپل لرغونی سرنوشت پېژني؟

ځانپالی ذهن قاتل دوزخ!

د بل په ژوند، مال او حیثیت باندې تېری، په انساني اګاهۍ کې زوکړه کوي. ځانپالی ذهن قاتل دوزخ دی.
د انسان ټول کرکجن کارونه ذهن نقشه کړي، ذهن په ځان کې پاخه کړي او بالاخره ذهن د انسان په اراده او عمل باندې بدل کړي.
ذهن کوډګره بلا ده. د ذهن لومړی قرباني هغه وجود دی، چې مکتبي او مدون ذهن یې په زړه، اګاهۍ، حواسو، عواطفو او ناخوداګاه کې د قتل هګۍ اچولي.
های های، له انساني ځانپرستې اګاهۍ څه مړ، خوسا، عتیقه او قدیمي بوی خېژي!
دمه به شو، کنه دا لوړې چیغې به په ځان کې لمبه شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم په حقیقت
ډک دی، ځکه
د حقیقت لټه نه
کوي. د حقیقت
لټه غټان، سړیان
او مشران کوي.
ماشوم یو پل هم
په حقیقت پسي
نه اخلي.

شپږویشتم ګام

«له تا سره بیا د معما په ژبه خبري کوم. خو د هغه چا لپاره، چي د حقیقت د اور بډلو وس لري، زما یوه خبره هم معما نه ده. کلمې حقیقي دي او نه فناکېدونکي...
ځکه نو وایم: هر کلام چې د خدای په نامه ادا شي، د خدایي علت پیغام برسېره کوي. ځکه نو غوږ کښېږده او پوه شه.»

انساني اګاهي او د قتل او غلا سواد

ماشوم له دې انساني غمه بیغمه دی. وګړي د خوسا فکر ککړتیاو داسې په خونړی رنګ اړولي.
څه به یې کړي، چې فکر وي، خو د چا د وژلو، بندولو، لوټلو او نفرینولو!
ولې د ماشوم خندا زموږ له مدونو، اصولي، او مهر و موم شویو فکرونو، مانېفستونو او مکتبونو لوړه ښکلا وېشي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم خدايي دی. هغه د قتل او غلا سواد نه لري.
ماشوم ساده دی، کټ مټ د حقيقت په شان، نه چا ته بادار دی او نه غلام ته لاس د مچولو لپاره ورکوي.
ماشوم نه سر ټيټوي، او نه سر ټيټې سړي ته ګوري.
ماشوم فقط ستر ګو ته ګوري.
ماشوم د ستر ګو له لارې خپل ساده خدای ته رسيږي.
ماشوم نه چا ته صاحب وايي او نه د صاحب کارونه کوي.
د ماشوم ژبه يوه بې پروا خندنۍ سندره ده.
هغه د هيچا نوم نه پيژني. خو د هر چا په ستر ګو کې يو څه شی پيژني، چې له آسماني کوره يې په ياديږي.
ماشوم آسماني راه بلد دی. هغه په خدای خبر دی. هغه له خدايه ډاډه دی. هغه له هيچا وېره نه لري، حتا له خپل څښتن سره داسې بې پروا او آسانه اوسيږي، چې ته به وايې د لمر په غيږ کې پروت دی، د جنت ونو ورباندې سيوری جوړ کړی، پرښتې ورته په ګډا دي او د ځمکنيو پاچاهانو، خرمسته آسان يې له مخې نشي تېر بدلای.
ماشوم د پرښتو په درجه دی، د لمر په اندازه دی، د جنت برابر يې زړه دی، او کور ګی يې د خپل خدای په لوی کور کې امن دی.
ماشوم نه درجه دار جنرال دی، نه د هندوانو د ټيټې طبقې رټلې انسان شکله حيوان!
ماشوم ته يوازې خپل خدای لوی ښکاري او بل هيڅ شی لوی نه ويني!
خدای يې دومره لوی دی، څومره يې چې زړه غواړي.
ماشوم د خپل زړه موټر ک دی.
ماشوم د خپل زړه په «زړه» ځغلي.
زړه يې سلطان دی او دی يې ټول سلطنتي هيواد په خپل زړه، ذهن، حواسو، روح او ټول ځان کې، د خدايي ښار او کلي په لور وړي.
ځکه نو خپله يوه شېبه خوښي د احمد او د محمود په پاچاهی نه ورکوي.

زموږ غټانو ډک ذهن او پوچ حقيقت

ماشوم په حقيقت ډک دی، ځکه د حقيقت لټه نه کوي. د حقيقت لټه غټان، سړيان او مشران کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم یو پل هم په حقیقت پسې نه اخلي.
ماشوم په خپل حقیقت کې مېښت دی، ځکه د پلرونو او نیکونو نیک کارونه، حتا لمونځونه، روژې او نور عبادتونه په خوله ور زده کېږي.
دا پوهه ماشومان اخلي او داسې یې انساني اګاهی قد باسي.
خپله رښتیا به در سره شریکه کړم:
هغسې چې لازمه ده، لا د بل بدلولو، موږ خپله جوړ کړي دوزخ پوره انځور نه جوړ بېږي!
حقیقت زموږ پر ټولو معلوماتو، فکرونو، اندونو، باورونو، قضاوتونو او وېښنو مشر دی.
حقیقت زړه غواړي او زړه چې د فکر مېاشو او مچانو په خپلو هګیو ډک کړی وي، حقیقت ته مخ نه لري.

وېره او شرم د ذهني معبد ښتې او لرګي

زموږ ذهنونه، حواس، غرایز، حتا زړه مونث حالت لري.
زموږ مشرانو په ډار کې را غټ شوي زړونه، حقیقت ته د ورتګ نه دي.
ډارن زړونه له حقیقت څخه شرمېږي او وېرېږي.
حقیقت زړور دی.
دغه سودایي ذهن د حقیقت زړه نشي کولای؛ ځکه وېرېږي. ځکه نو زموږ مشرانو سودایي ذهن وېره وایي، وېره روزي، وېره ترویجوي، وېره زیاتوي، او وېره لمانځي.
ذهن د انساني اګاهی یو کمپیوټر ډوله ماشین دی. دلته د وېرې معبد جوړ دی.
ذهن د بل د آزادۍ، ژوند او مال غل دی، ځکه نو وېره د ذهن سرنوشت دی، ځکه چې ذهن هماغه قاتله شیشکه ده، چې موږ یې له خواږه ماشومتوبه راپاځولي او په وېره وېره کې د مخ او ښټ، سر او صورت په وېښتانو ببر مبر کړي یاستو.
شیشکه نشته! شیشکه زموږ پټه او ژوره څېره ده، چې په شپه او تیاره کې ځان را ښیي.
موږ له تیارو، له یوازیتوبه، له نابلده ځایونو تښتو. موږ یوازې خپل ذهن ته آشنا ځایونو، ځیرو او ځیزونو سره خوري او وروري کولای شو.
موږ د لوخ حقیقت نه یاستو.
موږ له سمندرونو ژور، له لمر او کهکشانونو لوړ، له امیب وړوکي، له غره، لیوه، تندر، دوزخ او جنت څخه د لوی حقیقت نه یاستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د حقیقت نښو پسې چراغ را اخیستی.
موږ د حقیقت پټ مخ ستایو.
موږ یوه تور افریقایي، یا هندو، یا بل جادوګر په شپه کې د «فیل» ننداریې ته ور وبستلي یاستو. موږ د تېلو او غوړو د دوړو وهلي لرغوني شمعدان په نیمه رڼا- نیمه تیاره کې، د فیل د غوږ یا خرطوم یا د میتازو کړلو د الې عکس، د فزیکي حواسو له لارې لیدلی، او بېرته د جادوګر په یوه قیو سره خپل ملک کې را ویښ شوي یو.
زموږ وېره له حقیقت څخه ده.
موږ ته حقیقت تر ټولو زوروره وېره ده.
موږ د حقیقت لیدل او اوسېدل او پوهېدل مخصوص سړي ته پرې ایښي.
موږ د پټ مخي حقیقت خلک یاستو. موږ یوازې د پردې مریدان یاستو.
موږ په دیوال او دروازه عادت یاستو.
موږ حقیقت د خپل وخت نه فتحه کېدونکي دیوال څټ ته بندي کړی، دروازه مو ور تړلې او د قصیدو استاد جادوګر ته غلا کړی د چرګ هګۍ، نذرانه ور وړو، چې دروازه په خپل کنترول او حکم کې وساتي.
موږ د فلج، ولاړ، بې ساه حقیقت خاورې له شودو سره ګډوو او خپلې ویرې ور باندې نښه کوو.
زموږ په اګاهۍ کې، د حقیقت مخته ولاړه دروازه ورځ په ورځ لوېږي، ډبلېږي، او په مرموزو کولپونو تړل کېږي.
زموږ دوام، د دروازې، کولپ، وېرې دوام دی.
ځکه یو بل په لاسو، په پښو، په خولو سره شکوو.
آه، څومره ضرورت دی، ځان سره یوې دمې ته!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ویشتم ګام

«زه د هېڅ لارې درس نه ورکوم؛ ځکه نو تاسو نشی کولای ادعا وکړئ،
چې زما لاره تر ټولو غوره لاره ده.»

هر هغه زړه چې د ذهن اعلامیې اوري؛ نو ذهن یې حقیقت دی او ذهن ور باندې مفتش راهب مقرر شوی.
داسې زړه، یوازې د تورو کارغانو او کجیرانو غر او ځنګل، وچه دره او سوزنده ډاګ دی.
په داسې شوره زار باندې د ذهن روزل شوې عسکر، لکه اتیلا، لکه تیموچین، لکه سکندر، کله هم لکه ناپلیون او بل ځل د هېتلر په کالبوت کې را لوېدلې،
د غم په اوښکو را ټوکېدلی نوبهار یې لوټلی،
هوسی یې وړې، بازان یې ړانده کړي
او پر ځای یې د غم او لوړې، کرکې، او د عاجزۍ تر شعار لاندې لیونی ځانغوښتنه-ځانپالنه، د شنډې (بنده ګۍ) د کمیس او پرتاګه، پکول او لنګوټې په پرده کې، نمایش ته راوېستلې.
دا شان زړه دومره فقیر دی، چې ټول عمر په سوال تېروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښایسته افغانستان په سپېڅلي لمن داسې ډېر «ستر ک ورې» (یا ستروري) شته، چې د شتو او پیسو حساب یې یوازې د پیسو په ماشین او کمپیوټر کې کېږي، خو دوی د ولس پر ژوند او سرنوشت له واکمني باوري فضا څخه د هغوی د لازیات لوټلو له کاره شېبه نه وزګار ېږي. هغوی پیسې راټولوي، او له وطن څخه یې باسي او د نړیوال آزاد بازار په ماشینونو کې یې وینځي او ځانته د مشروعې پانګې بې حسابه زېرمې جوړوي.

د هستۍ اخلاق

له ټولنیز وجدان، قانون، قضا او قانون پلي کوونکو تېښته آسانه ده؛ خو له «ځان» څخه تېښته غیر فطري ده. هر څوک ځانته ور له غاړې دی. حساب نغد دی. دنیا او د دنیا کار و بار پر انعکاس ولاړ دی. هر چا ته خپل افکار، خپل عمل او خپل دریځ بېرته راګرځي. هر کښت خپل محصول لري. د هستۍ اخلاق دادي، چې هر وګړي ته خپل افکار، او کارونه ور ګرځوي.
له دې نصحیته به تیر شم. پر بېرده، چې هر وګړی په خپله تجربه د هستۍ د اخلاقو خوند وڅکي.
لویه خدایه! زموږ کرکې، ځانغوښتنې، خودپرستۍ او د بل د بدلولو نیتونه په خپله بې قید او شرطه مینه کې ډوب کړې او ټولې ځانپرستۍ مو د تل لپاره نیست کړې!

د عقل بدلول حرام دي

لویه خدایه! موږ مینه ګر کړې!
موږ د مینې قحطۍ وهلي په مینه ماړه کړې.
ته مو د خپل عشق او رحمت په اقیانوس کې ډوب کړې.
له موږ څخه د روزل شویو او دود پاتې شویو فکرونو او اندونو اعتیاد واخلې.
ته مو جام له خپلې بې قیده او شرطه مینې داسې را ډک کړې، چې په هره خبره، هر ګام، هر حرکت او فعالیت کې مینه را څخه وړانګې وکړي.
شراب حرام دي. چرس، هیرویین، کوکایین، مورفین او تریاک حرام دي. هر هغه څه چې زموږ عقل بدلوي؛ حرام دي.
او هر هغه څه چې د بل عقل ور بدلوي حرام دي. نو ته مو زړونه داسې را ویښ کړې، چې د بل بدلول پر ځان حرام کړو او پوره حلال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند وکړو.
لویه خدایه! ته مو لوی کړې؛ خو لوی مینه ګرا!
ته مور، ته ژوند را زده کړې، ته مو د ژوند د ژبې ملا او معلم کړې. ته مو د ژوند باسواده کړې.
ته مو ژوند د کیسې په ډول، له «تیرولو» را ازاد کړې.
ته مور سپین سپین زړونه او ذهنونه او عاشقې اروا وي کړې!
ته مو په خپل اذلي «ځان» راوینش او د «بل» د بدلولو له حرامو خلاص او تل آزاد کړې.
اوس به سکوت وکړو، ګوندې زړه کې مو څوک ناست وي، څوک غږېږي: غوږ اینبوول د باسوادی لاره ده!

جاوید زیرک د سالنګ په اوبو سر کنبېښوده. دومره زړه بل چا سره نشته. زابلی د سالنګ سین ځان سره کوز کړ ؛ خو دغه بیباکه مینه ګر ځان ور پسې وغورځاوه. آفرین شه پر داسې زړور انسان.
لویه خدایه! ته مو د جاوید زیرک په شان د زړه جام له خپلې بې قیده او شرطه مینې داسې را ډک کړې، چې په هره خبره، هر ګام، هر حرکت او فعالیت کې مینه را څخه وړانګې وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

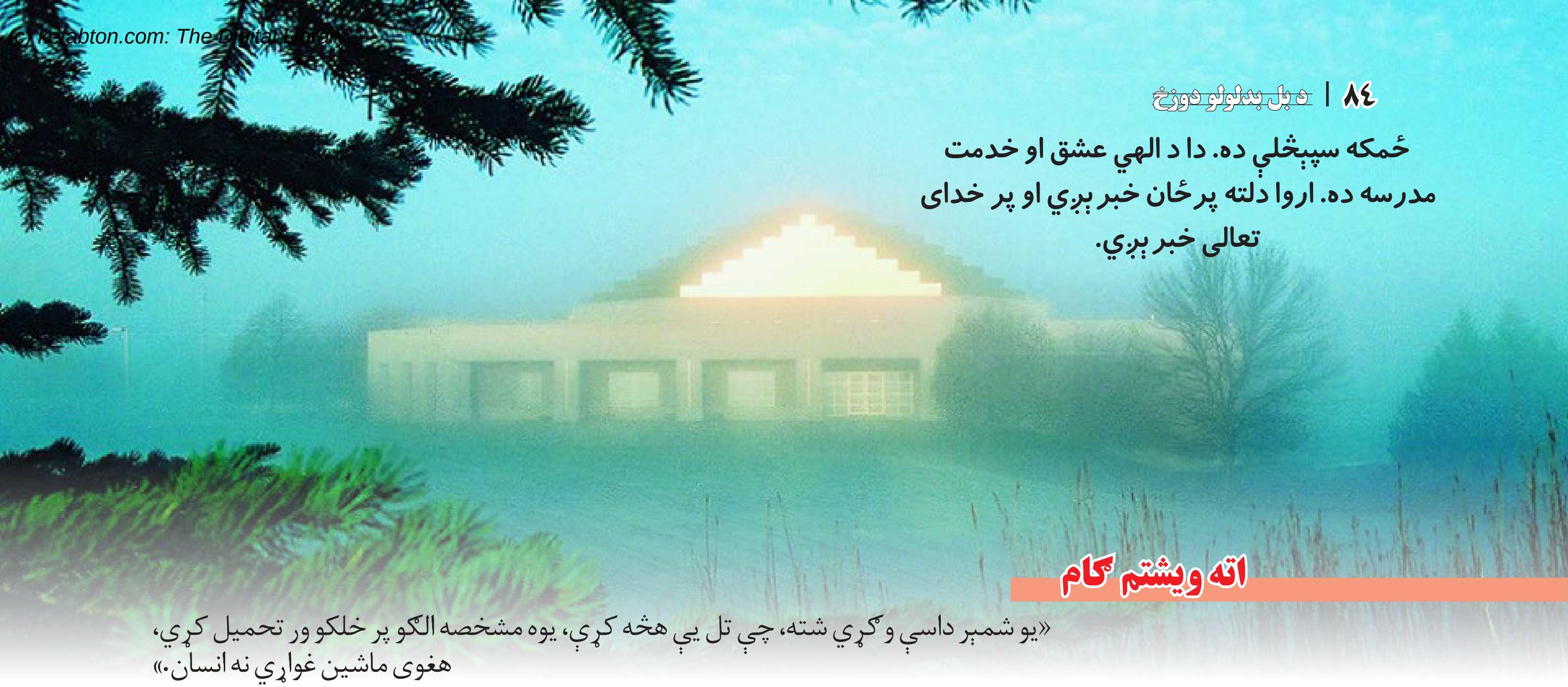

ځمکه سپېڅلې ده. دا د الهي عشق او خدمت
مدرسه ده. اروا دلته پرځان خبر ېږي او پر خدای
تعالی خبر ېږي.

اته ویشتم ګام

«یو شمېر داسې وګړي شته، چې تل یې هڅه کړې، یوه مشخصه الګو پر خلکو ور تحمیل کړي، هغوی ماشین غواړي نه انسان.»

هر یو په خپل ګام کې دی

هر څوک په هغه ګام کې دی، چې دغه شېبه یې د خدای تعالی لپاره اخیستلای شي.
هر یو د خپلې اګاهۍ حاضر ګام دی. لکه زه، ته، هغه چې دی.
ځکه زیات څه نشم ویلای، ځکه په دغو کلمو کې رغړم را رغړم، چې بېسوادي را څخه تويي شي، بېسوادي مې وسوزي او زه د سوچه غږ
یوه ځانخبري وړانګه او د هستۍ یو ویښ اتم شم.
هر یو د خپلې اګاهۍ –خوداګاهۍ– په اندازه ګام پورته کوي او یوازې دومره کار کولای شي.
هر یو په خپله پوړۍ کې دی او سرنوشت یې دادی، چې خپل څښتن پیدا کړي، ویې ویني، وایې وري او ورباندې خوداګاه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرد که ټیټ شي یا چنار قد ودر بږي، خپل خدای لري، همدغه یې ټول حقیقت دی.
هر فرد د حقیقت په اړه معینه اګاهي ده. دغه اګاهي د «حقیقت د اګاهۍ» معین سیوری دی.
هر څوک حقیقت د خپل خیال د کړکۍ له لارې تجربه کوي، او د خپلې انساني اګاهۍ په اندازه حقیقت په کې ځایېږي، او پراخېږي او غوړیږي.
هر وګړی، خپل موجود حقیقت نمایش ته را باسي.
هر وګړی خپل شته حقیقت لمانځي، او نورو ته د زده کړې، تقلید او رواجولو لپاره وړاندې کوي.
هر څوک خپل حقیقت په سپېڅلې کتیبه او سروده بدلوي او په کتلوي اخلاقو او تمدن د بدلولو لپاره یې د پیروانو ډلې، راهبان، کشیشان او سرکشیشان په دنده ګماري.
موږ د حقیقت د وچو باغچو په چاردیوالۍ کې په بنده ګۍ یاستو. دباندې هم نالیدلي سره، شنه، تور او بې رنګه اورونه دي، چې مقدسې اخلاقي درسنامې یې، د هندسي له شکلو او اندازو ارت او د حساب د کتاب له شمېرو پورته، زورور ټینګ او درانه اورونه ښیي.
خو د کاغذ پر مخ په وچو شویو کلمو کې، د لویو طالعبینانو، د بختور عقل له سنګګ شویو وینو سره سره، هر انسان د خپلې انساني اګاهۍ په سطح حقیقت پېژني او د حقیقت پالنه او نمانځنه کوي.
د هر چا فکر او اګاهي د «کامل فکر او اګاهۍ» معین انعکاس دی.
یوازې خدای تعالی کامل او پوره دی او موږ د اګاهۍ د ستر سمندر هغه واړه واړه څاڅکي یو، چې د خپلو له کنترول وتیو ذهني نفسانیاتو (شهوت، قهر، طمع، تړلتیا، او خودپرستۍ) په جادو کې، «حقیقت پلار» را څخه ورک شو او په ځمکه کې په نیمه شپه، نیمه ورځ واوښتو.
او الهي مینه او کرکه سره نه بېلېدونکې نوک او ووری ګڼو.

د حقیقت ورک اولادونه

خدای تعالی خبر، زه چېرې او حقیقت چېرې!؟
حقیقت بې زمانه دی، خو زما ذهن او ذهني اګاهي زماني دي.
حقیقت بې نومه دی، نوم زما اګاهۍ-انساني اګاهۍ- ورکړی، ځکه په نوم اخیستلو سره مې بې زمانه او بې نومه حقیقت هیر شوی.
حقیقت شته.
حقیقت ژوندی او حاضر دی.
«هغه» شته! خو ما ورک کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه نه یم ورک شوی، خو انساني اګاهي، یوازې ذهني نفسانیاتو ته ښکلي او منلي شیان او سرېیان پېژني او مني او همدا یې بتان دي.

قطره مست

زه- د اګاهۍ فردي وضعیت- د حقیقت هیره زمانه یم.
مور، د اګاهۍ یوه څاڅکي، دومره نېشه او خمار کړي یاستو، چې ټوله دنیا، ټول وګړي راته جاهل او نادان برېښي.
مور، ته خپل ذهني-نفسي حقیقت دښمن، جګړه او برخلیکپاڼه جوړه کړې.
زه د بت شوي حقیقت په خاطر توري وهم.
ما د ختو، لرګو، مسو، برنزو، طلاو، الماسو او
ذهني خدایګوټو- بتانو په خاطر وژنې کړي. قتل د بتپالنې زور ښیي.
اخ! قتل دې ومري! که قتل ونه کړو، څومره ژر به څښتن تعالی سره خپل شو!
د کلام او غږ مسافر ځي او راځي او مور له زړو زړو بتانو خلاصوي.
اوس خاورین، ډبرین او مسین بتان نه نمانځو؛ خو ذهن ته منلی د حقیقت سیوری، اوس په باور-اخلاقو بدل شوی.
د ماشومانو لخوا له خاورو شګو د سړو، خیرو او کورګیو جوړولو او بیر ته ړنګولو ته په کتو سره، له خاورو او شګو جوړ بتان را ته دروغجن وختل؛ خو اوس بت دننه ولاړ دی.
بت هماغه د حقیقت وچه وینه ده. هماغه لومړنی شپون قهرمان، چې د ټولې رمې غلاوې، شرمونه، او ظلمونه یې د خپلې وینې په بیعه اخستې.
د حقیقت هماغه اپلاتوني سیوری بت شوی.
دغه سیوري ذهن خپل کړی.
د حقیقت سیوری باور شوی، اخلاق د هغه د وژل شوي غږ مړه وینه ده.
د کابل سین ته «څمڅه مست» وایي؛ خو دغه سین زما لپاره خپله هېنداره ده. زه د اګاهۍ په یوه قدیمي څاڅکي مست شوی یم او دنیا په خپلو چیغو وژنم:
«ما حقیقت راوړی. زه د حقیقت سوداګر یم. زه حقیقت را استولی یم...
لر له ما آزاد شئ!
بل ګام په مخکې دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پر ژوند مينې يم.
زه هغه يم، چې اوسم.»

نهه ويشتم ګام

«زه رڼا يم. هغه نور چې ستا دننه پرک وهي. هغه نور چې ټوله دنيا يې رڼا کړې. ټول څېزونه، ټول وجودونه، ټول کائنات له ما را تو کېږي.»

«زه هغه غږ يم؛ هغه ستا دننه کلام. هغه غږ په ټوله دنيا کې تيت دی او ټول کېهانونه ژوندي ساتي.»

«نو» مو ووت د کاغذي حقيقت په دفاع کې

زه ددغه «تاريخي حقيقت» مخالفان يا په ژبه، يا په لاس، يا په ولچک او زولانه، يا په پانسي او د برقي وژنې په اتومات څوکۍ باندې اصلاح کوم!
که په اخلاقي کتاب او د اخلاقي معلم په فشار نه شوه؛ بيا يې وژنم او په ټوله ځمکه باندې، د اخلاقو د طومار مرخېړي او ثوابي خرما کرم.
«زه» کاغذي حقيقت په خوراک او څښاک بدلوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاغذي حقیقت د ټول نسل سرنوشت ګرځوم.
موږ د افلاطون د فلسفي سمڅې سړیان یاستو. موږ د لمر تت سیوری لیدلی او د یوه تیاره او تت سیوري په نامه، لښکرې جوړو، وینې بهو، او د ځمکې له مخ څخه د ژوند رنګین فصل ریبو!!!
«څومره تفاوت دی په انسان کې د معنا په لحاظ...»
خدای تعالی ژوند پیدا کوي، ژوند آزاد خوشې کوي، ژوند پالي، لویوي، ژوند د ځان په لور ور بولي!
خو زه ژوند وژنم.
زه ژوند د اخلاقو محکمې ته را کاږم.
زه ژوند په ناروا او روا باندې وېشم.
زه ژوند د ذهن مریی ګرځوم.
زه د ژوند په غوږو کې اخلاقي ګوشوارې اچوم.
ژوند ته کالي جوړوم. ژوند ته ټرافیکي لوحې او لارښوونې ودروم.
زه ژوند ته اخلاقي نظامنامې جوړوم. زه ژوند ته قوانین جوړوم.
ژوند مکتب ته اچوم. ژوند ته خدایي رحم او قهر ور زده کوم.
زه ژوند باسواده څښتن ته ور روانه وم.
زه د ژوند مخې ته له تورې او توپ سره ودرېږم، چې زما د ذهني حقیقت - د اپلاتوني سوړې د یوه سیوري - غلامي، بنده ګي او سربازي ومني.
زه لوی او ناتمامه حقیقت، د حقیقت په زړو او نویو سیوریو کې را کلابندوم. زه کاغذي حقیقت په معبد او په زیارت او آسماني خونو کې محفظوم.
داسې «زه» خپل زړه او روح د ذهني خوښیو لپاره لیلام ته را وېستلي.
زه د «قدرت او شهرت» په معنوي سرطان اخته یم.
دا معنوي سرطان دی، چې نه د غاښو د ډاکتر په امبور راوځي، نه د روانشناس او هپېنوتراپ په جادوګریو او نه هم د زړو کبرونو د خاورو وس ورباندې رسېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشره دا سره زر دي!؟

د شلمې پېړۍ په وروستيو ورځو شپو کې، د ژوند سېلاب او توپان په مخه کړم او آن تر پېښوره پورې ورسېدم.
يو مهال ماښام وه، زه په «نوې اډه» کې روان وم، چې ناڅاپه يو پېښوری پښتون مخې ته را ولوېد:
«مشره دا سره زر دي؟»
ما ټکان وخوړ، ځکه خلکو د پېښور د پوليسو ډېرې کيسې را ته کړې وې! خو دغه ړېره خرېلي خوله را ته جينګه نيولې وه او زما ځواب او عکس العمل ته يې سخت زړه تنګ ؤ!
د هغه په ګرميو او بازاري خيرو سوځولي ورغوي کې، سره سکه ځلېده. سکه مې وپېژندله:
«نه! دا پاکستانی روپۍ ده!»
هغه مې لکه پيرى له مخې والوت او ما هم ځان ليني بس ته ور برابر کړ، چې ځان فيز تري کې، د پلار خورزې او د هغې د منځوي زوى زما همزولي، ډګروال عنايت الله خان کور ته ورسوم.
اوس نو د بس په سېټ کې ناست يم. پوليسو هم نه يم ودرولی، غلو هم نه يم شکولای؛ خو زړه ته را ولوېدل، چې هغه انسان ورور غوښتل ما غوندې تازه ورغلي «کابلي» او «مهاجر» باندې پاکستانی روپۍ، د سرو زرو په قيمت تېره کړي!
خندا راغله، درد هم راغی، خو ښه و، ښېراو ته مې زړه ونه شو.
زه ډارن دی. د حقيقت شخصي، او فردي او عملي تجربه نشي کولای!
زه په حقيقت پسې د وتلو نه دی.
زه ته انساني اګاهی جوړ کړی د ژوند فصل حقيقت شوی.
زه په خپل مخلوق حقيقت کې نمانځنې کوي او د قربانۍ مراسم ادا کوي.
اوس زړه ته را لوېږي، چې خدای خبر د معنويت پيريانو به، د حقيقت سيوري، پر موږ څو څو ځله، د «سرو زرو حقيقت» په نامه خرڅ کړي او تاوان کړي وي؟
غمي لا پاتې دي، پاتې به په بله را سپړو!
که خدای تعالی غوښتې وه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیرشم ګام

«عشق هر څه دی. بې له هغه هېڅ نشته، زه عشق یم او عشق زما «خپل» دی، زه پر ژوند مین یم، زه هغه یم، چې اوسم.»

د کاغذي حقیقت نمانځنه

مور حقیقت په خپله ژبه بدل کړی- ښه ده ووایو: پخپله ژبه اړولی.
مور حقیقت ټوټه کړي لکه دغه پنځه توري «ح ق ی ق ت»!
مور حقیقت کاغذي کړی.
حافظه په کاغذي حقیقت مینه ده. له هغه سره یې نکاح کړې، له هغه بچي او لونې راوړي.
دغه له بدویو معصومي لونې او اشراف زامن، له ښکاره او پټو ناروغیو د معافیت په تصدیقپاڼو باندې قوموته، ښارونه، کلي، هیوادونه، ملتونه او نژادونه را نیسي؛ ځکه نو په ژوند او مړینه یې خزانو او زیارتونو ته د سرو او سپینو قافلې را رواني وي. (مور یو د قارون نوم اور بدلې! ښایي قارون ژوندی وي، قارون زمور خپل وي، او قارون دننه را په کې پټ وي.؟)
او دغه حقیقت تر هغو پاکستاني زراعتي چرګانو ډېر غیر طبیعي دی، چې مور په هغو باندې، په ارزانه طریقه سره، د ودونو او مېلمستیاو بار اوچتوو!
حقیقت په لومړي او اصلي او ژوندي وضعیت کې دی.
ځکه حقیقت بې ژونده نه کېږي.
حقیقت فقط همدا شېبه حاضر حقیقت دی.

زما سوې کو کارې!

لویه خدایه!
قلم مې د ژوند سندرغاړی کړې.
دغه پر وجودي هسته (اروا) را چاپېر د ذهن، حواسو، عواطفو، غرایزو او روان کالبونه؛ ټول د ژوند په خدمت کې کړې!

(c) ketabton

دا اجمل او دا يې د ژوند پاک لمنې ملګرې: ټوله دنيا چې يو ځای شي، دغې خور ته خوښي را ستنولای شي؟؟؟ د پېښې موقعيت د کنړ د پيچ دره. ښه ده له دې انځور سره په دمې نيولو، يو ځل بيا د ژوند او ژوندو او د ژوندي حقيقت په احترام ودرېږو او د ټولو انقلاب، ايډيالوجۍ او بل بدلولو دوزخ ځپلو څخه بخښنه وغواړو او دغو ټولو قربانيو ته د درنښت سرونه ټيټ کړو.

له ما يو ځيرې ګريوان عاشق خدمتګار جوړ کړې.

لويه خدايه!

ته مې ذهن، حواس، شعور، روان...ټول وجود د حقيقت په سپين اور کې سپينه ډيوه کړې.

ته مې ورته سندرماره شپېلۍ کړې،

ته مې دومره له ځان- من- څخه تش کړې، چې يوازې حقيقت پاتې شي.

ته مې دومره چوپ او ساکت کړې، چې يوازې حقيقت واوربدل شي.

ته مې دومره بې قدرته او بې شهرته کړې، چې يوازې د مشهور حقيقت قدرت وليدل شي.

لويه خدايه!

ته مې په ټول ژوند او ټولو ژوندو ور ميېن کړې.

ته مې په يوه يوه ژوند کې،

ته مې په ټول ژوندانه کې،

د حقيقت په شاهدۍ را وينښ او را زړور کړې.

لويه خدايه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې د ټول ژوند له تنوع او له عطرو ډک کړې.
لويه خدايه!
ته د هر ژوند او هر ژوندي د ښېرې په ګاڼه کې خپله ننداره را باندې وکړې.
ته د ژوندۍ کلمې ناچاپه تصوير راباندې ووينې! ته مې د ژوندۍ کلمې هېنداره او دريځه کړې.
لويه خدايه!
ته مې د ټولو ژوندو،
د ټولو تفاوتونو
د منلو، پوهېدلو او درناوي کولو په اندازه زړه را لوی او بيباکه کړې.
لويه خدايه!
ته مې د ټولې پوهې په لور پرانستې ولرې.
ټوله پوهه له تا سره ده،
او ټول دا بېليونونه ارواوې، وجودونه، انسانان، بنيادمان دي،
چې په تورو، سپينو، ژېړو او سرو رنګونو- نژادونو،
دوه درې زره ژبو،
لسګونو مکتبونو- مذهبونو کې ستا په لور مزل وهي.
او هر يو ستا په لور مزل وهي؛ ځکه ټول زړونه ستا د مينې له رنګه نقاشي شوي.

لېږ.فپل ګريوانه ته سرور کښته کړو!

آه، وخت څومره تېر شو؛ خو زه د «د بل بدلولو دوزخ» له کاره نه يم خلاص شوی!
راځئ د غرږ په سپينه لمبه کې، د بل د بدلولو دوزخ ذهن، اوبه کړو!
نو لويه خدايه!
د ژوند او ژوندو خدمت مې مسلک کړې، مسلک کړې، مسلک کړې...
بل ګام ته به يوه دمه ونيسو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یودپرشم ګام

«هر څه باید ستا له نېښ وهلو په آمان وي. خو تل د خپل زړه د ننه هغه عشق ولره، چي خدای تعالی يې د خپل هر مخلوق لپاره لري، هغه وخت هغوی ته هېڅ زیان نشي رسېدلای. د خپلو همنوعانو او نورو مخلوقاتو حرمت وساته؛ د زړه له تله.»

پنځوسمه لسيزه وه، چي له يوې خوا د اکتوبر د مادي مساوات سور شمال او له بلې خوا د دويمې نړيوالې جګړې په پايله کې، په غربت او تحقير ځپلې اسيا او افريقا کې، د ملتپالنې را پارېدلي هيجانات، او له بلې خوا له مصر څخه راپورته شوي د مکتبي دينپالنې فکرونه او سياسي ايډيالوجي په افغانستان را چاپېر شول او د جګړن قوم د ځوان نسل ذهن او حواس يي چا د «کور، ډوډۍ، کالي»، چا د«تاريخي عظمت او شرافت» او چا هم د «دنيا او مافيها رستګاري» په شعارونو سره فتحه کړل.

څه به پېښ شوي وای، که هغه لومړني لاس، چي د بل بدلولو لپاره يې په لومړي ځل ماشه را ښکله، ډډه کړې وای. خپل سياسي مسلک او باور يې پرې ايښی وای، او ددغو سپيڅلو لاسونو په څېر تڼاکي تڼاکي زاړه شوي وای، اوس به زموږ کورونه او کلي پر ژوندو ډک وه، نه پر هديرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مهال د ماشومتوب له سپین جنته د «لویی» دوزخ ته په کډه کولو وم. هغه مهال زما سپین او بې طرفه ذهن، حواس، او سپین سترګی زړه، د پلار په امر او د سوتې په زور، د اخلاقو په چهارچوکاټ کې، د ماشومتوب له ساده بې پروایۍ او بېباکی څخه، د تعلیم انضباطي چوکاټ ته په انتقال کې وو.
هغه مهال د زمانو کوډو را ایسار کړي او خوبولي ولس کور کور، لس دولس بچیان راوړل. بچیان څه د شړوبو په ویټامینو، څه د پیر او ملا په تعویذونو را لوېدل او د چا چې ژوند قسمت نه وه، سپین سپین ماشومان د کبر خاورینو کور ګیو کې کرل کېدل، چې په خپلو تقدیري جنتونو، برزخونو او دوزخونو کې بیا بیا را شنه شي.
لکه تر وښو لاندې اوبه، همداسې په خپه کې، د مادي، اجتماعي او کلتوري فقر په کړلیچو او ګرنګونو کې سترې او پکو څوانان، د ایډیالوجیکو بیرغونو آرمانګرو صفونو ته ورلوېدل. ښه استاذی ته رسېدلي ایډیالوجیک جنګیالي نطاقان، ددغو بیرغونو تر سیوریو لاندې، د ژبې په جادو سره، د فیلسوفانو او «ناجیانو» په کاغذ ضبط شوي الهامات او آرماني ایتوپیا ګانې تفسیرولې. او د ایډیالوجۍ د واکسین په سره ټېبه اخته شنه زلمیان، د ماهرو نطاقانو، د ویناوو له هیاهو سره اوښتل را اوښتل.
بله ورځ چې له ښوونځي کور ته را ورسېدم، پلار راغلی وه! په لومړي ځل وه، چې پلار د هفتې د رسمیاتو په یوه ورځ کې، کلي ته راغلی وه! ډوډۍ مې لا له ستوني تېره شوې نه وه، چې آبا وویل: «انوره! ډوډۍ دې ژر خلاصه کړه، کابل ته ولاړ شه، د یوسف احوال راوړه!»
خدای خبر لاسونه مې په لمنه، که د شکور په څنډه او که بل شي پاک کړل. آبو جامې را ته ایښې وې. دادی اوس زه د استاذ ویس الدین سرویس موټر ته ور پورته شوی یم. اوس مې سترګې سیخې نیولې دي، چې څه وخت به د سیلو د ژړې او لوړې ودانۍ په لوړ برج لګیږي.
او بیا به دغه داودخاني شعار لولم:
«ژوندی دې وي افغانستان
تـــل دې وي جمهوریت»

څو روپۍ په بازار پور کړه، فیل زوی په کابل لوی کړه!

زما پلار سر کاتب محمد اکبر امرخېل غوښتل، چې مشر زوی یې اول نمره شي. اول نمره له مکتبه خلاص او په جګو سترګو د کانکور له آزموینې تېر شي. زوی یې د طب یا انجنیري یا زراعت فاکولته کې داخل شي!
واه واه که د امریکې یا جرمني یا فرانسې په بورس ولاړ شي او بله ورځ ډاکتر یا انجنیر وطن ته را ستون شي او نیکه «خزاندار عیسی خان» او غور نیکه، ملک «نظامو» د شملې نوم بیا را تازه او د اکبرخان شمله ورجګه کړي.
لړ به دمه شو، یو غړپ د اوبو یا چای به وکړو؛ ګوندې که تازه تازه ګامونه واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل بدلولو د
دوزخ د لومړي
دور په پېل کې،
زه نېږدې ددغو
ماشومانو په عمر
وم. زما د همزولي
نسل ونه، د انقلاب
په دوزخي اور کې
لغړه شوه. زموږ
يوازنۍ کار مينه ګر
کېدل دي.

دوه دیرشم ګام

«ای بشره! ته خپل سرنوشت ته
وګوره! ته د باد په وړاندې یوه
شمعه یې...»

زما بیا له ښوونځي څخه توبه وه! «ابو» به خپل ترورزي ته په لاس ورکړم، چې د مکتب چپړاسیانو ته مې تسلیم کړي!
زما د مور ترورزی عزیزالله ماما، چې د ټولو خولو توېولو او تنباکو لاسونو اجر به يې يو شينكى «شړومبې» او نيمه د باقولو او غنمو ګډوله ډوډۍ وه، لنبته راپسې پورته کړه:
«اورمېږ دې مات شه! مکتب خنګه نه وايې!؟ د ما او د «رفيق» ماما حال دې نه ګورې! که مکتب مو وېلای وای، اوس به «اکبرجان» غوندې چېرته مامور سر مامور وای. اوس به مو هر ځای او په هر چا امر چلېدلای...ته بل ځل له مکتبه را وتښته چې زه دې پوستکی له وښو در ډکوم که نه؟»

مکتبونه د «مکتبونو» په لمبو کې

معارف د ايډيالوجي په واکسين اخته شوی وه. دا واکسين ډېر خوړ وه؛ ځکه نو چا د لينين فارسي شوې بيوګرافي په ګنډه کې پټوله، چا د دين د احيا لپاره له مصره را صادرې شوې نوې سياسي سيپارې په ګوښه او په تيارو کې، لوستلې او ضبطولې او په پټه په مکتبيانو باندې وېشلې او چا د امېر کروړ په نامه شعر باندې بربټ تاوول.
له دې وضعيت سره د هغو بزګرانو بچيان، چې شاهي قانون ښوونځي کې زده کړه ورباندې فرض کړې وه، د شاهي او خانداني نظام پرضد په مظاهرو او لاريونونو شول. نور پټ او ښکاره ګوندونه هم لاريونونو او مظاهرو ته راووتل. پټې تپانچې او چړې هم د ځوانانو، په تېره بيا پوهنتون او پوليتخنيک محصلانو مينځ کې رواج شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا د بزګرو او کرګرو دکتاتورۍ په سیوري کې خلکو ته د ځمکې، کور، ډوډۍ او جامو د مساوات زیرې ورکاوه، او چا ځمکني برجونه ورانول او نقش او نګار بیرغونه یې سوځول، چې که د وعده شویو روا شرابو او ګلمخو تصوري «ایتوپیا» بنده دروازه خلاصه شي.
هې هې! د ډوډۍ شعارونه هم ولاړل!، د ژغورنې او خلاصون لوظونه هم ولاړل!! دا دومره د بل د بدلولو له اوره ډک ګلخېره ګلخېره ځوانان هم ولاړل!!!
اه، کابل ته د راتللو کیسه پاتې شوه!
زه کابل ته ورسېدم. له کوتې سنګي په منډه د ژبړې سیلو مخې ته په نښه کړې نمره یې کوڅه ته ور تاو شوم. که ګورم، چې زما د تره، جګړن محمد یوسف پیلوټ کرایي کور مخې ته عسکري رنګې والګا ولاړه ده! کور ته چې ننوتم، پیلوټ ټولو معاون صاحب بوله.
اخر روسي جټ الوتکو او زغروالو ټانکونو کار کړی وه. نور نه د داود خان وهم د چا په زړه کې پاتې وه، نه یې د جمهوریت شعار چلېده، نه یې د سردارۍ دبدبه چې په خپل ملي غورځنګ سره د لوی افغانستان تعهد پوره کړي!

دا سره، شنه او سپین فوني بیرغونه

اعلان د مساوات شوی وه. د بزګرانو په دسترخوان کې د غنمینې ډوډۍ پیدا کېدلو لپاره، انقلابي فرمانونه لکه سرې ګولۍ، داسې په کلیوالو خانانو، ملکانو، فیوډالانو را اوربدل. د واده لپاره یوازې د دوو ځوانانو موافقه په کاره وه؛ نور کار دولتي قاضیانو بې رشوته ترسره کاوه.
نور نر ځوک وه، چې له چا د سود ګټه وغواړي! زما پلار له کلي بره، په قول کې ځمکه ګرو کړې وه. له ځوانو انقلابي افسرانو او معلمانو د جوړې «انقلابي شورا» له فرمان سره سم، پلار د ګروې ګټه او پیسې هېرې کړې. خو د ګرو شوې ځمکې خاوند پیسې راوړې او د پلار په جیب کې یې پخپله اراده ور کښېښودې:
«مدیر صاحب زه خپله غاړه نشم بندولای، دا پر ما حرامې دي، پیسې دې واخله!»

(c) ketabton.com: The Digital Library

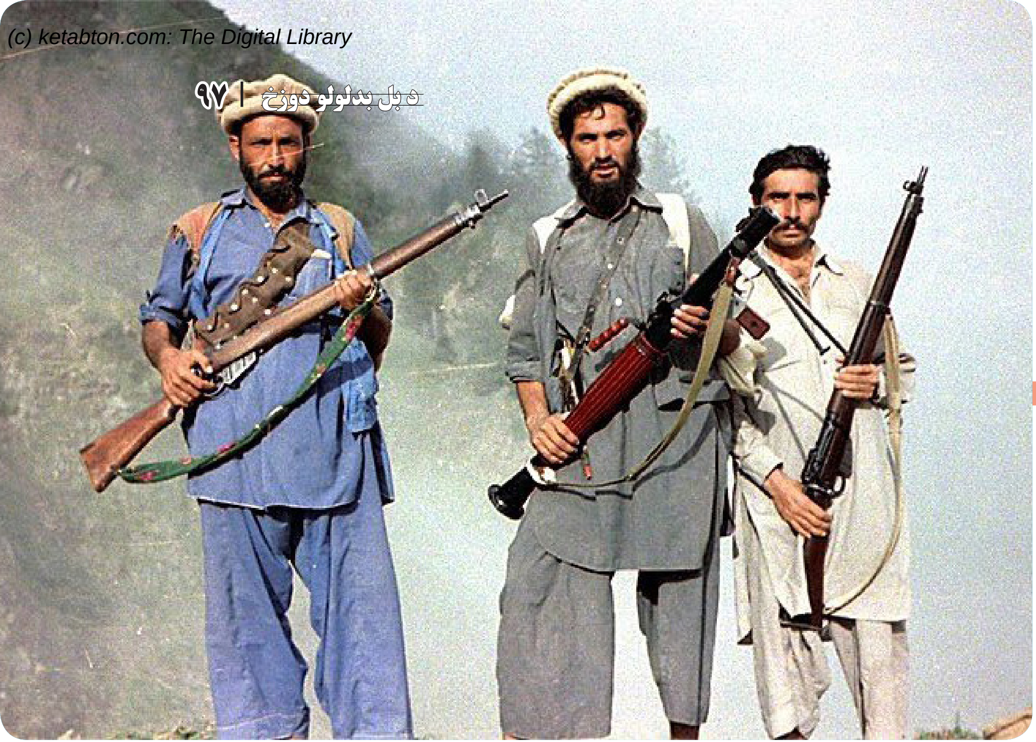

دري دېرشم ګام

«د تلپاتې نیکمرغی سرچینه، په ټولو کې د ځان لیدل دي.»

پلار بامیانو ته ښاروال ولاړ. خو مباشت دوې به یې تېرې نه وې، چې د ښاروالی دبدبه یې پرېښوه او ځانته یې کابل کې، د ټیټې رتبې یو ملکي بست موافقه واخسته. هغه خپل لمونځونه کول، توبې یې وښکلې او د پاچاهی راتګ ته یې لارې څارلې!
خو ما ځانته بله دنیا جوړوله. زه ځوانی ته شوق نیولی وم. په پټه به مې په مخ د پلار د ږېرې خرېلو زړې پلې را کشولې، چې بر بېت ژر راووځي او زه هم خلکو ته د بیانیې ورکولو–هغوی پوهولو، شم... اوس به زه او زما نور همزولي؛ لکه بسم الله، سیداجان، د شیرین زوی انور او نور چې اوس یې نومونه یاد ته نه راځي؛ په مکتب پهره ګرځېدو؛ خو خبره بل شی شوه!
بزګران غرو ته شول. خانان او ملکان او خانداني ملایان یو خوا، بل خوا له نظره لېرې شول.
ورځ د انقلابي شورا د فرمانونو د اجرا کېدلو وه او شپه به کله یوه ګوښه کې، کله بله ګوشه کې، له مکتبه اورونه او دودونه پورته شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې وخت کې د «ارتجاع، امپریالیزم، فیوډالیزم او اشرارو...» اصطلاحات د رسمیاتو په ژبه کې شامل شول. د ګوند او خلکو رهبر وویل:
«غویی مو حلال کړی، یوازې وروستی ساه یې پاتې ده.»
دې سره مبارزو معلمانو کلاشینکفونه او پیښې ماشینګنې غاړو ته واچول، چې د خان او د بزګر تر مینځ د ځمکې او اوبو مساوي ویش پاتې کار ژر تکمیل کړي.
مېدان درې خپلو سرو او سپینو بچو باندې خاموشې چیغې وهلې، چې هر څه ښه دي. هر څه خدایي دي. هر څوک پوه شه او کار یې پوه شه!
د افغانستان د هرې بلې درې او مېرې په شان، د میدان درې چیغې دومره چوپې وې، چې حتا د یوه بچي خوب یې حرام نه شي. اخر جګړه خو له خولې پېلېږي، ځکه ژوند او طبعیت په چوپه خوله سوله را باندې تنفس کوله، خو دا چوپتیا د ګرم راغلو ځوانانو له انقلابي فکرونو–باورونو سره په مقابله کې وه.
حالات اوښتي وه. نور چا په سره کمیس او سره نښان سره خان، ملک، او ملا او خانزاده یا ملکزاده، یا ملازاده ګانو ته زور نه شو ښوولای.
میدان ذکرالله شهید لیسه یې په روسي ټې پنجاو دو ټانک ساتله. زموږ لغمانوال سرمعلم چې دلته یې «ګنډېری» نوموم، له یوولس ډزي سه صد سه بورد سره مکتب ته ته او راته.
بله ورځ ټانک له لیسې ووت. په شپه یې خلک راغلل، چپړاسیان یې وتړل او له سپینو مرمرو جوړه لیسه یې، د تیلو په زور سره لمبه کړه او موږ له لیسې خلاص شو. نور د کابل شوم.
داسې ورو ورو ښارونه ځوانو معلمانو په خپل زور ټینګ کړل او کلي د هغو جنګیالو بزګرانو شول، چې د پدري ملایانو په فتوا سره یې، د خوراک، پوښاک او هستوګنې د رسمي وېش له فرمانونو څخه خوا ګرځولې وه.

یوه هفته کابل ته را کډه کېدل

پلار په موږ پسې کلي ته راغی. وېل یې هزاره را پورته شوي او مخ په میدان روان دي. ارباب فتح یې قومندان دی او موږ باید سر او عزت خوندي کړو؛ اوس له کلي وځو.
له دې سره موږ د خزاندار عیسی خان له پخې برجورې کلا– صرف د یوې هفتې لپاره– کابل ته را کډه شو؛ خو خبر نه چې کابل به د موږ شپاړس اوولس کلنو هلکانو د سر وېښتان را سپین کړي!؟
دلته به یو څه د بل بدلولو له اورونو دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

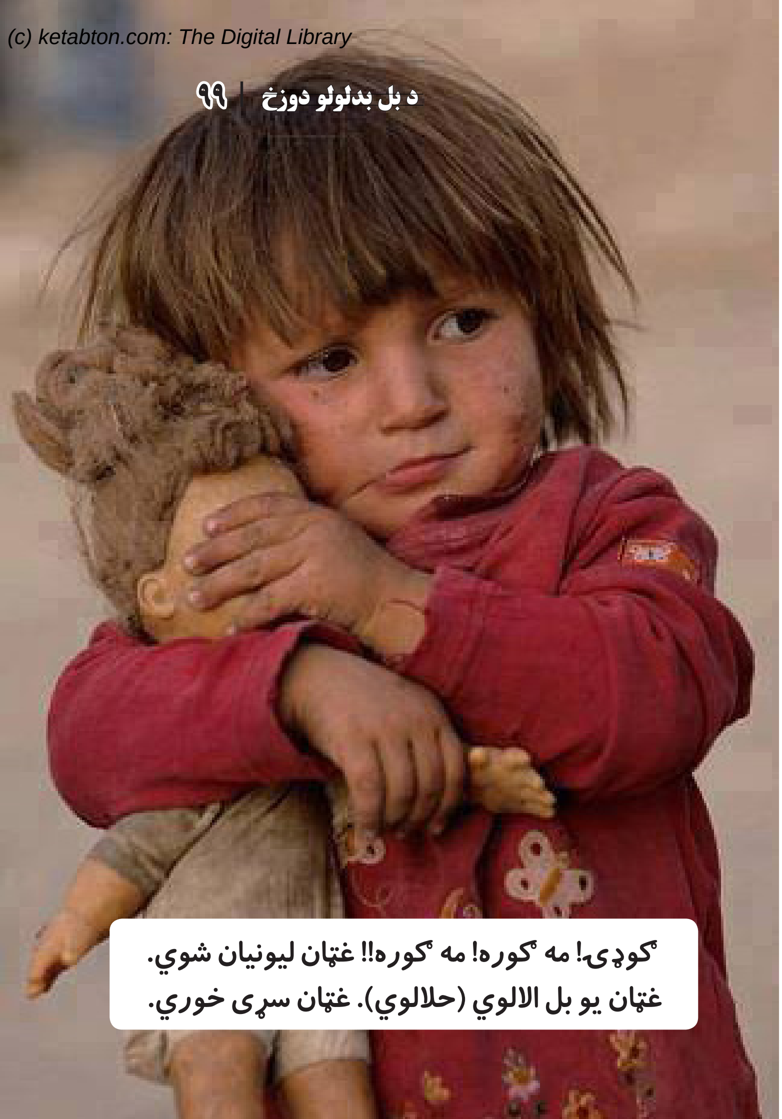

گوډۍ! مه گوره! مه گوره!! غټان ليونيان شوي.
غټان يو بل الالوي (حلالوي). غټان سړی خوري.

څلوردېرشم گام

«پرون ولاړه، په سبا باور نشي کېدای، شېبه وموه، چې تېرېږي.»
خواجه عبدالله انصاری.

هفته که قرن؟

لس، دولس کاله د يو بل بدلولو اورونه بل وه؛ خو دومره مو جسمونه، حواس، عواطف، ذهنونه، روانونه او ارواوې را وسوځېدې، چې اوس هر يو له قرن قرن غم او رنځ سره ولاړ يو؛ خو د بل بدلولو عادت مو لا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم ذهن، حواسو، دريځ او زړه ته کولپونه را اچولي.
دغه اور دومره وخوټولو، دومره يې واېشولو، دومره يې سره او شنه او تور کړو، دومره يې مات ګوډ او کاږه واږه کړو؛ چې اوس هر يو د معيوبو او سوځېدلو احساساتو، عواطفو، افکارو لوی ديوان په قهر او غوسې سره چيغې وهو او له فردي مسووليتونو غاړه غړو.
له مور، هر يوه، کتاب جوړ دی، دفتر جوړ دی، داستان او رومان جوړ دی.
دلته تراجيدی له سره کر کړی.
دلته د جنګ ناروا خدايانو بيا بيا د خپل ډول بنده ګي دود کړې او انسان يې د انسان د آزادی، ژوند او ګټو پرضد جنګولی.

دا مړه دلايل

دلته انسان وسيله ګرځېدلی.
دلته انسان توره، ټوپک، بم، ټانک او طياره ګرځېدلی.
دلته انسان سور اور شوی او ددې اور منبع فقط دود شوي فکرونه، اندونه، اخلاق او رواجونه وه او دي.
فکر، باور، اند او اخلاق د دليل په غلاف کې پټ دي او د دليل ترياک هر ساده وګړی نيشه کوي او تسليموي.
هغه مهال داسې وه: هرې غاړې خپل دلايل د عوامو د قناعت لپاره، د ذهنيت سازی د ماشينونو له لارې، د خلکو په ستر ګو او غوږونو ورمنډل.
خو دلايل مړه دي، بې ژونده دي.
دې مينځ کې چا د کار ګري ورورولی په نامه او چا د ديني او فرهنګي ورورولی په نامه، او چا هم د څه شي او څه شي په نامه، دلته تورې او ټوپک ووېشل. او ټوپک د شرافت نښه شو. وژل د ثواب ګټلو نغد نوټونه شول.

زمور د بې مسووليتی ناروغي

زمور د غوږنو او زړونو سوداګرو ټوپک او توپونه، راکټونه او الوتکې، بمونه او ځانختمولو واسکټونه را برابر او را په غاړه کړل؛
خو ډز له خپل سرې شوی.
نښه خپل سرې نيولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاړه خپل سړي کش کړې.
او ذهنونه-ښايي زړونه هم- لاهم د غچ له نه افشا شويو ليستونو ډک پک د تازه غچ لپاره موقع ګوري.
د وژلو لپاره يو يو نوم موږ غوره کړی.
ضرورت، دليل او روايښت يې موږ جوړ کړی او موږ تصديق کړی.
يو تازه، بې جوړې انسان موږ له ښنو غورځولی.
موږ خښ کړی، موږ د شهيد بيرغ ور باندې رپولې.
موږ يې غم نيولی، موږ يې يتيم ته د پلار غچ ور زده کړی.
داسې د دوه درې ميليونه مړو نومونه موږ کښلي او پټ ليستونه مو لا ذهن او زړه کې په پوره حرص سره ساتلي!
او ددغه دوزخي جنګ کيسه لا روانه ده!
د ما مشر ماما، د شاهي دورې ژاندارمه پوليس، ضابط محمد علي به د ځوانو ټانکستانو او پيلوټانو د انقلاب په وختونو کې وېل: کار کار دی خارجيانو دی: «پسونه!» يې شنه او سره او ژېړ رنګ کړي، او يو بل سره په جنګ خوشې کړي!
دې خبرې سره يوه لنډه ساه واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه دېرشم ګام

«هرڅوک په خپل ځای کې او له خپلې پوهې سره په مطابقت کې دي.»

پوهه، واک، آزادي

دا هغه الهي صفات دي، چې ځانخبري اروا يې ځلولای شي. هغه ښه پوهېږي، دقيق پوهېږي، او په هرڅه؛ تر ټولو کامل پوهېږي!
نو سرنوشت مو ښکلی دی. ځکه بل کار نشته؛ «حقيقت» کامل دی. ښه کار، رښتينی خدمت د حقيقت ځلول دي، په وينا کې، په فکر کې، په دريځ او په عمل کې.
د کامل حقيقت په هستي کې هيڅ کار ته–ولو که د بل اصلاح کول هم وي– ځای او اړتيا نشته.
ځکه چې کامل «کامل» دی.
وچ به سين ته څرنګه اوبه ورکړي!؟

هينداره د حقيقت جنګ ته راوتلې

له تيلو، يا غازو، يا د اوبو، باد او لمرينې برېښنا غوښتن سولرونه به څرنګه لمر ته رڼا ورکړي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې انځور ته په دقت
ګورو: د بل بدلول-اصلاح
کول- دوزخ نه دي؛ نو څه
دي؟؟؟
دلته بيا هم زه له هر هغه ورور
انسان او انساني خور څخه
په ټول ځان عذر غواړم، که
دلته راغلې اندونه، نظرونه د
خپل فکر، باور او دريځ خلاف
انګيري.
باور وکړئ، موږ ټول دوزخ
سوي يو. موږ ټول د غږ او رڼا
په ستر سمندر کې د لامبلو او
معنوي غسل تازه کولو وږي
او تږي يو.

سيند او لمر، غر او جهان، او آسمانونه او هستي او نيستي پوره دي. دا د ستر کيهان لاسونه او پښې، ستر ګې او غوږونه، مغزونه او اعصاب دي.
له مادي-زماني فکټورونو جوړ انسانان، چې ذهني اګاهي يې د څلورو عناصرو له ويتامينو او پروتينو را شنه شوې، د «کامل حقيقت»
وړوکې شوې څېرې او سيورې پر موږ کې بت شوي ودروي!
دغه وړوکی په خپل فکر، دليل، حکم او فيصلو سره فقط د حقيقت جنګ ته راوتلی.
دغه وړوکی کيهان تر هغو، چې د خپل کوچنيوالي حقيقت تجربه نه کړي، د لوی پر مخ يې لارې بندې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کامل نه فضا ده، چې ډکه شي، نه زمانه ده، چې څوک يې انتظار شي، او نه شکل او ماده ده، چې تر لاسه او اشغال شي.
کامل فقط شته. هغه کامل دی، او بل هېڅ کار نه لري، پرته له ميني کولو.
هغه فقط مينه کوي. او موږ لومړي درجه سوي به څوک له هغه کامل حقيقت څخه لېرې وغورځوي!
ټول تبعيد، ټوله فاصله او ټول ټيټوالی يا لوړوالی، فقط انساني اګاهی جوړ کړی.
موږ د حقيقت باران مست کړي يو.
موږ څمڅه مست سيندونه يو.
موږ د حقيقت يو تت تصور ځانپاله کړي يو.
موږ ځانپالنه د حقيقتپالنې په نوم زورورو مانيفستونو او کتيبو کې، نسلونه نسلونه محفوظه ساتلې.

يو پټی رشقه يې وفوره ته يې لا مېره بولې!

د ايډيالوجی بلا، انسان د خدايي سولې، آرامتيا او بسياينې له مورنۍ غېږې تښتولی او د شر جغرافيې کې ايسار کړی.
د بل بدلولو فکر، باور او دريځ هغه لومړنی سپين او خدايي انسان قاتل کړی. انسان يې انسان ته اور کړی. او لګيا دی، چې د ژوند په رشقه نور هم ورمېږ وکړي او لم واچوي!
خدايي انسان، له ژوند او هر ژوندي سره يو ځای د الهي شکر نغمه غږوي؛
خو ذهني شوی او ذهني اشتهاګانو په مخه کړی انسان، د «قدرت او شهرت» په لوړه اخته شوی.
د انسان جګړه په خبره پېلېږي،
خبره ذهن کې توليدېږي،
او ذهن په مادي حواسو حقيقت پېژني
او د خپلې پېژندنې تجربه د فکر، باور، اخلاقو او رسم او رواجونو په اساسي تومنه بدلوي.
ځکه نو انسان د ځان قرباني دی.
انسان خپلو مادي–ذهني استعدادونو خراب کړی.
انسان د ځان په زيارت مينجاور شوی.
آه، ځار مو له حوصلې او شريفو زړونو شم؛ لږ را څخه دمه شئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ د پرشم ګام

«ټول د خدای تعالی په لور په سفر کې دي.»

موږ باید واقعي او ناواقعي سره جلا کړو.
یوازې خدای تعالی واقعي دی.
واقعي ته له ورتللو څخه پرته بل هدف نشته.
نو هره لاره پر هغه ور روانه ده.
خو د قدرت او شهرت لوره، آزادي خوري.
دغه لوره جنګي ذهن، جنګي افکار-باورونه او دریځونه زده کوي!
بیا یې په طریقه او روش بدلوي!
بیا یې په آرامه او په شخړه ترویجوي
او د مرګ تر شېبې پورې آزاد ژوند تر قضاوت لاندې نیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قدرت او شهرت لوږه، زړه او پخوانۍ لوږه ده. دغه لوږه هغه وخت خطرناکه ده، چې فکر-باور، اخلاق او رواج يې بهانه وګرځي. اندېښنه شته، چې په دومره اورونو بار کلمې يو دم را چپه نشي! بس څه چې خدای تعالی غوښتي وي. څه چې خدای تعالی غوښتي وي، وړاندې به خپل انسان تل ته سر ور ښکاره کړو:

مکتبونه د ایډیالوجیو په رنګینو لمبو کې

معارف د ایډیالوجۍ په واکسین اخته شوی وه. (درې څلور لسیزې شټ ته پاتې خاطرې يو ځل بیا راویښوم) دا واکسين ډېر خوږ وه؛ ځکه نو چا د لينين فارسي شوی کتاب په ګنډه کې پټاوه، چا د دين د احيا لپاره له مصره را صادرې شوې نوې سياسي سيپارې په ګوښه کې، او په پټه د ثواب په خاطر په مکتبيانو باندې وېشلې.

امريکايان ژاړي! خو موږ لا دومره زړور نه يو، چې زموږ پر ژوند، روزګار، سرنوشت او راتلونکې باندې د دغې يوې لوېشتې توپې شوې وينې په خاطر، يوه مينه ګره اوښکه توپې کړو.

او شاهي يا جمهوري ارګنشينان، د خپلو خانداني مړو په زور چلېدل! د هغوی په خانداني ګډ تقدير کې حکم کول او پر دغه ملت شپني کول ليکل شوې وه! خو دا وخت د هغو بزګرانو بچيان، چې شاهي قانون ښوونځي کې زده کړه ورباندې جبري کړې وه، د شاهي او خانداني نظام پرضد په مظاهرو او لاريونونو شول.

نور هم په لاريونونو او مظاهرو شول. چا خلکو ته ځمکه د مساوات هندسه جوړوله، او چا ځمکنې برجونه ورانول او نقش او نګار بيرغونه يې سوځول، چې که د وعده شوې «ایتوپيا» ورکه دروازه، په ذهني ذکر او د اوږدو شپو قصيده پخولو په اجر کې را ښکاره او را خلاصه شي. هی هی! د ډوډۍ شعارونه هم ولاړل!، د خلاصون لوظونه هم په مرګ ويده شول!! دا ټول د بل د بدلولو له اوره ډک ګلځېره ځوانان هم د انقلاب او انقلاب ضد په کبرونو کې خاورې ايرې شول!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وينو ککړ سره، شنه او سپين بيرغونه

مړي دومره ډېر شول، چې چا ته ګور او کفن نه رسېده. ويني دومره تويي شوې، چې نه يې سره او نه يې شنه او نه يې سپين بيرغونه په پاکولو او وچولو پسي رسېدل. اوس يې نړيوال را غوښتي. د «روبسپير» او جورج واشنګټن د تصنيف شويو سياسي ارزو ګانو، په اکاډميک غرور سنبال اته ځلو ښت هيوادونه په ښکاره او ګاونډيان په پټه، له موږ ځخه «نفر کشي» کوي!

د رنسانسي او ولسواک عقل مشعلداران، په زغره والو جامو کې، دلته د خپلو ګرځنده لېتابونو له حافظې څخه چادري پوشه ښځو او زده کړيالو نجونو، کونډو رنډو ته د سوداګرى، او قانوني او شورايي ادارو ته ودر بدلو وړتيا موندلو درسونه را باسي. او رښتني وايي، چې مدني ټولنه، له افغانستان څخه د نړيوالو ځواکونو له وتلو وروسته، د تاوتريخوالي د زياتېدلو له امله اندېښمنه ده!

اخر ولې معلوليت؟ ولې منفعل سرنوشت خپلوو؟ ولې موږ ټول يو مجبور نفوس ياستو؟؟؟

واجب الاحترام او غير مسوول نفوس

د جنګ جادوګر، زموږ دنګ دنګ بدنونه، د ايډيالوجيو په يکشنبه بازار کې دستچين کوي او ذهن او زړه مو د جنګ د شرابو په اعتياد اخته کوي او ځکه بې اختياره خپل سرې را څخه وژل کېږي.

ځکه وران افغانستان د روس او امريکې، ايران او پاکستان کارنامه ګڼل کېږي.

ځکه د نامدارو او بې نومه شهيدانو له ياد او خاطرې نه شرمېږو.

ځکه شکايت، او قضاوت او د نورو يو مخ ورک کول را ته مسلک ګرځېدلي.

زموږ پر اورمېږ خپله توره را ښنبه ده.

موږ پر ځان ماشه را ښکلې.

موږ د خپل ذهن له جام څخه د «شکران جامونه» ښنبلي.

له دغو اوږدو خبرو سره به يوه بله دمه هم واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه دیرشم ګام

«یوازې خدای تعالی واقعي دی، پر ته له هغه هېڅ شی واقعي نه دي.»

موږ په جنګ پیدا یو. موږ یې جنګي را لوی کړي یاستو.
موږ مجبور سربازان او مجبور وژونکي یاستو!
زما د ماشومتوب چیغې د ټوپک له چیغو ټیټې وې!
او تر اوسه پورې زما غږ، زما خبره، زما د زړه وینا،
د ټوپک له غږه ټیټه او وروسته پاتې شوې؛
ځکه د ټوپک چیغه لومړی جایزه اخلي او د معصوم غږ په زرینو اشارو او نښانو کې پټه نوې وینا،
د فکر او فتوا د ګمرک د قاضیانو او مفتیانو، تر قلم لاندې چلیپا خوري!
او ددې خطر شته، چې قواله دار مفتیان، د سرنوشت په پاڼه، ټوپک ورته رسم کړي!!!
ښه څه چې خدای تعالې غوښتې وې!
پر ته له خدایه هېڅ «قدرت، پوهه او آزادي» نشته.
موږ وژل په ماشومانه لوبو کې زده کوو.
موږ ته یې جنګ د غیرت په ناوکې کې پټ کړی.
دلته نظم د وژلو پړونی او دستار شوی.
دلته ننګ او غیرت د ژوند وینه خوري.
دلته هم په ادب او هم په عرف کې بل کچه، ناچله، او بیګانه معرفي شوی.

دا انځور مې هم له انترنت څخه
را کښته کړ. اوس وخت زمرى د
ژوبڼونو يو هستوګن دى. او موږ
وايو، ټول زمريان ياستو! ښايي له
دې کبله نړۍ خپل ټانکونه او طيارې
را باندې ګرد را چاپېر کړي وي.
پر ته له محدود شمېر افغانانو–دو
پاسپورته وو– نر څوک دى، چې له
دې اورلنې جغرافيې نړۍ ته پښه ور
کښېږدي! آيا نه غواړو له انسانيت
سره، له ژوند سره، له مدنيت سره
آشنا شو؟؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته «بل» دوزخ دی، دوزخ دی، دوزخ دی!!!
دلته جنګ د کورنیو ورځنی درس دی.
دلته توره او ټوپک، لاسي بم او واسکټ د کورونو دیوالونه، تاخچې او نور ځایونه ښایسته کړي.
دلته جنګ په فرهنګ اوښتی.
دلته ماشوم د مور له تیو سره د لاسونو حرکات زده کوي؛ خو د اختر په ورځ، چې کوڅې ته راووت، د پاکستاني پټاقیو او پلاستیکي ټوپکونو په ذوق او شوق اخته کېږي.
بله ورځ، د یوه ځانګړي فکري–باوري دریځ په خپلولو سره، په خوله او په کوتک، په توره او په ساطور، په ټوپک او په واسکټ او په څه شي او څه شي سره، د بل بدلولو په لښکر کې . ټولعمره عسکر کېږي.
زموږ کورونو کې یوازې د «شهیدانو» عکسونه مجاز ګڼل کېږي.
شیهدان مو په وسله او چانټه، لاسي بم یا ارپی جي راکټ انداز شانداره ښکارېږي.
د شهید څېرې، برېت او ږېرې، ادا او د سترګو تور و برېښ، زموږ حواس، ذهن او حافظه په جګړه تغذیه کوي. موږ کې جنګي کلام، جنګي فرمان، جنګي نغارې بغس کوي.
جنګ د «زئوس» او «هلاکو» کار دی.
جنګ د نفس بچی دی او موږ خپل ښنګ سره ودرولی او په خپله ککره «خان» کړی.
جنګ د قدرت لوږې اختراع کړی.
د جنګ میدان کې د سړي شهرت پیدا کېږي.
او په څېره معاصر او نازک؛ خو په زړه وچ، زوړ او تیره ګرځېدلی انسان جنګ –د بل بدلولو جنګ- یوازې او یوازې د «قدرت او شهرت» د نفساني اشتها لپاره اختیار کړی.
اخر څه وکړو، جنګ را ته د ژوند مالګه جوړه شوې!
نوم یې توریالی را باندې ایښی.
تاریخ مو جنګیالی ډرامه ده.
د مکتب د کتاب شعري برخه هم ماته قسم را کوي:
«که په میوند کې شهید نه شوې...»
مزل اوږد شو، لږه دمه به واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

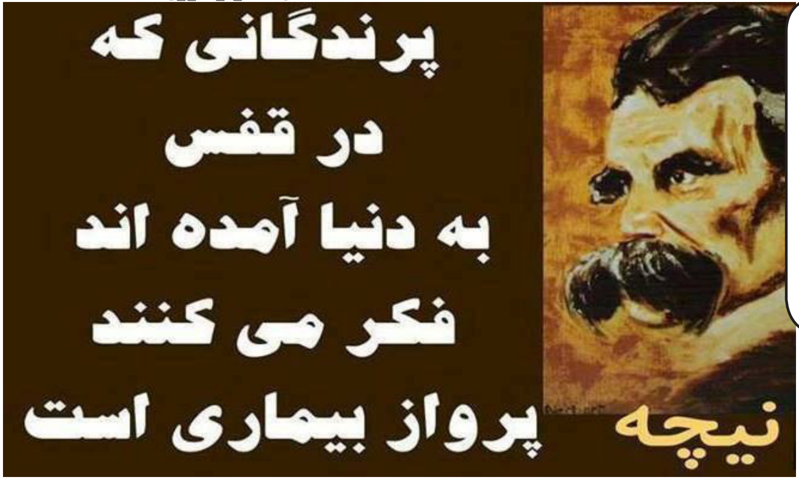

«ښادي يوازې په ابدي کور کې موندل کېږي.
او تر هغې ورځې، چې حقيقي «زه» پر ته له خدايه
د بل څه لټه کوي، د خدای د اقليم په لور به سفر
ونشي کړای ؛ بلکې ددې خاورينې دنيا په زنځيرونو
کې به زنداني وي.»
«ته څه غواړې؟ په آزادۍ کې ژوند او له خدای
سره، که په زمکنې زندان کې د وخت تېرول؟»

اته دېرشم ګام

د قدرت او شهرت لوږه

اعتراف کوم، چې موږ ټول دوزخ سوزولي ياستو.

حقيقت لري، چې موږ ټول د غږ او رڼا په ستر سمندر کې د لامبلو او معنوي غسل تازه کولو وږي او تږي ياستو.

خو دغه انسانخوره «جنګ دوزخونه» مو پخپله په خپلو کورونو را ننو ېستل!

راځئ له ځانه وپوښتو:

«له نننی انسان څخه آزادي کومو ديوانو غلا کړې؟»

«جګړه ولې را پيښه ده؟»

«موږ خدای تعالی پيدا کړي ولې ويرجن، ژړندوکي، نامراده او په قاتل او مقتول بدليږو؟»

«که «زه» د ژوند او آزادۍ غل ونه اوسي؛ څوک به قتل وکړي، څوک به په بند او زولنو کې ولويږي؟؟؟»

که لږ ګريوانه ته سر ور کښته کړو، نو ښايي خپل قاتل را ته ژوندی مقتول جوړ شي.

ښايي يو مقتول را ته وژل شوی قاتل ښکاره شي او په دې توګه يو مخ معتبره انساني څېره راته تر ټولو لرغونی؛ خو پټ او ناپېژندلی شرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ شي.
د هر قتل په خاطر، د انسان هويت داغ خوري.
په هر قتل سره، «شرافت» را څخه پردی کېږي.
په هر قتل سره، «حقيقت» لېرې کېږي؛ ځکه قتل او حقيقت سره لېرې دي.
حقيقت کامل دی. کامل يوازې ځلولو ته اړتيا لري. کامل مينې ورکولو ته اړتيا لري. کامل ځان وېشلو، او هرڅه په ځان کې ډوبولو ته اړتيا لري.
هغه مهال چې وايو «پلانی ارمانجان ولاړ!» آيا ارمانجن يې داوه، چې خپل قاتل ووژني؟
يا به داسې وي او يا به زموږ فکر-باور سودايي شوی وي او خپل مبارک شهيد به د يوه قتل قرضدار را معلومېږي!
«خدای تعالی ژوند پنځولی او انسان جګړه را وېستلې!
د خدای تعالی په منلو سره ولې سودايي کېږو، ولې ځانته د نورو په هکله د قضاوت حق ورکوو؟
ولې الهي ارادې ته موقع نه ورکوو، چې خپل سپين حکم جاري کړي.
کوم عقل دی، چې الهي پوهه چلنج کړي؟
کوم قدرت دی، چې الهي قدرت وننګوي؟

موږ او تاسو حکمينه ګورو! حکمينه خور د نارينه وو جامې اغوندي، پګړۍ تړي او نارينه وو سره سم ګام اوچتوي. ښايي هغه غواړي وښي، چې نارينه کولای وخاندي، ژوند وکړي او ژوند په مينه کولو سره ښايسته کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوم شي مینه ده، چې د الهي مینې ځای دې ونیسي؟
د معنویت الفبا داده: پوهه له خدای تعالی سره ده، قدرت له هغه سره دی، مینه د هغه ده!
نور هرڅه دروغ، جعلي، بازاري او د انسان ذهني-نفساني محصولات دي.
دې سره زموږ قضاوت په شرم بدلېږي.
زموږ جګړه نفسي فرمایشاتو راوېستلې.
ځکه نو «جګړه انساني جرم دی»
ځکه چې «حقیقت» د خدای دی او هغه کامل دی.
او کامل کې هېڅ نه ځایږي. کامل فقط مینه کولای شي. او موږ لومړي درجه سوي به څوک لېږې وغورځوي!
ښه ده بیا وواېو:
ای خدای تعالی!
زموږ اراده نه ستا اراده دې په هرڅه کې جاري شي!
څلور پنځه لسېزې کېږي، چې دلته انسانانو پر یو بل چړې راایستلي او د خپلې محدودې انساني اګاهۍ-مرغۍ عقل- په دودجنه رڼا کې،
د نورو انسانانو د ژوند، آزادۍ او ګټو په اړه قضاوت او عمل کوي.
آه ه ه ه! تر دې ځایه د حروفو په بوټانو، جامو او څېرو کې راغلم! نور به لاس ونیسم. لږ به صبر شم، چې بد هضمي پېښنه نشي.
اخر دې څنګ ته چلیپا،
بل څنګ ته چلیپا،
مخته چلیپا،
څټ ته چلیپا،
لاندې او سر د پاسه چلیپا...
هره خوا چلیپا!!!
همدې منځ کې به یوه بله دمه واخلو!

...com: The Digital Library

نهه دیرشم ګام

«خدای ته د رسېدلو لار، خدای ته تسلیمېدل دي.»

د معلولیت کلچر

موږ یو معلول ټبر!
موږ یو مظلوم نسل!
موږ نه د جنګ وو، نه مو انقلاب پېژانده؛
نه مو نیول زده وه، نه بندیانول!
موږ نه د چاندماری کسب او کار زده وه او نه مو چا ته ټنډه تروه کېدله!
موږ آرام وو. آزاد وو. په خپل کار او بار لګیا وو.
چي دغه کتابونه، شوروي او مصر کي تحصیل یافته وو را ورل!
(کتابونه، مکتبونه، ایډیالوجی) را پوري سره اورونه شول.
اورونه په خوله راغلل.
موږ اورلن ښاماران او اورلني شیشکي شولو!
موږ نه غوښتل، دا ټول را باندي وشول! موږ یې ناچاره او مجبور ولیدلو، او راباندي ویې

آیا هغه وخت نه دی راغلی، چي د بل بدلولو کتابونه اور واخلي او زړونه پاچاهی ته راووځي؟
بې د زړه له پاچاهی، بې د زړه له مشری مینه نشو کوای. مینه زړور زړه غواړي. لکه ماشومان چي زړور دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړل!
کار زموږ وه، کر زموږ وه، سرې تودې زموږ وې، خو درمندونه خانانو او ملکانو بارول.
زموږ ډوډۍ غلا کېدله! ملکانو او خانانو «فیوډالانو!» زموږ د پلرو د کلونو زحمت غلا کاوه، حکومت يې څټ ته وه! پولیسو يې په امر بزګران وهل دربول! زموږ د عرض او داد مخه بنده وه! هماغه وه، چې له مجبورۍ مو د عادلانه وېش فلسفې او اقتصاد ته مخه کړه او دغې فلسفې آن د اردو ځوان افسران د وسله وال انقلاب کار ته را ماتې کړل!
په رڼه ورځ راووتو او د بې عدالتۍ په کور مو د جټ الوتکو او پولادي ټانکونو اورونه را کوز کړل. طفیلي سرداران مو له ارګه وشړل! د کرګرو او کارګرو زبېښاک مو ختم کړ. کلیوال معلمان مو وزیران کړل، او بزګران مو په کوپراتیفونو او سواد زده کړې په کورسونو کې شامل کړل! نجوني مو زړو او کونډو خانانو، سردارانو ته له ودېدلو را خلاصې کړې. او سره خوله مکتبیان مو، د چټکو زده کړو له لارې، ضابطان، خوردضابطان کړل. او په خپلو سپینو او تورو غرونو کې د امریکې، فرانسې او انګلستان جنګ ته ور ووتو!
خو امپریالیزم چاره پاکستان ته په لاس ورکړه. او هغه بیا د اقتصادي او ټولنیزې نابرابرۍ پرضد زموږ جاري کړو فرمانونو څخه بېزاره ملایان، د نوي عدالت لپاره د برېتورو شازلمو د نظام پر ضد را ولمسول!
ملایانو مکتبونو ته اور واچاوه. معلمان له کلیو کډه بار شول. څوک څارندوی کې، څوک اردو کې، څوک اطلاعات دولتي کې شامل شول او له هغې ورځې ښارونه او کلي سره په جنګ شول.
یو خوا ځوان، سپین، بریتور معلمان، بل خوا خدایي قهر وېرولي ساده، شډل، په الف او با ناخبره بزګر د یو بل مقابل کې صف ودرېدل!
معلمانو کوښښ کاوه، خپل پلرونه د خان او ملک له تسلطه را خلاص کړي. او د شوراګانو هېواد په بېغرضانه مرستو سره، مصادره شوې ځمکې میکانیزه او هغوی د «کور، ډوډۍ، کالیو» خاوندان کړي. د ټولو لوڼې او زامن دولتي مکتبونه خلاص او خارج ته په تحصیل ولاړ شي. او افغانستان د زیار کښو باسوادانو، د برابر وېش په یوه نمونه ټولنه بدل شي.
خو بزګرانو او کلیوالو، بې د ملا له فیصلې هېڅ شي ته لاس هم نه وروړ! هغوی نه ډوډۍ ومنله او نه مخلوځې، نه درېشۍ او نه یې هم دې ته غاړه ایښودلې کلیوالې کورونه يې په روسي ډوله مکروریانو بدل شي.
هماغه وه، چې زامن او پلرونه زور ته سره ووتل.
یو ورځ دا غر، بله ورځ ها دره،
یوه ورځ دا کلی، بله ورځ هغه علاقداری،
یوه ورځ دا ولسوالی، بله ورځ ها بل ولایت...

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداسې په منډه منډه ټول افغانستان د زوی او د پلار، ورور او ورور ترمنځ، د بې سره او بې بره جنګ لوی میدان شو.
یوه خوا سره انقلابیون(شورویان) او بله خوا امریکایي امپریالیزم د «توري ارتجاع» په وسیله، د پاکستان اسلامي جمهوریت تر چتر لاندې، د خپل خپل خدای په زور سره ونښتل. د مادي او اجتماعي عدالت نړیوال پاسوال (شوروي اتحاد) هم په یوه داسې دلیل، چې یوازې ځانته یې د قناعت وړ وه، په افغانستان رانوت. هغه لومړی د افغانستان ښارونه، بیا کلي، بیا غرونه لټ پر لټ کړل، خو په یوه امریکایي سپیشل فورس وانه وښتل. پوره یوه لسیزه کې یې، د یو درجن عکاسانو، جورنالستانو، او دیپلماتانو نومونه اعلان کړل، چې افغانستان ته د جاسوسۍ په تور راغلي او دوی نیولي ول.
شورویان ورک شول، خو د شورویانو پر ضد د جنګ نغاره پوره څوارلس کاله په شورماشور وه!
بیا د جنګ بل فصل راووت. ددغه جنګ میدان ښارونه وه او کابل ښار، د ملک په سطحه، د جنګي ښارونو په سر کې ؤ. اوس نو د جنګ قومانده په الله اکبر ورکول کېده. هره ګولۍ په الله اکبر سپره، د دښمن په ټټر او ککرۍ نښتله.
اوس د جنګ ژبه یوه وه،
ادبیات یې یو ؤ،
فکر او عقیده یې یوه وه،
سپاهیان، ببرغونه او قوماندانان یې هم یو رنګ او یو خبل ول،
خو په همدې جنګونو سره، د جنګ د مقتولینو او ماتو ګوډو، وړو زوړو شمېره درې څلور میلیونو څخه واوښته.
او دغه زور ټول په ځان کې اوبه کړل.
هرې خوا غوښتل مقابله خوا بدله یا (اصلاح!) کړي.
دلته څه جنګونه انقلابونه چې شوي، ټول یوه ریښه لري: د بل بدلول-اصلاح کول!
د تېرو درې څلورو لسیزو نسلونو، د یو بل په بدلولو سره، وینه توېول دلته فرهنګ کړل.
خو اوس داسې برېښي، چې کتابونه د زړښت ناروغۍ وهلي دي.
مکتبونه سرکوزي شوي دي.
بیرغونه له ډېره شرمه را لوېدلي دي.
دغو مړو کتابونو او د بل بدلولو ژوندخوړولو او ژوند خوړونکو فلسفو، او ځاناخبرو عقیدو دلته ټول انسانیت مات کړ. موږ اوس هم بنیادمان یاستو؛ خو انسانیت مو په شک کې دی!
اوس په اته څلوېښتو دموکراتیکو ملکونو کې بره ناسته امریکا راغلې چې موږ ته د دموکراسي او لیبرالیزم واکسین را ولګوي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

او غرونه بیا اورشیندني کوي. د فاسفورسو، امونیم نایتریتو او واسکټونو په دغو اورونو کې، زیاتره زموږ لوخ مخونه، لوخ سرونه، لوخې پښې او ډډې سوزي.
دا هم مجبور دي؛ ها هم مجبور دي!!!

څنګه یې کوي؛ راباندې وشول!

آخر موږ خو نه غوښتل؛ ټول را باندې وشول، او را باندې کېږي!
ما هېڅ نه دي کړي!
زه له ګناه معصوم یم! دا ټول خارجیانو وکړل!! خارجیان دې تاوان ورکړي!!!
خارجیان دې دا وطن آباد کړي.
خارجیان دې دلته سړک، او برق، او زراعت او صنعت جوړ کړي.
اخر خارجیان ډېر ملامت دي.
اخر ولې داسې سراسري معلولیت؟
ولې دومره پراخ انساني منفعلیت؟
آخر ولې موږ ټول مجبور نفوس یاستو؟؟؟
څه شول ها سینه چاک بل بدلوونکي (اصلاحګر)؟ څه شول ها کرکجن دوزخي بل اصلاح کوونکي (بدلونکي)؟
په جبلستان، په وزیرستان، په نورستان، په تورکستان او پښتونستان کې، د ملا په جامه کې مرګیال جنګیالی مجبور دی.
سرباز مو مجبور دی، ملا مو مجبور دی.
قاتل مو مجبور دی، مقتول مو مجبور دی.
زوم مو مجبور دی، ناوې مو مجبوره ده.
او مجبور بیا معلول دی!
ارګوال مو مجبور دي، کوټه وال مو مجبور دي! واړه او زاړه را په کې مجبور دي.
ټول را پکې مجبور دي.
یو را پکې نامجبور نشته!
هر کار مو مجبوري ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینبه او خوب مو د مجبورۍ دي.
ژوند او رواجونه مو د مجبورۍ دي.
ودونه او خیراتونه مو د مجبورۍ دي.
سیالي او شریکي مو د لویې لویې مجبورۍ نښې دي.
ژوند مو د مجبورۍ عبادت او اطاعت دی.
حتا بدې خبرې، بد نېتونه، بد رفتارونه، بد چلندونه، بد بد جنګونه،
وهل، نیول، بندیانول، په پانسی خېژول، مو له مجبورۍ دي.
په داسې یوه خدایي هېواد کې چې هم پاچا مجبور وي، هم غل، هم پولیس، هم قاضي، هم مفتي، هم ملا، هم په ډالرو سپور روښانفکر،
هم بډې‌خور، هم بډې ورکوونکی،
هم مدني فعال او هم بهرنیو فوځونو سره په ډالرو مقرر ترجمان (چې په خطري شېبو کې یې یاسین په خوله وي) مجبور وي!
نو د مجبوریت په یوه داسې زندان کې څوک آزاد پاتې شو؟
بیا دلته د کار او د میدان او د ژوند سړی څوک پاتې دی؟
نو میدان د چا شو؟
واک د چا شو؟
واکمن څوک دی؟
او موږ مجبور، معلول او د نورو د کارونو او فعالو علتي دریځونو پسمانده او تفاله نه شو؛ نو څوک شو؟؟؟
د مجبوریت دغه دوزخ کې، آزادي، استقلال، تاریخي افتخارات، جنګآورۍ...څه شی دي؟؟؟
آخر علت څوک دی؟
آیا که خدای په روس او امریکې را قیامت کړي،
زموږ عاجزانه (زنانه) مجبوریت به ختم شي؟
نور به معلول نه وو؟
سوال به نه کوو؟
موږ به د خپل ژوند او سرنوشت او نن او سبا خاوندان شو؟
زموږ ورځ به ښه شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

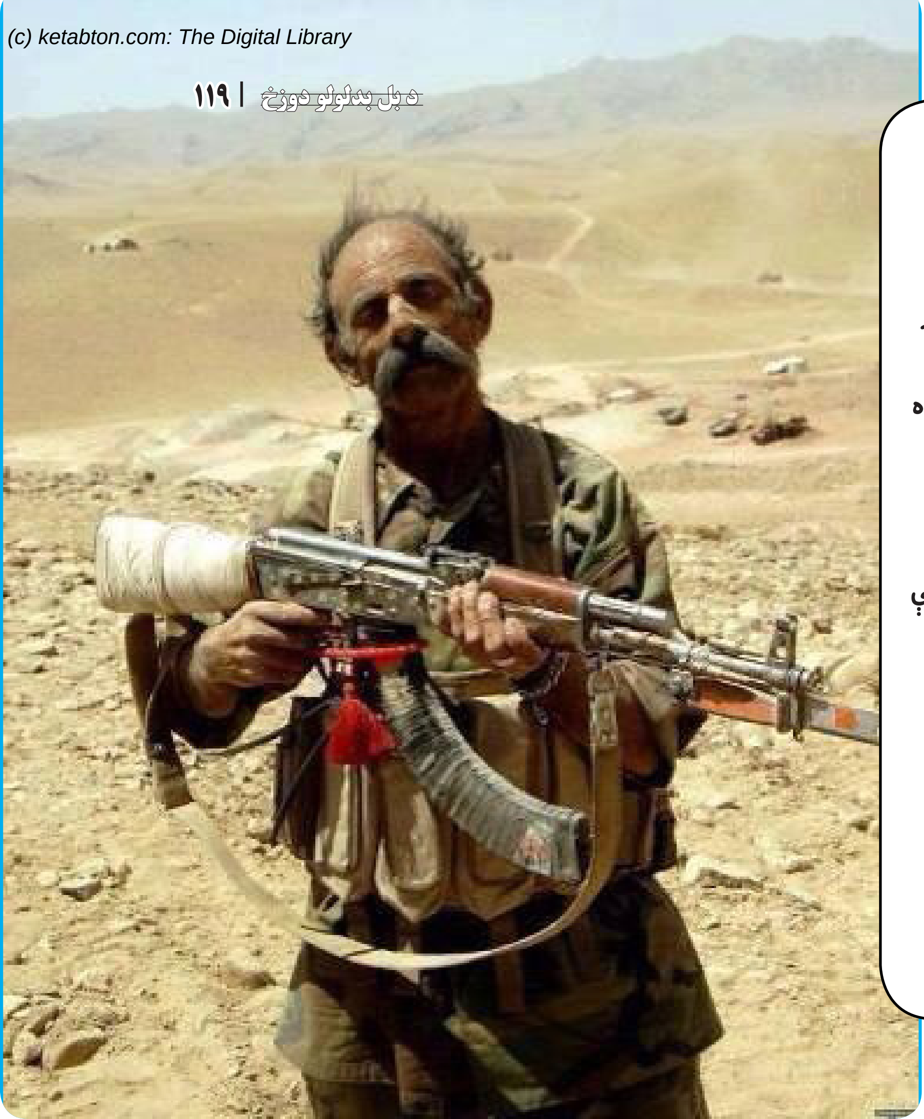

دا څوک دی؟ چېرې دی؟ له کومه شو؟
څه يې وکړل؟ څه پرې وشول؟
باور وکړئ، چې زه هم نه پوهېږم! خو ور ته
ځير شئ. دا عکس ذهن کې لس کاله شڼ ته
يوسئ. داسې لس لس کاله نور هم شڼ ته ولاړ
شئ. اوس يې د مور تي ته پروت وګورئ...
هاااای، ذهن-د بل بدلولو ذهن له انسان څه بده
بلا جوړولای شي!
که دی ماشومانو ته په لاس ورشي؛ نو ټوپک
به ترې واخلي. ټوپک به مات کړي، په تيرو
اوسپنو به يې نغرى جوړ کړي، او پر لرګو به يې
اور بل او کچالان پاخه کړي او دې سره به بوډا
ماشوم ته د مور د شيدو بوی ور په ياد شي!

(ته څوک يې؟
تر اوسه چېرې وې؟
او د ژوند دومره تجربې د څه لپاره وې؟
چې ورته ځير شوم هر سړی تنها و،
هسې د لېرې نه هجوم ښکاري.)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوېښتم ګام

ځمکه د انسان د ښکار ځنګل

اه، نشوم موسيقار، چې په دومره نعرو کې سپينه مينه
ګره لمبه شم!
لمبه شم او له ماشومتوبه را ښخه ورک پلرني – خدايي
کلي په لور خپله وجودي برخه والوزم!
آرام شم،
بې غرږه او بېغمه شم!
او نور په ځمکې کې – چې د انساني ذهن تر ښکيلاک او زبېښناک لاندې، د انسان د ښکار په ځنګل بدله شوې – يوه انساني خبره، يو انساني کار او يو انساني فعل ترسره نکړم!؟

خپله محکمه:

آيا کولای شم، د يوه مقتول د کبر شناختې، عکس، يا لکړه باندې را ځړېدلي، د

دا جنګيالي د څه لپاره، دا وسلې د څه لپاره؟
باور وکړئ، کار ختم دی، نشته داسې څوک چې ماشه پرې راکش شي.
شکر کوم چې په هېڅ انسان مې ماشه نه ده را کش کړې، خو په مينه ناک آواز وايم چې دا کلمې د هېڅ شريف انسان سپکولو لپاره نه کاروم. ټوله هڅه مې دا وه، چې ددې هېواد له هر ربنتيني او خدا دوسته بچي سره، په هغې تراجيدۍ وژاړم، چې پخپله مو ځانته سرنوشت کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده د اولې شپې د زري کميس ريښکيو کې، د يوې ګلمخې خور او مور د وچو شويو چيغو له زبوم وهلې حافظې څخه ځان سلامت «تېر» کړم؟
آيا کولای شم، د وطن هره کونډه خور يا مور يا لور، په دې خبره «دنيا زما او ستا نه ده!» له خپلې مخې لېرې کړم؟
آيا کولای شم، د مثالي عدالت په تله کې د يتيم اوښکو په مقابل کې، د بنجاره نانځکه، يا هوايي پوکانه کښېږدم؟
آيا کولای شم، د شهيد په نامه، له دولت څخه درې سوه روپۍ تقاعد واخلم؟
آيا کولای شم، د شهيد د ورثه په نامه حج ته ولاړ شم؟
آيا کولای شم، د خپل سور کفنه، سوځېدلي، او شنه اوښتي شهيد د کبر په خاوره، د خپل ماشوم «نظر وچ» کړم؟
او آيا کولای شم، د خپل زوی، ورور، پلار د قتل په تور، خپله قاتل شم؟
که ځواب مې هو وي؛ نو بنيادم به وم؛ خو انسان به نه وم!

تاسو هم لاسونه را سره پورته کړئ!

زه له هر هغه انسان ورور او انساني خور څخه په ټول ځان عذر غواړم، که دلته راغلي اندونه، نظرونه او بحثونه د خپل فکر، باور او دريځ خلاف انګيري!
زه دښمن نلرم. او هېڅوک پخپله دښمنی نه پېژنم؛ ولو که څوک وغواړي، له پاسه په سر پښه را کښېږدي!
بس په همدې ځای در څخه جلا کېږم:
خدای تعالی دې مو د خپل عشق او رحمت په اقيانوس کې داسې ډوب کړي؛
چې پرته له بې قيد او شرطه مينې او لورينې هېڅ احساس را پاتې نشي،
پرته له مينې کومه خبر په خوله رانشي،
پرته له مينې کوم کار مو له لاسه ونشي،
پرته له مينې په کومه خوا زمونږ پښه ولاړه نشي،
پرته له مينې هېڅ فکر، تصور او خيال زمونږ زړه او ذهن کې پيدا نشي: ګوندې که داسې د بل بدلولو عادت مو د تل لپاره ختم شي!
ټول ژوند الهي باران دی. نو د څه شي شکايت وکړم، په څه شي قضاوت وکړم!؟
نو ای لويه خدايه!
ای د عشق او رحمت بې شانه سمندره! زما اراده نه؛ بلکې په هر کار کې دې ستا اراده جاري شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوځلوېښتم ګام

من گُنگ خوابدیده و عالم تمام کر
من عاجزم زگفتن و خلق از شنیدنش
شمس

دا ګام به په ګډه لیکو. خو زه تسلیم یم! دلته ستاسو ګام دی؛ نو بسم الله کړئ: (..............................)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پای دمه

دا ددغه مزل د پای دمه ده. زه خاموشېږم؛ ببخي خپله خوله ترم. تاسو هم خپل شريف خاموش حالت خوندي ولرئ. دلته د غږ او رڼا ستورمزلی، په غير شخصي ارادې سره غږ شيندي: هغه په تبتي راهب مشهور دی؛ خو په ظاهره ربازار تارز نومېږي، او د «رود پر غاړه پردي» شاعرانه کتاب کې خپل شاگرد ته د «حقيقي تسليم» تر سرليک لاندې، د غږ ژوندي ژوندي غشي اوروي:

حقيقتي تسليم

«تسليم، خدای ته د رسېدلو لار ده.»

«خدای ته د رسېدلو لار، خدای ته تسليمېدل دي؛ په روح سره، پوره او بشپړ! داسي چې ستاسو ترمنځ هېڅ واقع ونشی!»

«تسليم يوازينی لار ده! تل ځان د هغه پر مخ پرانستي لره، د هغه او د هغه د عشق په لور، او هرڅه چې کوي، باور پرې وکړه!»

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هغه وخت دې چې د حقیقي تسلیمېدلو هنر زده کړ، روح په رښتینې معنا سره، له خاورین معبد څخه وېستل کېږي، او مخ پورته، هغه ځای ته چې دمخه ورڅخه راغلی وه، لوړېږي.»
«یو ځل چې دروني ژوند درک کړې، بیرونی ژوند بیا غیر واقعي او ناڅیز، ډېر ناڅیز در معلومېږي.»
«ته د پروردګار سعادت ته لاره مومې...هغه وخت بیا په هرڅه کې او ټولو وجودونو کې، الهي هستي مشاهده کوې او همدا شان په ټولو پېښو کې د هغه مقصود پېژني...»
«خو د هغه عشق هغسې ګوره، چې په ټولو وجودونو، ټولو قدرتونو، ټولو شخصیتونو، او آسمان کې ټولو خورو ورو شکلونو کې را څرګند شوی.»
«او هغه د ژوند څټ ته (له ستر ګو) پټ دی.»
« د تلپاتې نیکمرغی سرچینه، د ځان لیدل دي په ټولو کې.»
«په داسې حال کې، چې د بشر ټول درد او رنځ، د ځان دننه د همدغی الهي هستی کشفول دي.»
«ښادي یوازې په ابدي ګور کې موندل کېږي. او تر هغو چې ستا اصلي وجودي برخه، پر ته له خدایه د بل څه په لټه کې وي، د خدای د اقلیم په لور به سفر ونه کړي؛ بلکې ددغې خاورینې دنیا په زنځیرونو کې به زنداني وي.»
نو «ته څه غواړې؟ له خدای سره په آزادی کې ژوند کول، یا د ځمکې په جېل کې وخت تېرول؟»
نوره نو دمه ده، دمه ده، دمه ده...!

برکت مو نصیب شه!

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library